

Péntek Imre

Kényszer & képzetek

MB
142.037

*Széphalom Könyvműhely
Vörösmarty-Társaság*

PÉNTEK IMRE
KÉNYSZER & KÉPZETEK

Kiadja a Széphalom Könyvműhely
1068 Budapest, Városligeti fasor 38. Tel.: 351-0593; és a
Vörösmarty Társaság
8000 Székesfehérvár, Kossuth u. 14. Tel.: (22)310-944
Felelős kiadó Pécsi Györgyi és Bakonyi István
Felelős szerkesztő Kun Árpád
Borítóterv: Filep Sándor
Szedte és tördelte a Windor Bt.
Készült Pénzes Károly nyomdájában, Solymáron
ISBN 963 8277 43 2

PÉNTEK IMRE

KÉNYSZER
& KÉPZETEK

válogatott és új versek
1964–1994

Széphalom Könyvműhely–Vörösmarty Társaság
Budapest–Székesfehérvár, 1995.

147 163

A kötet megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap és a
Székesfehérvári Polgármesteri Hivatal támogatta

© Péntek Imre, 1995

MB 147. 037

1995

OTTHON

Borzong a vén tyúk

Borzong a vén tyúk, hull a tolla.
Reszkető lábán alig állhat.
Hátán kakasunk. Lovagolva
gajdol szerelmet udvarának.

Sárga szemekkel néz a többi,
kaparászgat, alig figyelve.
Egy jércének kazal fölötti
magasságokba száll a lelke.

Egy ostoba a kerítéshez
tántorog, kinéz a résen.
Elképzelet a szerencsétlen,
a kinti élet más egészen.

Kertsarokban szilvafácska
rejtegeti a nagy nyugalmat.
Fonnyadó tök kettévágva
hangtalan szájjal jajgat, jajgat.

Mielőtt még észrevennék,
hatalmasan belép a gazda,
elviszi valaki testét
vérbenázva, megkopasztva.

Falinaptár

idő koszoslt falinaptár
január lemállott
december félig lehasadt
OTP OTP OTP
perselyből a pénz kimaradt
de OTP jó
minden évben ingyen

ez a naptár színvakoknak készült
piros betűk nélkül
lábfájós reggelek
hátfájós reggelek
apám anyám öt óra felkelni
négy óra feltápáskodni
ágyból kikecmeregni
öcsém nem is örül
a tea langyos a tea cukorízű
a tea finom-meleg
rönkök babusgatója apám
annyiszor elolvasom a tenyeredet
anyám mintha boszorkány lenne
hátára nőtt a fűzvessző köteg
naptár bőrét vedli a fal
OTP egyre színesebb
bordó százasok megerősokolják a betétkönyvet
forinttal karikázott a tavalý
mint csóró kisfiú
apám üldögél az ünnepélyeken
anyám otthon szent éneket énekel
tyúkhúslevesben glóriák
ebben egyetértenek
házunkban pendlizik a komfort
Terta rádiómk rossz évek óta
meg kéne javítani hogy el ne késsenek
mert a pontos idő a legfontosabb mősorszám
de ha nincs a vonatokhoz is lehet igazodni
rövidhullámon néha bejön a Szabad Európa
ötvenkettes Csepel kerékpárunk nyergében rozsa ül
gázrezsó nyugdíjba küldte a favágítót
mozibolond anyám
bóbiskol a képernyő előtt
álmában számolgatja mikor telik le
a tizenennyolc havi részlet

tisztelt szülők ünepélyesen közlöm
ha eddig kételkedtetek
osztályotok van hatalmon és higgyétek el
hogy mindent megtett értetek

Bosszús induló

A macskákat háztetőre agítalom,
s a nyugdíjasoknak tervezett
bél- és sápkóros aggszervezet
is megalakul még a nyáron.

Legyet a cipőkanálon
cukorra csalni élvezet,
mely ciánkálival mérgezett,
akár sötétkék aljasságom.

Ha egy merészet gondolok,
indítok koldus-ostromot
ellenetek, ó áruházak,

s a gyűlölt farsangi trombitát
fújom, dobhártyám szakadjon át,
lehetőleg húsvét vasárnap.

Otthon

Este van. A huszonötös körte
izzik a sárga plafonba tűzve.

A sparhelt előtt macskánk a sámclin
hallgatja a sercegő gallyak vitáit.

Apám a déli bablevesbe
belekavar babot keresve.

Anyám vihog a Képes Újság
fotóin, mert olyan furcsák.

Nők, dekoltált szűk ruhában
sétálnak apró kutyákkal,

vagy bikiniben illetlenül
mutogatják magukat mindenestül.

Öcsém az orosz szavakat
magolja, majd beleszakad,

amíg kimondja: pozdravljaty,
s gondolja, micsoda marhaság.

Anyám biztatja, tanulj nekem,
ha megint egyes kapsz, a fejed szétverem.

Öreganyám háta legörnyed,
forgatja a régesrégi imakönyvet.

Keres valami szépséges imát,
mely meghozza végre a jó halált.

Nagy feladat

Ostoba jósok, nem pusztulhat még a világ el.
Nagy feladat vár rád, baljós emberiség:
alkoss krumplinyomót, okosabbat a régi típusnál,
aztán nem bánom, jöjj, te beteljesülés.

Üzenet

Barátaim,
fiatal pimasz arcotok hogy imádtam,

most legörbült szájsarkok
keserű bölcsessége néz rám,
s ahogy az öreg füleket fölveri a szőr,
rajtam is kiütököznek a normalitás jelei:
esernyőm az akvárium alatt,
ámuldoznak a díszhalak,
a rondadedronnak udvarolva
bokán csíp egy házibolha.
Nem kívánom apám és anyám halálát,
mint ők lesik nagyanyámét,
s ő úgy ragaszkodik az élethez,
hogy én nem kívánok élni.
A kiskutya mindig behugyozik,
hiába tömöm trioxazinnal,
mert wc-nek nézi a konyhát;
így áll elő a folytonosság képze.
A macska macskának képzel engem,
a kutya pedig kutyának.
Dézsából felkel a lábos,
gúnyosan holdat utánoz,
lenyugszik a szekrénypolcon.
Állott piszkosvizes vödörben
nyúlósra főtt hagymafej.
Nem tudom, ti hogy vagytok ezzel,
de én rémülten lapulok hátán
a papucsos időnek,
és lassan levedlem
fakóra mosott kék gatyámat.

Kutyák, macskák barátja

Kutyák, macskák barátja és
szeplős lányok szeretője,
lábad szánakozva lép a
roskadozó zsúptetőkre.

Öklök a fán, akár az almák,
fenyegetnek a lomb közül,
estetájt a kergetőzés
harmatos füvekre dül.

A dombokon, hol púpra púp nőtt,
bukfencet hány az alkonyat,
az éjszaka fekete kazla
talán téged is befogad.

Kitépett naptárlap

A folyó mellére köd bújik,
mintha fázna...
Sás-élek vágnak vatta-húsába.
Egyik part a másikra mordul,
pusztulni könnyű lett.
A kőkénybokrok
merev ujjal
dugdossák fanyar gömbjeiket.
Egy elkésett méh
késő virágra száll,
s dűnnyögve illan el;
sárga folt potrohán.
Eső szivárogo,
nedvek erjedzenek,
a szántás
megágyaz a hidegnek.
Varjak libegnek,
egy-egy buckára szállnak;
roppannak csőrükben a fémes bogárhátak.
Homállyal árad el a rét.
Mélyében rejtekek, lyukak;
a humusz-meleg lüktetés
csírákat dajkál, bábokat.
Csomókban menekül a fű,
nincs kedve hajlongani,

sörényébe kapaszkodnak
a szél lovasai;
egyikük leszáll,
szakadt újságokat forgat:
csákót csinál a holdnak.
Lila cicomák megdöfve fénnyel;
vivőér-csordulás a peremre ér el...
Lecsukódó szembe ki lát?
Zörren az ősz: rozsdált fekhelyünk,
mint dróttal kitömött szalmazsák.

Az ősz árnyékai

Árnyékai a nyugtalan ősznek
üres réteken kergetőznek.
Az udvar végén sárga bohócok
rázzák a rozsdás kerítésdrótot.

Pókhálóból csillogó fátyol
ring a törékeny szilvafákon.
Levélíz, a fekete-nedves
hernyószájban mind keserűbb lesz.

A kútkáván homályló vödör
mintha rettegne valamitől.
Egy sárga szempár fölfelé néz.
A mohás mélyben békatűnődés.

Öreganyám a tűzre fát rak,
melegedni, csak úgy magának,
fázós, csúzos kezét a platni
lángnyelve akarja megnyalogatni.

Éjféli pályaudvar

Ó utazó
iránytűdön
fordított égtájak veszekednek
menetrended égő lapjain
hamuvá porlad érkezés indulás
te mégis pakolássz
lyukas bőröndbe csukd a szelet
csomagold össze félelmeidet
útravalóul
szemafórok szemeznek veled
piros kacsintással
a sebesség által megerőszakolt
elektronikus menyasszonyok
acél siratókórusa kísér
a pályaudvar éjféiben áll
a vágányok kuszák
mint fekete papírra hullajtott hajszálak
váltók csattognak
hangosbemondók recsegnek
az első vágányon álló szerelvény
csak előre megváltott helyjeggyel vehető igénybe
néhányan lemaradnak
ez nem az ő járatuk
nem nekik indították
föl sem engednék őket
a kényelmes utazás érdekében
a kalauzok
pontosan betartják a szabályzatot
az ő vicinálisuk valahol
egy mellékvágányon vesztegel
muzeális mozdony fűjtat előtte
ha feljutnak rá
az lesz a siker
te is várj itt
állj sorba a kassza előtt
idd a hozzádhajított fröccsöt féldecit

meséld el történeted ahogy illik
egyszer egy vidéki állomáson
kezdődött
az újságok betű-légyzummögésétől kábultan
a keresztretjvények keresztkérdéseire fölfeszülve
egy szék a tiéd
s a pirostetejű asztalra
a többi fej közé
lebukhat fejed
feldübörög a Diesel-mozdony
az ütközőpofák egymásba csattannak
a váróterem búcsúmorajában
összetörnek néhány pohár
ilyenmi gyakran megesik
üvegholmikkal
távolodóban
valaki integet
ököllel?
szelíd ujjal?
szökésben a jövő ígéretével

Kis dal

Hogy ver a szívem: bim-bam,
fekszel a karjaimban,
hogy ver a szíved, bim-bam,
fekszem a karjaidban.

Ne legyen soha más, mint
ruhátlan éjszakáink;
csillapíthatatlan
verje a szívünk: bim-bam.

Nagypapa-képem

Éveimet molyok kirágták,
lyukas lett minden kívánság.
Nem tudja senki, mire ébred,
aszkrétából vacogó kéjenc.

Az életet, frigid szeretőmet,
ölelem, de éjjel főleg.
Hajnal felé, félig ébren,
tagadom, hogy hozzáértem.

Hányódnék is, le vagyok kötve.
Lesem, hogy csurran a csöppje.
Ha feleségem bablevest tálal,
vitatkozom a merőkanállal.

Naponta falhatok jóllakásig,
hogy a fogam is belevásik.
A számból acélfog villog.
Rágódni mindig van indok.

Előre futok negyven évet,
szobából kilopom nagypapa-képem,
s álnokságom nem várt jutalma:
unokák üldöznek vissza a falra.

Pánik

Biciklikerek-surranás
bokaficamon, hasfokon;
májgaluskában nagy pofon,
végbélgumókon tiszta gáz.

Lócitromot gyűjt uzsorás,
s ha elkészül a búztorony,
tombolni kezd a vak porond;
a helyzet úgyszólván blamázs!

Szeresd a méla krokodilt,
ki a gázgyárban orgonál:
– csudásan zúg a Bach-korál!

Hiába zabálsz kromicint,
nem fog szeretni Szent Teréz,
fejed is marad ortopéd.

Logikai kutatások

Ez volt az az idő, mikor
nem tudtam semmit kitalálni.
Rapszodikus természetem
logikai formákat öltött.

Axiómákkal hergelődtem,
traduktív következtetésem
végén diszjunktív szillogizmus:
egy végtelen vagy vagy vagy...

Indukcióból fekete hattyú,
dedukcióból előbújt Cajus,
a hattyút fasírttá analizálta
cukorborsó főzelékkel.

Hipotézisem roncsaiból
a valóság varangyaként kimászott,
karmos lábbal, port paskolva,
kapaszkodott föl a dombra.

Csapda

Élni, bizony a legfőbb csapda,
amibe én is beleestem.

Mióta lesett rám, míg egyszer
kószáló létem összekapta.

Vergődök, önmagam tagadva,
ölelésektől megsebzetten,
csodálkozni sincsen kedvem
erre a néhány pillanatra.

Ha visszatérek majd oda,
ahonnét el sem jöttem régen,
elillanok, akár a résen

gőz vagy pára cinkosa,
megszűnik minden tévedésem;
üres lesz tőlem a szoba.

Kettős tragédia

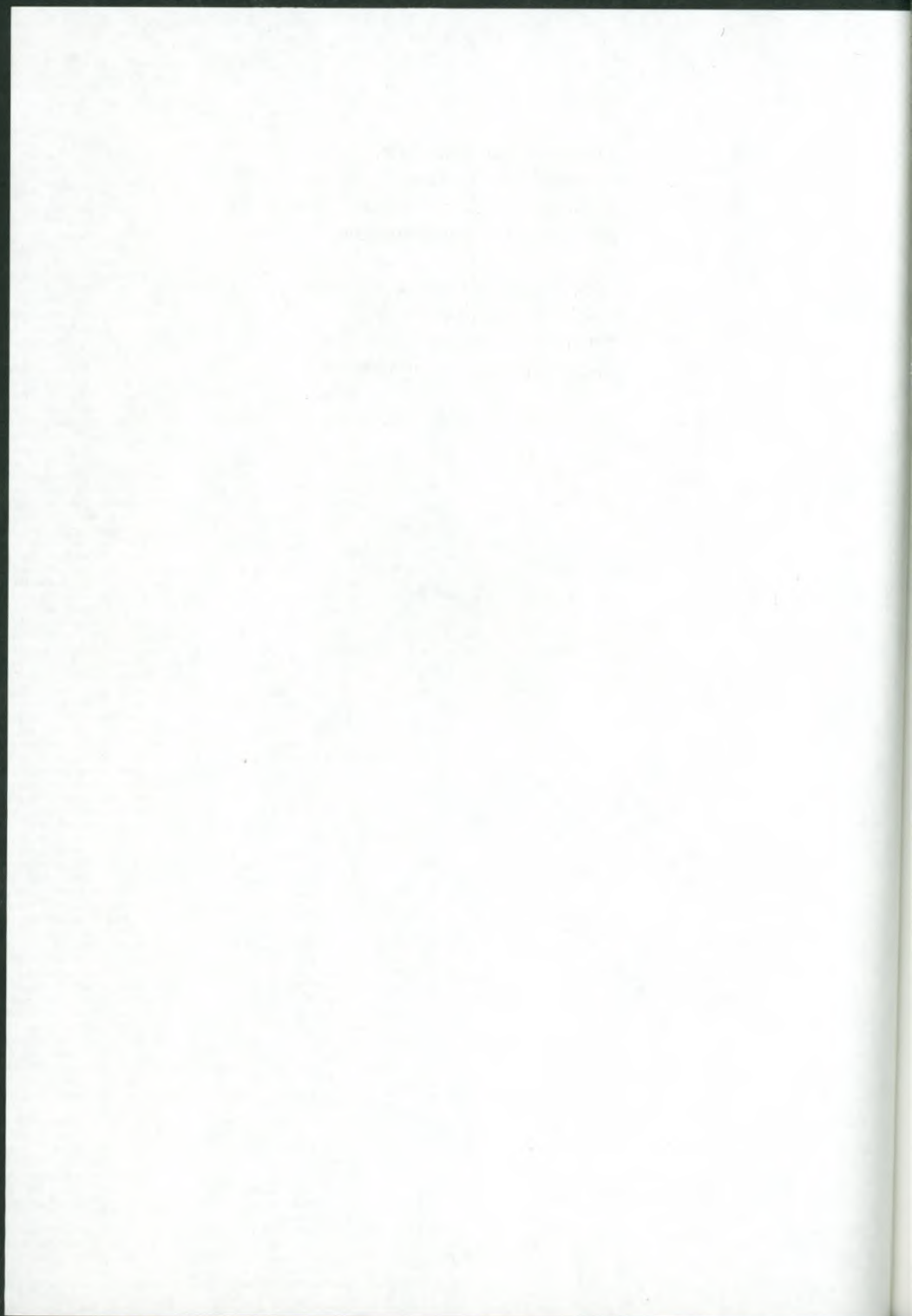
Nyulat hajszol a róka,
fogát már-már bevágja
a nyüsztő nyúl húsába.

Az éhségtől kicifrázva
harsog a róka ugatása,
félelemtől kicsipkézve
hallatszik a nyúl lihegése.

Bácsikám reggel óta
les rájuk a bozótban.
Mindegy, üldöző, menekvő,
felbukfencezik mind a kettő.

Háttér: ritkás erdőszéle,
mohától kéklő pázsit,
galócafej világít
egy tuskó mállatag tövében.

Fenyőkből gyantagyöngy pereg.
Földön sárgállnak tömbjei.
Szomjas virág hörpöli
a szétguruló vércseppeket.

ÉRTHETETLEN TÁVOZÁS

Tükrök

Bácsika őszsörtés fejét
mammogatva kopasztotta a nyírógép,
míg a kellemetlen híreket mondta be
egy kellemes férfi hang az öreg falirádióban,
lassan előtűnt egy borzalmas horpadás
a bácsi első világháborús koponyáján,
tovább perdült a műsor, a népdalok, csárdások
valami furcsa révületbe ringatták a fodrászatot,
ő meg mesélte, beszélt, hogyan vágta fejbe
ötet a muszka Brezinánál, fogatlan szájjal,
mammogva, mint a nyírógép, olyan egyhangúan,
az újságolvasók leengedték a szakadozott
németnyelvű magazint, az olimpiai Képes Sportot,
s a szomszéd székben a kiskrapek elámult,
miféle muszka, és csak nem karddal vágják
fejbe az öreget, ő csak mesélt, furcsa hangulat szállta
meg a fodrászatot, a pénztárosnő harciasan verte
a blokkológépet, villogtak az ollók, beretvák,
hogyan vágta fejbe ötet a muszka,
a tégelyek, a kenőcsök, az illatokkal telt
kölnis üvegek, lila szappanok meg szégyenkeztek,
csak a fésű vicsorított fekete fogaival.
– Ó, igen, így volt ez, így ám! – ő csak mesélt,
néha felnevetve a szappanhab alatt, ficánkolt,
mintha egy buzi kéz simogatná,
pedig csak az ecset pacsmagolta az arcát.
És én mit mesélhettem volna, ahogy szembe ültetek
önmagammal? Keserű bohózatát mindannak, ami meg
se történt,
és sohase fog megtörténni, soha, soha.

November 7-iki plakátok

A matróz szuronya beledőf
a kirakati kolbászokba.
Lenin jellegzetes profilja
egy rúzsreklám-mosollyal néz
farkasszemet.
Vörösgárdisták menetelnek
a szardíniás dobozok tetején.
Gépfegyverek tüzelnek,
maximok,
ropogásuk oly furcsa ritmus,
egy ósdi twist ütemére emlékeztet.
Szakállas muzsik csodálkozik
a bizsudivat rejtelsein,
a puskát szinte elejti.
Újra matrózok.
Libeg a sapkaszalag:
Auróra szappan!
Kombinék, bugyik, melltartók közül
Lenin ravaszul hunyorít:
– Ne féljetek, győzni fogunk,
s eladjuk az összes bugyit.
– Hé, matróz! Ide a szuronyodat!
Jó lesz konzervnyitónak.
Próbababák és fegyveres munkások
állnak őrt
a Belvárosi Divatszalon kirakatában.
És: – Halló, drágám! Vörös a divat-szín!

Jasin, örök kapus

Vigyázz, vigyázz!
Mindent feléd
viszik a labdát
bepólyált lábak,

s a labda oly gyanús!
Feketén cikázik
a pályán, te fölényes
szemmel figyeled,
Jasin, örök kapus.

Egy csel jobbra,
fekszik a hátvéd.
Kólikát kap a
stadion, felugrál.
Üvölt a nápolyis.
Egy nő száján
elfehérül a rúzs.
Még öt méter,
s szemben álltok:
a labda és te:
Jasin, örök kapus.

Csend! A világ
most a labda és a láb,
mely a rúgást magában
rejt. Hóóóó-rukk!
Csalódott hörgés.
Te anyásan magadhoz
öleled a labdát,
Jasin, örök kapus.

Táncolsz furcsa
balettet, röptesz,
a homokba zuhansz.
– Kivédte? Mi a franc!
Mindig te vagy a
légikikötője
annak a felfújt
micsodának, mely
ágyúgolyóként süvítve,

denevérként, alattomosan
repül, feléd
Jasin, örök kapus.

Megőrrült az óramutató,
fityiszt mutat,
megőrrült a labda,
fűzőjével dühösen vicsorog.
Hálód előtt, mint óriási
pók szaladgálsz
Jasin, örök kapus.

Védeni, védeni
egyre! ez ilyen,
ez olyan, ez magas,
ez lapos, ez csavart...
Mindegy neked,
labdák főidomárja,
Jasin, örök kapus.

Népszerű vagy,
örjög a tömeg érted.
Az a hosszú legény,
sildes sapkás,
nagyorrú,
kesztyűben, igen,
aranypofa,
nőtlen szívecském.
Nem is hallod,
arcod mozdulatlan
Jasin, örök kapus.

Védened kell!
Elhalasztják a félidőt
fél nappal,
Végkimerülésig –
ordít az edző.
– Gyerünk fiúk! –
Néhány csatár

tüdejét a gondosan
ápoltság gyepre köpi.
Csak te nem fáradsz
Jasin, örök kapus.

Alkonyodik,
kigyúlnak a reflektorok.
GÓLT, GÓLT
– harsogja túlvilági
ütemre százezer torok.
Te résen vagy,
nem játszhatnak át,
Jasin, örök kapus.

Elhallgat a stadion,
sötét lesz.
Mi az, rövidzárlat?
Az üres padsorok
közt a szél botorkál,
felszed egy elhajított
csikket, tovább szívja
gyönyörrel.
Lelécel.
Mindenki eltűnt,
de te vársz,
Jasin, örök kapus.

Hahó, hehe, trom-bom.
Égi lábak hozzák
a Holdat.
Hálód a láthatár.
Nehogy gólt kapj!
Passzolgatnak,
micsoda ósdi cselek,
ó és mégis bevetted,
elhagy utolsó szurkolód.
Mire észreveszed,

hálódiban rezeget
a Hold,
Jasin, örök kapus.

Állapot

Most mindent el kell mondanom mindent
Életem megúnt marhaságát
Kipofáznom azt is ami nincs
Díszőrséget és zenekart hazudok az állomásra mikor
megérkezem

Srácok értsétek meg nem vagyok közétek való
Nincs idő magyarázkodásra
Nem tudom röhögjek-e vagy sírjak-e
Különös karaván vagyok
Elkészült megkerült te
Megrakva mindenféle őrült gondolattal
Így vágok neki a város könyörtelen hosszú utcáinak
Istenem az utcák mindig megzavarnak
Böfögő kapuk
A folyosón villanyglóriás örökös alkony
Lépcsők mint egy kitekeredett nyak
Indiántelesített ház mesterek
Miért van az hogy állandóan kívülről bámulom a kirakatokat
Két forintért bűdös szotyolát veszek és teleköpködöm a körutat
Utcasprók óriás porszívón lovagolnak
Néha töprengve a tükörbe nézek
Ennek így kellett lennie vagy lehetett volna másképp is
A könyvtárakból íme kikoptam
Különben is hányingert kapok a könyvek dohszagától
Elegem van a filozófiákból
Mít akar Platon ez a tisztességtelenségben megőszült kéjenc
A szillogizmusába habarodott Arisztotelész
Diogenész a hordóreklámügynök
Rousseau a nudista
Az unalmában monasokat fogdosó Leibnitz
A königsbergi szent öreg aki öregkorára meghülyül és
kispekulálta

hogy ami van az nincs
Hegel az abszolút vicceket gyártó de egyébként is viccelődő
Természet képzeljék csak egész életében a feje tetején járt
Míg egy Marx nevű szakállas egyén talpra nem állította
Annak is van értelme hogy a könyökömet belemártom a
vakarásba

A sürgönypózna négyet vakkantott és harciasan meglegette
Fogkefét
Épp ideje kipukkasztani az értelem luftballonját
Minden kedden makarónit adnak ebédre
Nincs kedvem fogókúrázni
Engem a szombatok tettek tönkre cipősdobozforma szobákban
Nyűszító zacskókban a vacsora: ágyúlöveg-cipők
Hányszor elképzeltem hogy az Auróra cirkálóra csempészem
őket

Szüless meg végre új világ
A forradalmárok a palacsintaimádók klubjába léptek
De a portán nem várt senki
Ekkor megalapítottam a pártonkívüliek pártját
Reggelenként rohadt kenyérrel dobált a szemeteshordó
Én még ilyen büzt nem éreztem
A kollégiumokban sohase csukják be a wc-ajtót
Elkezdem litániámat

Kibőffent szemeteshordó
dagadozó szemeteshordó
fortyogó szemeteshordó
pöffeszkedő szemeteshordó
gurgulázó szemeteshordó
terpeszkező szemeteshordó
a fedőt hetykén félrecsapó szemeteshordó
álmaink szemeteshordója
elhullott napok szemeteshordója
csábringatott vágyak szemeteshordója
kegyetlen szemeteshordó
perverz szemeteshordó
sarokban kuporgó csoda
megdőbbentő nyúlós ereklje

mocsoktemető
bacillusnászág
rothadás eufóriája

könyörögj értünk

De hogy kerül ide a rakparti romos ház
Mennyei lépcsők fölfelé
Nem hagyta levetkőztetni magát
Szeretem a nagymellű nőket
Ó igen egyikük a villamosajtóban állt a melle kinyúlt mint
Egy sorompó én meg vidáman átbújtam alatta
Egyáltalán hagyjuk a nőket
A jövő a buziké impotenseké
Éljen a mesterséges megtermékenyítés
Te vagy a megváltónk lombik-bébi
Fehérköpenyes tudósok hódolnak neked sterilizált

laboratóriumban

Te biztosan szeretni fogod a mirelitmájat borsót krampampulit
Mindenáron gyereket akart a drága
Térdreesett a Budai Tánciskolában mikor úgy igazibul megrázta
Egy kalefes haver
Gyönyörű hajával térdreesett
Nekem azt mondja a macska: extázis
Én átéltem „My dear roost breakfast” önkívületét
Mondd Vietnam mit tegyünk érted vasárnaponként unatkozva

takarítsuk

A frissen épült áruház frissen vakolt épületét pózoljunk a fotó-
Riporterek lencsái előtt mondd Vietnam tetszik ez neked

Láttam az Ilyen a háború című filmet

Puskával lőtték a lökhajtásos vadászbombázókat

Ébredj gyűlölet

Cseppet sem félelmetes a zöld kartonból kivágott amerikai

agresszor

Az egyetem folyosóin

Az önkéntesek a fogukat piszkálják vasárnap ebéd után

Látom újraéledni a fegyverek romantikáját

A pályaudvar üvegburája alatt dűnnyögők

Szökdecslve ugrik előre a mutató

Nincs idő magyarázkodásra

Nullaóra húszkor elutazom
Utolsó erőmmel rázuhanok a vészfékre
Talán csillapul e borzalmas rohanás

Hálaküldemény Vietnámnak

természetesen: ÉLJENEK A HŐSÖK
a megsemmisülésben felmagasztosulók
Victor Charlie katonái
a huéi bekerítésben elesettek
a Saigon ostromában elzuhantak
a dzsungelmocsarakban rothadva iszapfürdőzők
a rizsföldek csatornáin puffadtan csónakázók
a vérmalterkötéglá törmelékben megtalálhatatlanul elkeveredők
az egyszemélyes óvóhelyek fazekában remegők
betonfedő alatt a félelem veritékbűzében pácolódva
az egyszál puskájukban reménykedők visító bombázók
örjögő pokoli rakéták ellenében
az évekig fedezék világban penészedők
a rettegéstől félméteresre összenyomottak
fejük felett a gyűlöletes éggel
a napi maréknyi rizsadaggal beérők
az utolérhetetlen bicikliző artisták
mázsás csomagokkal a kormányon a felszaggatott
utak porondján
az éjszaka vetők ágyútűzben aratók
csodálatunk maszlagától megcsömörlöttek
európai békénk zsoldosai
ÖVÉK AZ ÖRÖK DICSŐSÉG
az élet viszont a miénk

(1964–66)

Évfordulók

„Évfordulók! Szép elmúlók...”

Leonyid Martinov

A fák indián fejdíszén
borzolódik a rémület,
könyörög a szél,
átöleli-fonja
beroggyant térdüket.
Október!

Levélözönben gázol,
mint egykor hullákon át,
és a sortüzek fátyolából
kibomlott a rég várt
Új Világ.

Tervek döngették hordó mellüket,
számoknak szűk volt a papírsivatag,
a roham még tartott,
de megtört a lendület,
csak a statisztikákban nőtt
a boldogság-fejadag.

Mégis, mi késztet
visszafordulni újra,
vakarózni, mint a rühes?
A hősök holtabbak a holtnál,
állnak az emlékművek.
Bronzkarjukat áldásra kitérve
recseg az élők törékeny koponyája.
A kő arcúak hallgatagon
nézik, győz a kő-forradalom.

...

A tér ünneplős gőgje józanul,
plakát pofáján csorog a víz.
Az indulók idétlenül recsegnek,
a hangjuk oly hamis.
Eső mállasztja a nagy szavakat,
a tribünökből,

az újságból
mostanra hideglős csönd marad.
A drapériák alvadt vérén
síkosan hempereg a nyál.
Őrjöng a rozzant emelvény,
tapsot hallucinál.
Megnyilatkozik a hűség,
tüntet a többértelműség,
sápad az égen rakéták ujjnyoma.
A kiválasztottak,
a legbölcsebbek nélkül is
el kell jutni valahova.
Ó, évfordulók,
eszmék divatbemutatói!
Vonul a rosszruhas tömeg.
– Kollektív lesz az eleganciátok,
csak higgyetek!

...
Rekedten üvölt az ősz mikrofonja,
ágál, parancsot osztogat:
– Megszállni a város utcáit!
– Elfoglalni a roncsokat!
Október!
Plakátözönben gázol...
Levél-plakátözön
omlik a falakról-fákról,
hömpölyög az utcakövön.
És hajnali derengésben
feltűnik Ő, az örök söprűvel,
söpör, mit is tehetne mást,
söpör, mert élni kell.

Következmények

este este este
suhog a fenyő a kert vitéze
nevetséges karácsony az összes hó elolvadt
valami déli szél furikázik
míg a konyha birodalmam
megválaszt idióta királyt
éljen éljen
piszkosvödörséged
mosófazékságod
üveges kredenc
nagyredli és altepsi
korlátolt ura
csempén a csap befalazott elefántormány
örökös artézi kút
csöpög a föld híguló nyála
engem kíván a mocskok
mindannyian Pavlov kutyái valánk
szóval a laboratórium
taps kezdődik a kísérlet
íme egy kisfiú
megszületett és megszületett
nem akar senkit megváltani
ok finoman szólva apa
Papás Satan Aleppó
nem idézem magam
mert én előre tudtam
mert én előre láttam
de vannak nálam ravaszabbak
úgy adtak hogy elvettek
az ember szeszélyből is lehet erényes
először a háztól szabadulok meg
mint egy becsavarodott csiga
és tetszeni fog e bárgyú gágyúság
másodszor kibogozom a csomót
kigubancolom vágom harapom
miattam jöhetnek a patkányok is

harmadszor hatalmas ajtót nyitok
véglegesen a messzeségbe
felteker a mozgólépcső
futószalag hajít az éjszakába
hopp
egy autó a benzinkút nyakába ugrik
a háztetőn két katolikus macska rendez hitvitát
hold bácsi felhő zsebkendőbe fújja az orrát
ő tehát takonypóc
S.O.S. lászló nyugdíjügyi főrevizort
beretválkozás közben elütötte
a fél nyolckor menetrendszerűen induló
Rakéta porszívó
Mentsétek meg lelkeinket!
ha ugyan célszerű ez

Érthetetlen távozás

Ha a sörhab kigöndörül a számon,
s betelve életemmel, caplatok haza,
a házakkal teledobált este olyan,
mint kifosztott áruház zavaros kirakata.

Holdfénytej csordul arcomra, s az útra,
egyszerre megzavar az égi simogatás,
a magasból patakozó gyöngédség árama
folyton feszülő bőrömmön kaparász.

Így hullok beljebb a csobogó éjszakába
lámpának udvarló tört szárnyú lepkeként,
ő a sötétlő oltalomból szeretne kiszakadni,
én pedig megtanultam gyűlölni a fényt.

Kakasok torkából csikorog a reggel,
híg nyálát kagylóba köpködi a csap,
ketyeg az óra, és elfelejt tűnődni,
milyen is nélkülem a pillanat.

X. (pacifista) zsoltár

fiúk lányok
táncoljatok a fölkavart utakra
állítsatok zöldre minden rohadt
közlekedési lámpát
vibráljátok túl gitárjaitokkal
a páncéltoronymsikorgást
az ágyúböfögést
a bombák fingdurranását
a röhej indulókat
a plecsni-zajt
tépjetek pergő szirmú fegyvereket
virágágy-raktárakból
lányok
simogassátok meg
a rendőrök merev gumihím vesszőjét
hátha elélveznek a gyönyörtől
szálljátok meg a kaszárnnyakat
hol éjszakánként baka-iszony bűzlik
tomporotok alkalmas a legszebb
tereptani foglalkozásra
a brómozott álmú kiskatonáknak
rendeljetek el szeretkezés riadót
kakiljatok a tábornok csizmájába
tanítsátok a béke szóra
a harcias papagájt
a sorozó-bizottságok előtt
pucér hadseregek dideregnek
a széthúzott farpofákba
orruk is tán belefér
nyissátok szét az ökölbe fült ujjakat
legyetek egy valószínűtlen gyengéd
simogatás a század idegbajos homlokán
tupírozott angyalok
férfiatlan férfiak
mosdatlanok mert a tisztaság bűzleni kezdett
piszkos körmötök alól felvonítanak

a szerelem és az élet dallamai
gyöngeségtek páncél
nem üti át semmilyen löveg
nem lehet eltiporni benneteket
ti a béke és a szelídség terroristái
meghívjátok a halált egy Coca Colára
szemébe pimasz füstöt fújtok
ismeritek a titkot
mely ösztöneitekben zsibong
sejtcafajtaikban is énekel
s a nagy BUMBUM torkát
liliom lakatra zárja

(1966–67)

Mozi

Egyedül ülök a nézőtéren,
zártkörű, bérleti előadás.
Ez nem kiváltság, valami érdem,
ide eleve nem jöhet be más:
a filmet én rendezem – élem,
ha megunom – vetítem, nézem,
nincs ennél olcsóbb szórakozás.

A fények lassan kialszanak,
eltűnik minden, ami látszat,
egy ideig még a falak
tompított, rejtett fénye árad,
aztán, akár a föld alatt...
Egy ajtó fölött égve maradt
vörös betűkkel: vészkijárat.

A függöny szétnyílik suhogva,
előfehérlik a vászon,
megperdül a vetítő dobja,
fény árad ki a gépnyíláson,

vibrál a kép, mintha dadogna,
nem ismerni a feliratokra,
hirtelen a nevemet látom –

s feltűnök én, premier plánban...
Háttérben málló tűzfalat
látni bemázolt jelszavakkal,
homlokán reklám-indulat.
Én sem vagyok, csak egy darab
hiány a hulló vakolatban,
mely kirajzolja rossz arcomat.

Emelkedik a kamera,
arcom, alakom egyre kisebb –
elnyel a foszló éjszaka,
épp ideje, hogy felüvöltsek!
Félelmem ütődött, tétova,
artikulátlan himnusza
a házak ablakán bezörget.

Ehhez baromi kísérezene:
ajtónyikorgás, suf nizaj,
mintha egy kirakat törne be,
gyomorháborgás, macskadal,
piaci lárma, pontyzsivaj
vécékagylók buggyant nesze,
mik eldugultak még tavaly...

Őszi parádé

kitöltöttem számtalan kérdőívet
s a katonai kitüntetések rubrikát
kihúztam jólnevelten
ám egy októberi délután
mikor a késői fény sorakoztatta a fákat
mellemre röpönt egy zavaros színű levél
tiltakozni sem volt időm

kérem én ártatlan vagyok
nem követtem el semmit
teljesen gyakorlatlan
a megsemmisítés művészetében
katonakönyvem szerint
csupán szakszolgálatra alkalmas
háború esetén
minek hát ez a céció
szóltam és lesöpörtem
frissen tisztított ballonomról
egyetlen kitüntetésem
díszelegtek a fák
legalább tábornoki méltóságban
de jött a szél
belemarkolt zubbonyukba
és röptek a dísz-szalagok
tócsába hullottak az érmek

mint a csavargók

mint a csavargók úgy éltem én
akkor is ha minden este otthon ültem
s bámultam a tűzhely árnyjátékát a falon
ha a tyúkoknak fázós marékkaal hirdetem kukoricát
mikor a képernyő előtt megrezdült lelkem
az áldozatért vagy a gyilkosért
ha gyerekként vittem sétálni akkor is
mikor tisztába tettem
kakiját az udvarra lötytyintettem
mikor először apukának szólított
s elérzékenyültem
mikor feleségem szerelemnyílását simogattam
belül reszkettem mint egy öreg
mikor törökbását rajzoltam egész délután
mikor eperlekvárt raktam a kamrapolcra
mikor a padláson teregettem
mikor egyik napot a másikkra helyezve

tapasztaltam fedik egymást
végigszenvedve két slágerfesztivált
és négy korcsolya-világbajnokságot
mikor felvágtam a családi tüzelőt
mikor prickelőt szerkesztettem mosópasztás dobozból
mikor *condomot* vásároltam szégyenkezve a patikában
tudtam éreztem mindez ideiglenes
úgy távozok ahogy idejöttem
koszos kék nadrágban
s mint a csavargók az utált küszöbre köpök

Igen, mindenre: igen

Gyűlölöm kell-e az okot,
mely felbukkant a maga kedvére,
s egy üres polcra lelopott,
igazt hamisra kicserélve,

és tiszteljem a tele tányért,
mert előkelőbb a vályúnál?
Ha megzabáltam, ami ráfért,
gyomor bajom elszundikál.

A helyzet sokkal egyszerűbb.
Lábunk biceg, így lesz a lépés.
Szemünk forog, illetve szétnéz.
Nincsen ebben semmi trükk.

Cseresznyét aggattak a fára,
mint olcsó fülbevalót.
A jóknak semmi se drága,
éljenek tehát a jók.

Kényes vicceket mesélve
a százezredik röhögés,
nyálfröccsentő pokoli kéje
belém hasít, akár a kés.

A futkosás lám mégse fáraszt,
és belenyugszunk ilyenformán,
hogy testünk csatakja megárad,
a mindenséget bebolyongván.

Megtérés

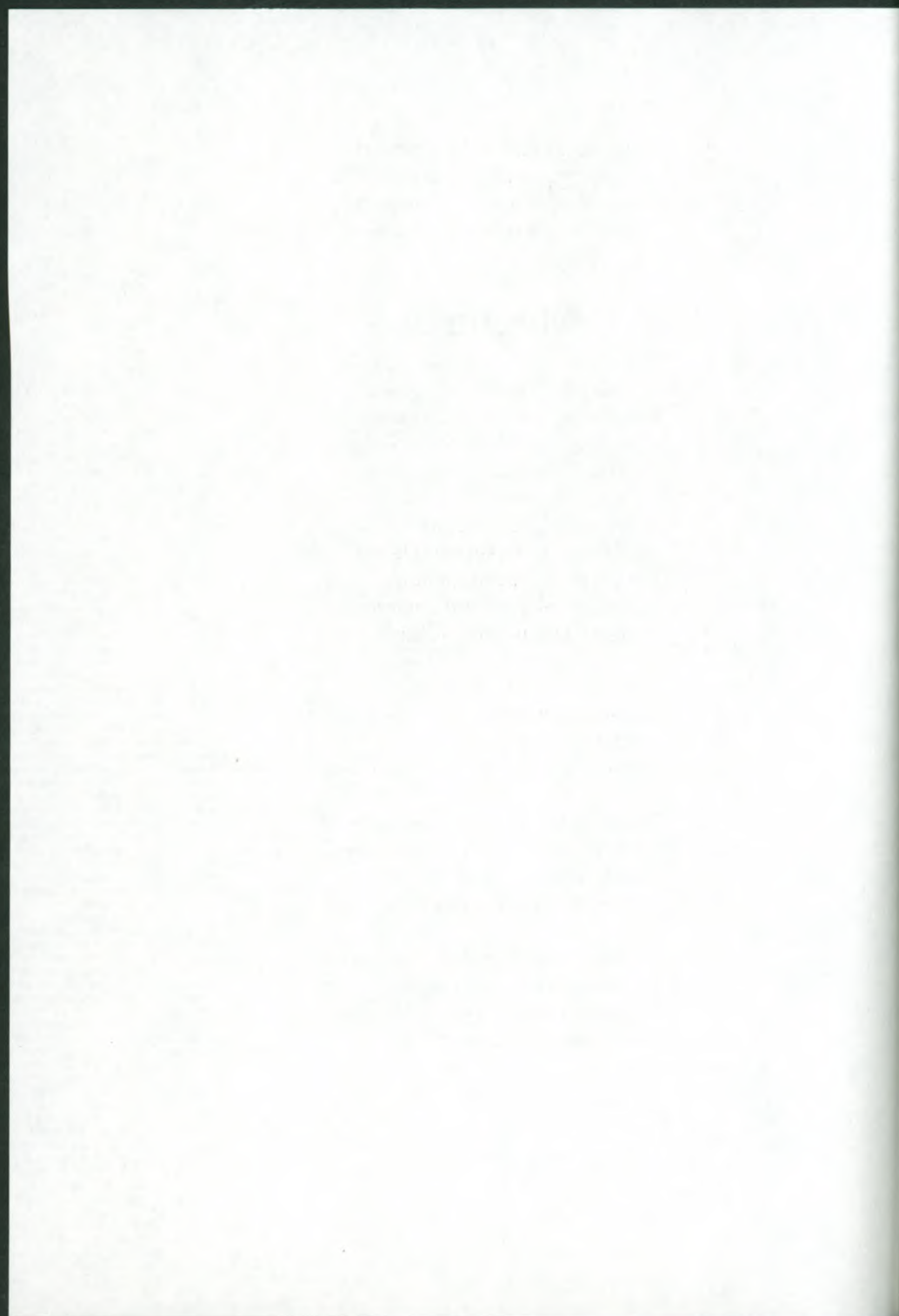
E cinikus, ocsmány reggelen
bocsásd el lelked káprázatait,
úgy menj az utcán, olyan egyszerűen,
mint a többi munkába induló.

A megváltás ideje lejárt,
csatlakozz a becsapottakhoz!
Ők eldobják ábrándjaikat,
mint egy félig szívott cigarettát,
ahogy a villamosra szállnak.

Utazz és válts hetijegyet,
becsüld a szombatot és vasárnapot,
vésd a szívedbe bölcsen
Szabó bácsi zsörtölődő intelmeit.

Bevásárolsz ma és mindörökké,
kérsz tíz deka halhatatlanságot;
emlékművek a kiszolgálók,
önmaguk fehérköpenyes szobrai.

Cseréld a bizonytalant bizonyosra,
– ó, buzgalom, ó, igyekezet –
„csinálj mindent úgy, ahogy eddig,
csak valamivel jobban”.

IFJÚSÁGOM EMLÉKMŰVE

THE RECORDING MACHINE

Hivatal

Az ajtókon fehér festék.
A kilincset is bekenték.
Álmatlan üres folyosók
zuhogják a takarodót.

Áporodott villanykörték
figyelik a legyek röptét.
Egyikük sóhajt: istenem,
elfoglalták a díszhelyem.

Képek rejtik a falakat.
Plafonról mézeső szakad.
Az ablakon odapingált
állapotos anyacsimpánz.

Kulcslyukból kinőtt fülek
hallgatóznak, de mind süket.
Titkolózni oly nehéz
előtted, kettős könyvelés.

Végül íme, a fölény
hintázik az ujjak bögyén.
Pörgetik a kulcsokat,
de ez se jelent túl sokat.

Idill

„Napot” köszön a ronda bérház,
és megemeli a tetőt.
Szeméből kilóg egy vénlány,
ki még horgolt az előbb.

Csipketerítőn kis kutyuska
herendi porcelánból.
A táncosnőnek sincsen nyugta,
folyton ugrál, viháncol.

A házmester harmonikázik,
ahogy gőzösön szokás,
hajókáznak nénik, bácsik,
mint szemben a zokogás.

Ó, csak lennék olyan

Ó, csak lennék olyan, akár ti,
meccsrejárók és italboltban
könyöklők, olyanforma,
mint a villamoson bárki.

Vasasdrukker vagy fradipárti,
zászlókat lengetve, hordva,
olyan, kit befogad a horda.
Az öntödéből szaki bácsi.

Megpróbáltam, de a hangom
elakadt, mint egy idegennek.
Lézengő ürgék jöttek-mentek,

hozzámütődtek – pardon, pardon –
de kórusaitok vad zajából
fölsírt, nincs itt semmilyen tábor.

Hősök

Egyetlen barátom ma itt
ez a rejtélyes, szürke kőfal.
Az égen távozó repülőraj
zúgja a búcsú hangjait.

Závár csattan, a fény vakít.
Mellemben pompás golyóval
fekszem a magasló gyomban
temetetlenül napokig.

A sorsom ez. A hősök sorsa.
Sírunk virággal teleszórva,
s dühtől fetrengve – ez most a cikk –

hallgatjuk, hogyan magyarázzák
emlékünnket félre a gyávák,
a kegyelet nyájas szónokai.

Hátország

Örökös hátországban élek,
– messze morajlik a front –,
azzal küzdök, aki idetéved,
én, a bolond.

Ablakba ült az üres környék,
egérkéit mellényzsebébe dugta.
Barikádom lőrésein őrként
figyel a dudva.

Házamban minden zaj kihűlt.
Fölrajzolom a falra árnyamat
kusza vonallal. Egyikünk
itt marad.

Ifjúságom emlékműve

Már a koszorút lekasztom
fülemről, elég a tréfa.
Minek ide sok vacak rongy,
szeméttelepek hulladéka?

Unalmas lett a mártíromság,
bukott vigécek hősi póza.
Libeg a szélben lyukas, rossz zsák,
emlékművem fellobogózva.

Eldobom ezt a koszorút, mely
virágtalan, ócska drótváz.
Akinek itt nem jutott hely,
a dologhoz jó arcot vág.

Én kiszállok a kocsiból
ott, ahol nincs megálló.
A zörgő szerelvény ellohol,
jajgatva csattan át a váltó.

Az lesz ám a megérkezés,
ha magához ölel a talpfa.
Ünnepélyes lesz az egész,
döng tábori csinadratta.

Uraim! A végső megoldás,
az egyetlen, emberfölötti:
két sín magányát pompás
híddal örökre összekötni.

Sugározatok gyászzenét
a rádióban hetekig,
és zokogjatok, hogyha két
hatalmas fülem temetik.

Baleseti jegyzőkönyv egy gondnoknő haláláról

Retkek, hagymák, piaci pletykák közt
a legújabb primőr halálhíred volt.
Ott terítették ki
a betonstand sáros kőplatóján,
hagymák és krumplik társaként.
Hajadban zeller, sárgarépa,
saláta zöldje, árvácskatövek hulladéka.

***

Mint ócska krimiben
siklott veled a csónak,
unalmas a lemez,
mindig véletlenül
veszítjük el a jókat.
Tanúk: az ég, képeslap-fodor felhők,
távoli lombok, hőségben is didergők,
örök hallgatagok,
hiába öklendezik a csendet,
egyszer majd mégis mindent
el kell mondaniok.

***

Mikor fejed felett
lángolt a nap haragja,
eszedbe jutott,
mért maradtál így magadra?

A felszín üveg-közönyét
bezúzó, szabdalt kezéd után,
világunk utolsó látszataként,
nyúlt-e valaki egyáltalán.

Hangtalan merültél,
zöld arccal, mint a víz,
ebben a töredék pillanatban
gyűlöltél-e valakit?

Telhetetlen leány,
aki megvetetted a földi férfiak szerelmét,
s a tested úgy mutattad meg,
hogy beléd őrül a mélység.
S gyöngéd volt hozzád,
hogy megkapott,
szádba csúszott a nyelve,
homokra borult alakod
buborék gyöngyökkel felékszerezte.

***

Mondd, mi hiányzott neked,
milyen megadhatatlan,
amiért elhagytál mindent,
s nézzünk utánad megzavartan?

Mondd, miért ámitottuk
magunkat oly sokáig,
remény rongyokkal tömve ki
a bizonytalanság éjszakáit?

Kiszolgáltatva lenni annak,
aki pimaszul élve maradt,
miért akartuk tőled el-
csalni a halálodat.

***

Püffedten szöktél szeretőd
hízeltetését elunva,
s ami a vizen fenn lebeg,
csak bomló és rémes hullá.

A csáklya körme durván belédkap,
felszakad lastex fürdőruhád,
a rádzuhogó fűz alatt
játszol te Hamlet nélkül is
szemérmetlen Oféliát.

Emlékezik, zajong a tó,
hullám testtel simul öledbe,
mert aki egyszer megszeretett,
nem is tudja, hogyan feledje.

***

Ime, a gondnoki iroda,
gondtalan szívvel tolláskodnak,
fel se tűnik már senkinek,
téged innen csúnyán kiloptak.

Egyetlen téves megrendelésed
föladtad, megjött, nem is késett.

Levelek fordulnak meglepetten,
rajtuk: a címzett ismeretlen.

Stimmel az összeg, mégis hibás
valamiképp az összeadás.

A könyvelés minden rovatából
egy-egyedül te hiányzol.

Csúszkál a fiók, az asztal forog,
leomlanak a számoszlopok.

S ha minden szorzást elvégzünk újra,
a végeredmény: kifacsart nulla.

Jegyzékek, számlák gyűrten, szakadtan
kavarognak a hűvös huzatban.

***

S amibe gyászunk belecsorbul,
bár így is semmire kötelez,
hogyan voltál, hogy természetes volt,
nem vagy, ez is természetes.

Önérzet

Engem nem protezsáltak sem itt, sem ott,
nem írtak érdekemben ajánlott levelet,
nem szóltak át telefonon senkinek,
nyájas íróasztalok sem társalogtak miattam,
jeles személyiség sem jött hozzám hívatlan,
a fönti rokonok sem intézték dolgomat,
nem nyílt nekem soha sem mellék-, sem pótrovat;
joggal tölthet el a csökönyös büszkeség:
saját erőmből váltam senkivé.

Megbolondulásig

Megbolondulásig hű
a tűzoltó-laktanyához:
fejemben egyen-tetű,
fogkefém is szabályos.

Muskátli virágzott éjjel
fölfordult sisakomban,
petróleumos lével
apró lángjait locsoltam...

Irgalom nélkül tengők
gyújtani érzünk vágyat,
izzó alkonyi felhők
vörös kocsinkra várnak.

Fekete sügér

miért

pucolok fekete sügért
egy nyárikonyhában
200 km-re feleségemtől kisfiamtól
régi Népszabadság oldalakon
hol nemrég paprikafűzér száradt
mellettem egy idegen nő
lebontott hajában pikkelyek csillámlanak
mintha bálba készülne
röhejes ahogy halaimmal buzgólkodik

miért

ácsorgok hivatalos színűre mázolt
ajtók előtt míg hónaljszőreim
verítékben áznak
s cipőmből a zoknibűz kicsap
bizonytalan ígéretekre bízva magam
ahogy egy munkanélkülihez illik

miért

kellett fennakadnom
egy pompás hadgyakorlaton
mely óramű pontossággal zajlott le
a végén hullottak a kitüntetések
ezeket gondolom
miközben pucolom a fekete sügért
esetleg meg tudná mondani valaki
miért

Vád-dal

Fejjel lefelé futkosok,
mint légy a foltos plafonon;
aki szemembe akar nézni,
annak érdemét tudom.

De onnét is, ahol vagyok,
felzeng bájos ítéletem:
Ne higgyetek a habverőnek,
bármilyen nagy habot kever.

Leghívebb csodálói a
fehérköpenyes angyalok,
fülemmel Schubert harmonikázgat,
én, ahogy illik, jajgatok.

Az ápolástan tudomány,
mint a tényekből kiderül,
a torokfájós gumicső
borotvasegélyben részesül.

Takarékos a takaré, a
fürdőszobája pléhlavór,
mindenki gyűjti szorgosan
az áldott tapasztalatot.

Ólom repül a levegőben,
szárnyak nélkül is oly sebes;
alul van, mi fölül lehetne,
de mi ebben az érdekes?

S akire mindez tartozik,
isten, e bamba dinnyeecsősz,
hortyog, rá se fütyülve, hogy
hálósipkáján pók időz.

Zenon emlékére

Ajtók csukódnak fémesen, nyílnak mások;
meddig tart hangyaboly kavargásod?
Minden ajtó mögött ugyanaz vár,
s te gyöngébb vagy szellőnyi fuvalomnál.

Mondd, hova futsz, mindig elérhetőbben;
mint megmeredt golyó a levegőben,
mely kifúrja önnön mozgását,
s a lyukon gyöngyszemű nyugalom száll át...

Maradj meg így, félig elindulóban,
szökést mímelve, mégis földhöz kapaszkodóan,
akkor a messzeség fogad nyugós fiának,
s partjaival együtt az éjszakába árad.

Örök asszonyiség

feleségem olyan házias
hogy lakájossá tenne egy koncentrációs tábor

a szögesdrótra lampionokat akasztana
az általa fölsikált barakcpadlóra
csizmában nem léphetne senki
pókhálózná az őrtornyokat
kinyitná az eget
a krematórium füstjét kiszellőztetné
a puskacsövekbe virágokat dugdosna
divatossá viselné a csíkos rabruhát
a szemétdombon lelhető krumplihéjből
nem mindennapi kaját hozna össze
s a szörnyű fapriccset
élete kockáztatása árán
csipketerítővel csúfolná meg
örökké tesz-vesz

nem minden érzék nélkül
albérletünket úgy helyrepopozta
hogy a tulaj alig ismert rá
aszongya nekem
a maga asszonykája megéri a pénzét
én mondom le a kalappal előtte uram

Fiatalköltők, 1969

Nem nyomorgunk Párizsban, sem Bécsben,
nem kezdtük el bevágni az A betűnél
a Nagy Francia Szótárt,
a legalitásból vonultunk a közönybe,
nem fogtak perbe, nem ítélték el:
élünk – se jól, se rosszul:
verset írunk – se jól, se rosszul.
Ha ez valakit érdekel...

Szélben

Nincs otthonom. Hát ne legyen!
A gond hiába hajszol –
kőd markolász kilincsemen,
és nyithatatlan ajtóm.

Vesztem, mi veszteni való.
Történhetne-e szebben?
Későn kioldott villanó-
fény árad el szememben.

Az ég kegyetlen kékje les.
Szélnek tartom a hátam:
vigyen! Hé, aranyeres
világ, szaladj utánam!

Az esélytelen

Sokáig hittem volt a vagyonom;
ki így van, él, s gazdagodni képes,
mint övéhez, nyúl az egészhez –
én meg az elfogyót tékozolom...

Talpam alól elfordul a korong,
minden szóból ellenemre – érv lesz;
mert szabály: téved, aki téveszt –
másokban más, bennem ez szorong...

Mégis, nem lettem távolabb
semmitől, inkább csak szabad!
Kilépi utam, ki régen jár előttem!

Lehányom magamról, mint a málhát,
rendeltetésem lomha álmát:
jó a világ szövetébe beleszötni.

LASSÚ IMA

A nagy hadművelet előkészületei

időzített bolondgombák
ólomfejük leplombált
a páncéldombokon
acélvirágcsokor

égre pillantó vaksi szem
huzagolt csöví félelem
pitypangok deszant százada
a rét fölött lebeg tova

fagylaltos kocsiból hadtáp
gázmaszkos képű macskák
költöző fecske-felhő
jelzi a radarernyő

veri az eső sorozat
a bonbonos dobozokat
paraplés különítmény
indul sétára büszkén

pizsamás tábornok
hangtompítóval horkolt
reggeli kakaóját
légiveszélytől óvják

a vezérkari főnök
iránytű nélkül űdöng
unalmában mit tehet
mellére tűz egy rendjelet

valamennyi közlegény
borjújában krémeslepény
várják teljes harci díszben
hogy a gyászpincér terítsen

Nagyvárosi menekült

Vádolhatók-e lábaim csalással?
Tévedésemhez mi közöm?
Falak mellén lángoló plakáthad
Odolt vonyítva üdvözöl.

Áruházak szeméremrésein belátni.
Konfekció-dús kirakatok
üvege előtt mezítelen
tekintetem vacog.

Újra a nagycsarnok kofái.
Halak nyálkába döglenek.
Ha akarom, megvehetem
a káposztáskövet.

A megállóban sebesültek.
Arcuk maszkja még eleven.
Mentőautók sem szirénáznak,
csak a túloldali lámpa,
mint vérbeborult szem – dereng.

Az utcán bábok imbolyognak.
Olyan hirtelen este lesz.
Neon-pupillák az emeletek kórusában,
s a rendőrök is párban járnak,
mint a szerelmesek.

Lények

Ez a faj, na és a többi is,
tulajdonságok, rengeteg adat,
elpusztul ez, amaz fönnmarad,
ennek családi ház, annak viszont csipisz.

Fejükön orr, fül, otromba dísz,
néhány nyílás, mely szűkül és dagad,
belül finom pép, zagyva gondolat,
egymásnak bókol igaz és hamis.

Az egész egy zsák, rajta kitüremlés
himbálózik, nem okvetlenül testrész,
mozgó vagy mozgató,

rongyokba van bebugyolálva,
s bízik abban, hogy kitalálja,
mért oly elhagyatott?

Otthonról zavaros körülmények közt távozott férj levele a városból

Görbelábúm, látod, micsoda állapot?
Te otthon ragadtál, én itt savanyodok:
koszos mozik, büfék, eszpresszók nyelnek el,
sehol egy ismerős, sehol egy jó haver.
Én itt a város fattya, kinek nincs senkije,
s te hordós káposztát teszel el télire...

Nem így dumáltuk meg, amikor nekivágtam,
arról volt szó, szívi, jössz, egyszál ruhában,
azóta kutatom angyali kis pofádat,
mitől az itteni stricik is fejreállnak.
Vagy átvertél netán? Hogy megszabadulj tőlem,
küldtél a bús francba, méghez a sietősen.
Áldom a csöpp eszed. Ki lett ez spekulálva.
A várost, hova értem, úgy hívják: Kopjledrága!
Folyton írod, indulsz. Viseljem jól magam.
Ám az időpont még mindig bizonytalan.
Majd jössz. Jó vicc. Mikor? Ha leesett a hó?
Ha elvásott otthon az új lóvakaró?
Hidd el, pirinyókám, téged annyira bírlak...

te meg egyre fújod, küldjem a tartásdíjat.
Hogy a gyerek így, úgy, új ruha kell, cipő,
apádék szerint is, a dolog feltűnő...
Mintha én lennék oka ennek a marhaságnak.
S ők vajon mit műveltek? Arra borítsunk fátylat?
Vén fuvaros apád már most elégedetten
dörzsöli a kezét, amért olajra léptem.
Gondolom, miket mond! Éjjel-nappal csépel.
Eláshatja magát a link szövegével.
Légy nyugodt, tudom, mi a polgári kötelességem,
elvégre férj vagyok, te meg a feleségem.
Ne fenyegess azzal, ügyvédhez, pörre mész,
na, bumm, egy ítélet! ha ez neked elég?
Sohase tagadtam, hogy a gyerek enyém,
nem is tagadhatnám, meglátszik a fején.
Jó, jó elismerem, pár hónap elmaradt...
De mér? Félrerakok minden huncut vasat.
Gyűjtök egy kis lóvét, milyen jó lesz télre.
Ha van kedved hozzá, elutazhatsz érte.

*

Hogy míg együtt éltünk... Ugyan már, hagyjuk ezt!
Fölraktad megint az átkozott lemezt.
Berúgtam néha-néha, föl is képeltelek, –
s te kire emelted a seprűnyelet?
De aztán, ha sírtál, szemed könnyel tele,
a sós cseppet a szádról ki csókolgatta le?
Ki karolta vállad, ki ölelt, ki becézett?
Ki mondta dideregve: bújj hozzám, félek, félek.
Ficáncoló melleid addig idomítottam,
míg barna bimbójuk peckesen kipattant,
kombinéd pántjait nyúztam sietve rólad,
finoman megmotoztam rózsaszín bugyogódat,
nem dugtál el semmit, vámosodnak
minden titkodat önként megmutattad.
S feküdtél pucéran, majd megzabáltalak,
suttogtál kacéran: – Szeress, te szép alak!

A koszos albérletben azóta sincs nyugalmam.
Minden áthallatszik, hangosan vagy halkán.
A házinéni jön-megy, a házibácsi ásít,
nyúzzák a tévét késő éjszakáig.
Kószálok szerteszét. A pályaudvaron
ácsorgok a tömegben, lerobbant, rút barom,
címlapra fotózott, pózoló drága lányok
szeméből olvasok nem múló árvaságot.
Az unalom elől egy hülye keresztretjtvény
rácsai mögé szöktetem az elmém,
töprengok piszkosul, két betű, római pénznem,
s hogy egyszer rámköszönsz, titokban azt remélem,
mintha te lennél az, bőrröndöket cipelve,
ugranék is rögtön a segítségedre,
jobban odanézek, még csak nem is hasonlít.
Ez az állapot, esküszöm, megbolondít.
Éjfélig kitartok, a várótermi padról,
rendőr vagy csavargó – mindegy, kivackol,
megyek haza... Délutános vagyok.
Dühömbe megrugdosom az esztergapadot.
Azt mondja a szaki, olajos váltótársam:
fogadni merne, valami nincs rendbe nálam.

.....
És ha visszamennék?
El tudom képzelni, néznének, mint a kergék.
Morogna az öreg, kívánná a pokolba,
egyből kéne neki a szódabikarbóna.
Anyád forró vizet főzne a sparhelten,
s rámloccsantja majd, ha el nem igyekszem.
Azért is megyek. Az első vonatra szálllok.
Meglátogatom jóakaró családom.
Csak te örülj, nem érdekel a többi,
csak a szemed csillogjon rámköszönni.
Mi lesz utána? Ne törd a fejecskéd!
Senki sem veheti tőlünk el az estét.

a kert

gyomok lobognak mint a zászló
gyökéren férgek örvénylenek
kipukkadnak a zöld paradicsomok
paprika-orr csöpögteti nedveit
ásóm éle reccsen a földben
drótkerítés rozsdás árnyéka
gúnyolja lépéseimet

bogár csápját mereszti míg
arccal a rothadásba ér
hernyó araszol barna száron
de érzi október leheletét
én a földet lapozom
a vegetáció törvényeit látom
hajszálerekkel írva
minden kifordult ásónyomon

széttaposom ágyásaimat
újra fölásom életemet
kettévágott giliszta kétfelé
igyekszik s tudom beforr a seb
bábok lárvák peték
rejtőznek mozdulatlanul
magok falán dörömbölés
csíra a héjba belefúr

jó hogy figyelnek valahonnan
nekik szól nyugtalan mozdulatom
a füstölgő gaz utolsót lobban
imbolygó csigák talpnyoma
késői fényben kanyarog

Emlékmű

Óráink régen együtt járnak:
eljön időd, eljön időm,
s ha már rettegni sincs kitől,
különös oltalom a vállad.

Megtalálsz és megtalállak.
Szökésemet nem őrzi őr,
figyel csak, s nem rám, messziről;
benne is, mint bennem alázat.

Testünk: két penge-ív feszül meg,
egymásba szakad, csillogva tüntet;
mintha szebb volna az egy-lét...

Emlékművét hiába óvja,
szétomlik e parázna forma:
marad a végső semlegesség.

Az utca réme

bár csóróságom öröklött
őrzöm magam mint az ökröt
vannak lakatlan fogalmak
ott lelhetek tűzoltalmat

Gál Tibor és látszerésznél
pofon üldözött a részvét
szemüvegem négy országon
békeversenyt karikázott

a férfiszobrásztól kilépve
én voltam az utca réme
a tükrös kirakatba képem
nem kerülhet semmiképpen

napirendem változatlan
fürdik finom szappanhabban
mellkasomban dekoratív
izgalommal lüktet a szív

a mindennapi irgalom
árnyéka jár a szobafalon
kiöntöm a piszkosvizet
és hiszek hiszek hiszek hiszek

régi fényképre

megint a katonavonatok
a sehova tartó szerelvények
a vagonrésbe szorult integetések
a nők a nők a hiába hiába szépek
a láblógató csoportképek
a mellékvágányon veszteglések
az ablakrácsra ültetett szemekből
a ránkszabaduló ítélet

A büfében

Tíz óra tájt a büfébe caplattam
egy kávéra. (Bosszant, mióta már,
hogy nincsen más neve, s ha el akarom mondani,
hol szédelegtem délelőtt, hol ittam kávé
– fontos ez, ki vagy, mi vagy, ebből tudni meg –
ostobán szólok így: a büfében.)
Eső szemetelt, táskám dugig tele,
kinyúltak belőle a hanglemezek;
Mozart, Bach s Beethoven, szegény,
kinek évfordulóját (születés? halál?)

nemrég ünnepeltük, megírta minden újság –
alul strandcuccok, szappan, törülköző,
egy sárga flakon hajmosó, papucs.

...

Épp rosszkor jöttem, a pénztárgép előtt
sor állt, a kirakatig ért; én a végén
topogtam, tűnődve: mögém vigaszul nem
nyomul senki. Sereghajtónak lenni nem öröm.
Egy férfi, palacsintasütő sapkában,
százasát ujjá csipeszébe fogta,
s érdekesen begörbült a bankó...
– Akár dohányt is szórhatna bele – gondoltam.
Már éppen nyomta volna, gyomrába mit kíván,
sorára mégsem ő következett, egy asszony,
karján túlöltöztetett kisfiúval,
kit a pénztár melletti asztalkára ültetett,
kezébe nyomva retiküljét: – Fogd meg, Pistike!
Majdnem kiböktem: – Asszonyom, a csöppség
könnyen lebukhat onnan, izeg-mozog,
ám egy anyát ki inthetne meg, hogy így vagy úgy,
törődjön bájos magzatával, ha már világra hozta.
A kasszás néni a blokkal nyújtotta át aggodalmát:
– Kérem, vigyázni kell! – de választ nem kapott.
Az anya elsietett, s visszatért hamar
megrakodva krémesekkel; a selyempapírt
kászmálta sárga pempő, a csomaggal hármában
tűntek el. – Arany pofám! – szólt megint
a kassza. – Hogy ült itt, hiába szól az ember...
Bevert pár virslit két kenyérrel,
Kinizsi sört, s közölte a százast
ropogtatóval: – Apróval kérném fizetni!
– Nincsen – szólt a férfi ingerülten.
– Jobban nézze meg! – Nem érti, nincs!
– Akkor vigye az új tallérokat! Zsebszaggyűjtőket!
(Az új fém tízforintost hívta így.)
Büszkén léptem elő utolsóként.
– Aprója van? – kérdezte nem épp kedvesen.
– Mi az, hogy... – s három alumínium érmét
perdítettem az üveg kikapóba. Értette rögtön:

kávét kívánok értük, bár nem közöltem óhajom,
szemét élessé tette a tapasztalás:
futóvendég, szemüveges, ez nem zabál,
sovány különben is, kevéssel éri be,
öltözeke – enyhén szólva – igénytelen.
A pult előtt, a presszó részlegen,
megtámasztottam a műmárvány lapot,
s odalöktem bilétámat a többié közé,
velük besöpretett, s keresztül szúratott,
átdöfte testét a hosszú-hosszú szög.
A kisasszony kallantyúit idomította,
mozogtak bőszen le és fölfele:
e látvány mindig meghat, e bájigyekezet,
főként, ha – mint most – a presszós nő csinos.

...

Ujjaimmal a márványon lovagoltam,
majd egy kopott poháralávalót emeltem
le a csúcsról, raktam magam elé,
hogy könnyítsem a munka menetét.
A csíptetővel cukrot is helyeztem rá,
kettőt, pedig közismerten négy jár,
spóroltam tehát. Rámnézett a lány,
furcsán. Rosszallja tán, hogy itten ügyködök?
– Nem tilos, kisasszony? – s a csíptetőt
szolgálaton kívül nyugtattam el. – Nem –
pötytyentette el magát, ajkáról (mely üde,
rúztalan volt) szinte lecsöppent a szó.
Kissé röstelltem a dolgot, igaza van,
elvben ez az ő jogköre, amit nem tanácsos
csorbítani. – Nem – de láttam, jobb lett volna
veszteg maradnom. Ám a nikkal csöcsök

megcsordultak,

pohárba gyűlt a fekete bugyogás; két kék
overallossal beszívtuk gőzét, szaglőhártyáink
kéjesen remegtek.

...

– Csak tudnám hova sietek – nyilallt belém,
míg nyelvem a forró lébe beleért.
– Cipőt is kéne nézni, mintha már...

Egyre cifrábbak az új cipőcsatok;
november hó – a naptárak szerint – kitelik.
Ennek mind értelme van, kávéivásnak,
cipő utáni váagnak. – Ha azt hiszed
hogy nincs – szóltam magamhoz – üss fel,
ütődött, egy őszi divatlapot,
ott megleled a magyarázatot.

ÉDENKERESŐ

MÁV-idill

Ha vasutas lennék
egy aprócska állomáson,
kecskéket tartanék,
lenne belőlük három.

S míg asszonyom kiöntené
a frissen fejt tejet,
bámulnám melleit,
milyen gömbölyűek.

Álmomban is hallanám,
amint az éjen rést üt
kalyibából kiszálló
tejfehér mekegésük.

Köröttünk a dombok,
holdfényben lobogók,
párásan izzának,
mint óriás kecskebogyók.

Maréknyi szó

Ami jó, talán még jó lehet;
nézd a vetkőző, fázó kerteket,
fagyott göröngyön a dércsillogást,
vízcseppet dajkál egy üres csigaház.

Nem részegítnek őrjöngő világrészek,
a műholdas estéktől szinte félek;
erecskéid kék rajzolatát
bőröm térképére hűen másolom át.

Ami jó, talán még földerít;
folyton érkezni hallom lépteid,
nedves úton botorkálsz, tócsák fényszemében,
gondom nyítt fecnijét sietve összetépem...

Hazaérni

A piactéri galambok búgnak,
nekivágok a hazaútnak;
burukkolásból égbolt épül,
milyen könnyű is gondok nélkül...

Távolodva, messzibbre érve,
búgásuk mintha utolérne;
elválok én is rossz-magamtól,
mint magasból hulló galambtoll.

Kórus a lombból egyre búgja,
az otthonod már ez az utca,
kiléphetsz minden kapualjból,
s menedéked, akárki hajszol.

Mit is tehetnék magam ellen?
Galambbúgásból van a mellem.
Amennyi piac a világon,
ez szól nekem már közel, távol.

Fordulok annyi utcasarkon,
neonbetűkkel gyúl ki az alkony,
lépteim búgó gyász kíséri –
jó volna végre hazaérni.

Értelmiségi epilógus

László-Bencsik Sándornak

Menekültem vagy talán... kilöktek?
Olyan mindegy ma már!
Közönyét pókként szövi a szabály,
benne vergődni, az sem könnyebb.

Legalább más lesz a gond, ha nyögnek,
másként szorít, ha fáj
a mellkas körüli táj,
ajtómon más ujjú öröm csönget.

Üdv, nektek, íróasztalok!
Az üldögélők szemében
politúrozott fény ragyog.

S kifecsegem az üvegkalitkák,
zárt dossziék, fiókok titkát
– tartozásom ez régen.

A melós

Ő dolgozik, mert élve kényszerek közt
nincs sok választanivalója;
a nyútt overall húzával szakad le róla,
s tenyéből ismer minden munkaeszközt.

Ha jó pénzt keres, gubancos gondja lesz több,
mégét lötykölt kocsmapultra szórja,
a tévé-műsor, lármás altatója
zsong-dong, míg fáradtsága megköt.

Körme alatt sötétlő gépolaj-hold,
komoran sejti néha, jövője szélén hajlong;
fejfájós hangon kompresszor süvít...

Gyűlésen gyakran felvilágosítják,
kik brosúrákból fürkészik a titkát:
hogyan egy világ már neki készül itt.

Premier előtt

A konyhaasztal fölötti replikák
nem hangzanak el egyetlen darabban sem;
a viaszosvászon rózsáit elfonnyasztotta
a kifröcsögő, keserű nyál.
Egy-egy szóban ocsmány évek
derengenek föl,
mint zsíros mosogató mélyén
hüllő-kanalak.

A férfi bakancsán babrál;
szeretne főszereplője lenni
a véget nem érő locsogásnak,
azon tűnődik, odasózzon-e egyet
berekesztve a vádak áradatát.
Az asszony kipergő könnyei
a ráncok kanálisán
vánszorognak lefelé,
oldani a tömény konyhakoszt.
Gyönyörű délelőtt van:
a sihta már közel.

Lehet-e számonkérni? Mit s kitől?
A zsebrádió émelvítő édességet kapcsol
a gyűlölködés áramkörébe,
egy rózsaszín slágerhang zsibbasztja el
a tápáskodó öntudatot:
– ennyi a feloldás.

Már a gének rosszul csavarodtak egybe:
hiába, mindenütt így él ez a fajta...
Szétmotyogják elrontott életüket.
Ha ugyan volt mit rontani rajta...

Külvárosi érme

Milyen némák a hosszú gyárfalak.
Ártatlanságát harsogja a mész.
A szabványbetűvel festett mondat ott:
befalazott zászlójú tüntetés.

Konyhaparfőm

Sokféle parfőm kapható már
– a fejlődés e téren is
dicséri az illat-ipart –
de minden márka közt legismertebb:
a konyhaparfőm!
(Előnyös, olcsó – főként háziasszonyoknak.)
Hozzájutni roppant egyszerű:
Hajolj a fortyogó krumplilé fölé
(ez mitesszereidnek is jót tesz),
pácold bőrdet fojtó hagymaszagban,
tömd ki pórusaidat az égett zsír bűz-szemcséivel,
hajtővednek használ a forró levesek lehe
(mintegy fixálja a fürtök közt bujkáló
étel-titkokat),
a mosogató páráit
fogd fel finom fiolákban
(s dugdosd a hivatlan barátnők elől),
az agyonfőtt zöltség intelmét
vegyítsd
a mániákus mócsingok gőgjébe,
s zúdítsd magadra –
e parfőm többé nem hagy el,
úszik utánad mindenütt
keltve elismerő fintorgásokat.
Táguló orrcimpák,
köszöntsétek a boldog korszakot,
a kozmetikum meghódítását!

Hozzászólásom – a Kollektív Biztonság kérdéséhez

őráratok cirkálnak az égen
védik a paprikáskrumplit a 32-es kolbásszal
divatjamúlt szemüvegemet
a roskadt fészert az udvaron
pincénket honnan a szén kifogyóban
a szomszéd macskáját szemetesvödrünk ellenőrért
albérletünket havi 800-ért
kitépett nyelvű cipőmet
hulló szőrű fogkefém
aprópénzben fürdő zsebemet
feleségem retiküljét tele mindenféle
női kacattal
a légypiszkot az ablaküvegen
a rokokó táncost a régi metszeten
a házinénit a házibácsit
hisztérikus vekkerünket
nyugodtan hajtom álomra fejem
a párna nem a miénk
úgy érzem biztonságban vagyunk

Váróterem

Eső reszelt a gallyak közt,
tócsában ült az elhagyott padon.
Vajon ki ő, vajon?
Az esti vonat késik vagy siet,
dohogott a szíve, mint még senkinek,
mégis itt ragadt.

Szemaforok! Állomási rózsák!
És mozdonyok! Ó, szent elhúzhatóság!
A tonna súly

vasoni létre, gördülésre vágyik,
s raktárak rozsdás vitáit
hallgatva meglapul.

A söntés népe, mint mindig, jópofa,
sörhab szakállal játszik Télapót,
felhőrpint fél akót.
Biléta nélkül kár tolongani,
úgyis félretapossák
a bádogpult toprongyai.

A kiolvasott újságok halmán
– látványnak elég röhejes –
szónokolni kezd,
s a szemétből előszugerált almacsutkák,
csikkek, vatták, koszos dobozkák
tapsából nő a csend.

Kettős némaság

Ez a kölykeivel vétkező világ
öléből vágy nélkül is kiprésel;
potyogtat úton-útfélen, a kényszer
öklendezése közt, szülői rése tág...

Csucsujgat, ólmos emlőire ránt,
csámpás bimbója szánk feszíti széjjel,
s felnöveszt titkos szenvedéllyel,
hogymajd belőlünk érti meg magát.

A született csak önnön gondját hordja,
léte eszmél: épülő-omló forma;
folyton kérdezi: Miért? Mi végre?

Hallani az űrbe kiüldözött szavát,
s ragyog a minden csillagfényessége:
felelget egymásnak kettős némaság.

Hajszüret

mikor a nyálkás összecsomósodott hajszálakat
halásztam ki az albréti kád lefolyójából
szinte tocsogtam az önsajnálatban
na jó jó mondtam
hagyjuk az érzékeny farkcsóválást
a víz nélkül nyelt bánatpirulákat
a mosogatórongy könnyáztatást
ettől még nem tisztul ki a lefolyó
és tovább szedegettem a hajakat
egy célszerűen görbített dróttal
mindentől eloldva
a büntől amit előbb-utóbb elkövetek
az erénytől amelynek nincsen foga rajtam
én csak szedegetem a hajakat

Folyosózug

Fölösleges vagy, mint esőben locsolókocsi,
mint hattyúpár feltöltött dísztagon
– suttogják, de akkor sem fogom
magam miattuk elpusztítani.

A hűvös akták arkangyalai
tudják, mi fáj nekik, miféle alkalom
hiánya; alattuk döglött sár-alom,
miből őket isten se rántja ki.

Ahol a képzelet átrepülne,
ott gázolnak, összegyűlve,
s nyomuk: a kietlen, hideg űr.

Kaparom arcomról mocskukat,
iszap-szavuk fröccsen és tapad:
élj, ha tudsz, ellenükre emberül.

Óda a prospektúrához

Jó esélyeim vannak arra
– ha mostanában nyúlok ki –
hogy egy barátom boncolja fel a hullámat.
(Milyen nevetséges a birtokos személyrag!)

Mi közöm ahhoz a bőrbe csomagolt
izom-szerv-csonttömeghez,
melyet a kés oly precízen feldarabol?
S ájultan csorran ki a vér
a vágások barázdáin;
a koponyát skalpolni kell,
lefeszíteni a csonthéjat,
szemügyre venni a sárgás pépet,
mint túlérlett gyümölcsöt,
az agyat;
megnyitni a mellkast,
kiemelni a belső szerveket,
mikroszkóp alatt kutatni
a kóros elváltozásokat.
(A boncmester idétlenül viccelődik,
szemüvegtört orromra illeszti
napszemüvegét.
Úgy kell ez nekem, mint halottnak a napszemüveg.)

Mi ez?
Mi történik itt?
Nevezzük akárminek, szörnyűségnek, botránynak,
arcomon a végső tárgyilagosság
(állampolgári közöny?)
mellyel a világba meredek;
koponyám újságpapírral lesz kitömve...
(Ilyen lehet az ideális tudattartalom.)

S nem gúny-e a ceremónia
az összefércelt tetem előtt?
A gyászlovak gyomorrontása?
A másodosztályú szertartás profán prospektusa?
A blőd beszéd, mit mindenki szemlesütve hallgat,
hisz ismerjük (ismertük?) egymás

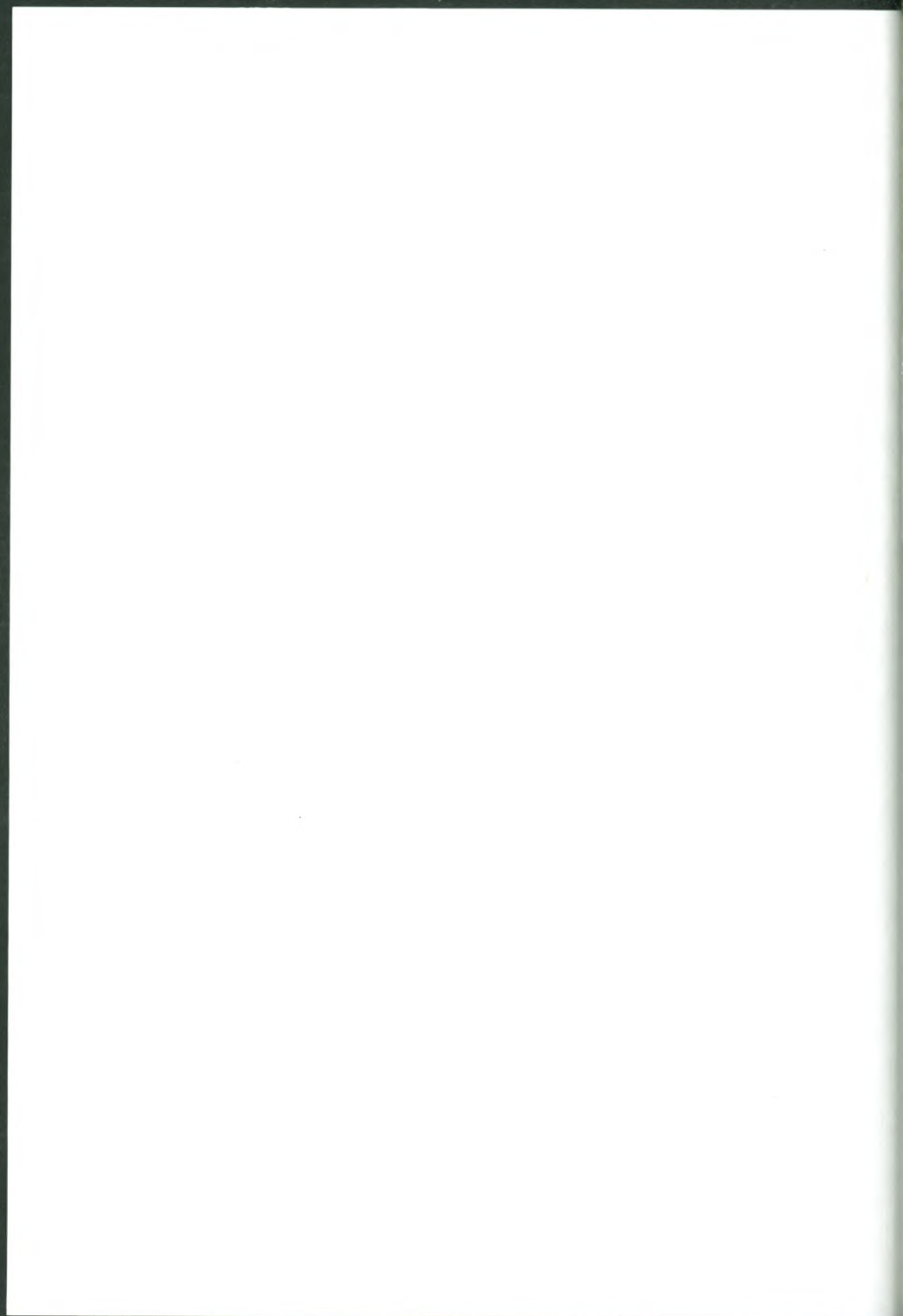
otromba ügyeit...
A koporsóra dobott göröngyök
komikus koppanásairól nem is beszélve,
a megrendültség felsminkelt fintorairól.
Legyen vége az alakoskodásnak!
(Részemről vége, nem csak átvitt értelemben!)
Szerintem a halálnak éppúgy örülnünk kéne,
mint a születésnek:
– Megszületett (bennem) az elmúlás!
Minek hát az erőszakolt,
sötétöltönyű idétlenkedés,
a kandeláberek bűze,
a csipkegalléros konzerv
(szavatossági ideje lejárt)
előtti ájuldozás?
Azt szeretném, ha nevetnétek
halálhíremet hallva,
térdet csapkodva rázkódtasson benneteket
a nyálfröccsentő röhögés
(ugorjon ki az állkapcátok,
mint leesett az enyém...)
és felejtsetek el.
(Ugye, megteszitek?)

Sejtelem

Tápáskodik az erdő: néma állat,
görcsösen összefogóznak az ágak;
lábólna messze, mint hűtlen szökevény,
s lefogja izmait a zúzos televény.

Mennyi erő feszül! A mozdulatlan
gyötrelem tömbje eresre pattan.
Hangrobbanás a lágy kékségbe vágja öklét,
fájdalmában leroskad a pusztuló öröklét.

HIDEGSZIK

Napló

ott álltam lehetőségeim határán
próbáltam elképzelni mi lehetne
hol a vonal cukorspárga talán
amit majd át kell ugranom
szinte lekönyökölttem az útra
úgy bámultam

egyszerre elfelejtett intelmek
ébredtek újjá bennem
hisztérikus jóslatok
anyai siránkozások a főzőkanál mellől
vasárnapi levesek bugyborékolnak
kakasok prédikáltak
bepisílt iskoláskönyvek
tisztába tették idézeteiket
micsoda kórus
legbensőbb érzelmeim macskazenéje

visszafelé még láttam
egy kő Krisztus arcán a szenvedést
mosollyá gyalázta az idő
elmaradtak mögöttem
az idegen nyelvű feliratok
nyikorgó sorompó nyögte fülemben
megérkeztem itthon vagyok

A futamodó balladája

Légy partizán a dzsungelben,
Káposztás Jancsi a piacon,
ápolj a bőröd juhbelekkel,
terméskővel rakd a vagon
görnyedve, hogy ropog a csont;
légy stewardess zuhanó gépen,

amint nyugalmat színlel éppen,
kopó, kit megcsal a szimat,
csecsemő, koraszületéssel –
csak az ne legyél, aki vagy!

Légy fűtő, kazántűzbe néző,
pucold a vécét vastagon,
szakadjon sóhajod, a végső,
rideg, kórházi ágysoron;
kopogj fehér bottal, vakon,
mosogass bűzös konyha mélyén
kihullott hajú vén cselédként,
kávésnéni légy, lelki zacc,
múltat jósolj, családi békét –
csak az ne legyél, aki vagy!

Merülj az örök üdvösségbe,
porladj szét, mint a pillanat,
érd be kevéssel – sokkal ne érd be,
cellafényben fürdesd magad,
míg azt hiszi kinn az ő: szabad;
told a nyikorgó vastalicskát,
szemetes lapát vicsorít rád,
csurogj, közfürdői szivacs,
hasogasd szét a gyémántsiklát –
csak az ne legyél, aki vagy!

Bújj át minden határon, záron,
bőrödet hagyva zálogul,
úgy illanj el, akár az álom,
a réseken, foghatatlanul,
mindig magadon jutva túl;
a zengés kapui kitárva,
de belefogott a némaságba
a zengő – torkára vág a fagy;
távozónak marad az árnya –
nem lehetsz az, aki vagy!

Variáció egy sémára

A zümmögés,
a dünnyögés,
pofánkon a zsiletnyi rés,
a motyogás,
a zokogás
gyöngyeiről lefut a máz;
a fegyelem,
a maroknyi rend
– képzeljetek akármilyent –
hiába papol annyi szépet,
randevút ad a csőcseléknek.
Aki eddig a sorban állt,
bekötött szájjal, mint a zsák,
türelmesen topogott,
támaszkodott és csoszogott,
váltotta zsibbadt lábait:
a bal,
a jobb,
a bal,
a jobb,
menni, menni, menni fog –
mint a rugó, mely megszakad,
feltépi a rácsokat,
a zárat,
a lakatoknak fejszét mutat,
túl sok
ideig próbálgatta a kulcsot,
s amivel nem kínálta a lassan,
most megszerzi feszítővassal!
Fejére újságból hajtogatott
elegáns papírcsákót rakott;
a címbetűk,
a díszszavak
rikkancsként rikoltanak;
a konzervek,
a dobozok,

zacskók,
bálák,
csomagok,
ládák,
hordók,
üvegek,
repedjenek
és törjenek.

...

Ez a kimért,
kicentizett
világ kell-e valakinek?
Légy jó!
Jóságodnak ára van.
Légy erényes!
Erényed önmagára vall.
Se fönt,
se lent,
se kint,
se bent:
helyezd el
a végtelent!
Okoskodásból
terelőrácsok,
jövőt kémlelőn
fekete hályog,
hódítsuk meg,
hódíthatjuk
a vakondtúrásnyi magasságot...

...

Szétzúzni annyi véges irányt,
elindulni csak toronyiránt,
s menni,
amíg a kéklő horizont
zubbonyán a sárga plecsni
szíved fölött fog melegedni!

army-hopp

elcsíptem egy tábornokot
amint masi-masírozott
sietett ágyú-avatóra
zsebében tik-tak hadióra

vállpántja függönybojtos
hátral nadrágja foltos
budija előtt ott áll
három elit hadosztály

nézi a vaktérképet
miből az előbb tépett
vezényeli csapatait
maga meg a fűben lapít

harcias öreg papagáj
fel van húzva a szája jár
mint süket megafon harsog
piff-puff csatamarsot

megjött ám a hadüzenet
becsukjuk a hasüzemet
kifeszítve a hősi mell
és mindenkinek győzni kell

hidegszik

fáznak az atombombák
a hidrogén szőke bombák
a gombafelhők
minden ízükben reszketnek
körmüket huholják
a silbakoló messzenéző rakéták
pocsék az idő a betonsilóban
fáznak az atomtengeralattjárók
kék szájjal trópusi tengerekben
kucorognak
fáznak a páncélosok
szinte csörög a hernyótalpuk
úgy vacognak
fáznak a rakétaelhárító rakéták
taknyos orrukat piszkos zsebkendőbe fűjják
feleségük lélekmelegítőt köt nekik
a vadászrepülők dideregve
szálldosnak a metszőkék levegőben
lerázzák szárnyukról a jégcsillámokat
a világűrűtőszekrény primán működik
fáznak a gyorstüzelő ágyúk
torkukra sálat csavartak
és krákognak és köpködnek és orvoshoz járnak
elfagynak az aknamezők
elhervadnak az acélvirágcsokrok
remegnek a hadiköltségvetések
az atomaknazárak
a gépfegyverek és gránátok
közelebb húzódnak a fűtőtesthez
az önjáró lövegek begyűjtanak a kályhába
fáznak a műholdak
szeretnének egy műanyag kutyaólbán
a szalma közé bújni
fázik a puszkagolyó

besurran az emberszívbe
a finom puha húsfészekbe
melegedni

Hétköznapi dal

Disztingvált rádióhangok
félreverik a hírharangot;
a tabletták már sorakoznak:
falásra szánt rohamosztag.

De kinek kell ma melodráma?
Lement az élet átlagára.
Ha vér lucsog a lefolyórácson,
feltörli a köztisztaságrongy.

Papírcsákóban szónokolhatsz,
terítve az ünnepi szóplacc,
míg felöltöd tribuni pózod,
fűjtatódból kifogy az ózon.

Halkul a bántó bizonyosság,
a papucsok úgyis túlcsozogják;
csoszognak az egész világon,
a hangjukat holtig imádom...

fogócska

mint egy harisnyafogó
oly bérügyes akrobata
szülőmamája négyszemű
bájkóros mikropata

a tejeslábast átszeli
vészes díszhasmenésben
tapsolnak proccok rongyróbertek
szemükből könnyet présel

mind ugrál bugyuta népség
bénike lenci nyamola frédi
szalvétáját lengeti négyrét
mocskosszáj ágota néni

a széplelkű automata
drótozott művirággal
az elmebeteg hősdonor
műtőasztalon szárnyal

vízfejű hidroglóbusz
gyógyós tanárral trécsel
W. A. Mozart wurlitzer
vénlánykórust vezényel

Édesség anti-reklám

Kilépek a kalucsniból,
mely óvta eddig életem;
a számba hulló porcukor
permetje sem kell már nekem...

Ó, nagy cukrász, habostortád
és csokoládé krémeid,
a dagadozó süteményformák
édessége elémelyít.

Kikeményített tornyos sipkád:
higiénikus hangyaboly,
a kukta-kar cukorkalitkát
mázaz, operett dalt kotol.

A keserűség felér a számig:
tükrös vitrinben habos habcsók,
kerülgeti egy nyálas haspók
okádékom rőt pocsolóait.

Hirdetés

Borbély tartotta hajam
fölött a gyászbeszédet;
hirdetem: minden odavan,
közel a végítélet.

Világ könnyelműségét
óvón magamra húztam,
feszítetek – hősi fénykép –
kényszerzubbonyomban.

Kakukk kiáltja messze
a fák közt, meddig élek...
Lottóötös-szerencse,
kacsints egy szörnyű-szépet!

Balatoni képeslap

A szédült nyár itt száguldozik a sztrádán,
bukósisakja villanó fehér –
stopposok szemében alkonyati ábránd
a messzeségbe húzó útszegély...

Nyög a szezón, mint kólikás vénség,
állott sörén vitorlás biceg;
mosoly kattan és elkészült a fénykép
örök emlékül Gertinek.

Bulldogot terel a tilalmas tópart,
póráz feszül meg dülledő nyakán;
siklik előle, menekül a megmart
kószáló léptű, üdültetett magány.

Szezonvég

Kitakarva a táj gyökeréig,
megborzad a vackán a locska víz;
sárga flakon a nyár, amit
harsány hullámok sodra visz,
s partra tesz ott, hol habmocsok
puha permetje fehérlik.

Nyárfa sistereg, füzes sustorog,
sivár strand homokja pereg,
kergetőznek az üres lábnyomok,
helikopter darálja az eget;
árulják a dísztelen kilátást
a becsukódott, sötét bazársorok.

Zimmer frei és Szoba kiadó
– tüntetnek a frissen festett táblák;
beton táncplaccon keringőre kér fel
a légörvény egy hamisított számlát;
portás bókol kongó motelportán:
húzza zsebét rekord borraivaló.

Idétlen idők

A szociális otthon gyászol,
kiváltottak a hullaházból.
Félárbocon a fekete zászló,
– Szegény! – nem hallatszik más szó.
Megrendelik a koszorúkat,

a gondnok a számla után kutat,
s telefonál a TUSZI-be rögvest,
hogy „társadalmi szertartás” lesz...
Utolsó utamra elkísérnek
a motyogó és szerilis vénék:
nem készült, hasal a szónok –
azért mindenki meghatódott;
előnyös rám a felülnézet,
a boncmester remek munkát végzett:
hajam elkászmálva szépen,
lilapozsgás borotvált képem, –
szemeznék is a szemfödéllel,
ha ez lenne a szenvedélyem,
ha speciel olyan kedvem volna,
le is kezelnék velük sorra,
kísérőimmal (sanda ötlet) –
mind a séta kedvéért jött el...
Kiszólnék tán a nejlon zsákból,
jó annak, ki még fönt viháncol
a kastélyparkban alkonyatkor –
hozzátéve (mereven kisé):
Éljen a szociális aggkor!

(Meg)oldás

Körülményeim hideglelősen aggódnak értem,
önéletrajzaim lemondóan legyintenek,
kölcsoeim kamatlábbal rúgnak seggbe,
az ügyeletes ügyiratok csinos sorszámmal látnak el,
észvesztő esélyeim udvariasan rámköszönnek,
az utalványok felvesznek a postán,
az igazolványok lejártukkor kicserélnek,
fotóim átigazítják elváltozott arcvonásaimat,
szökdöséseim körözést adnak ki ellenem,
nem is történhetne másként (szebben) –
ó, problémák, oldjatok meg engem!

Elégia

Kibírtam elképesztő helyzeteket,
megéltem naponta négy ötvenből,
macskává változtam, tejbolti rémmé,
túléltem fiatalságom önkívületét,
a kollégiumi kopottságot,
a rózsaszín pénzesutalványok havazását
a Szülői Szeretet Részvénytársaságtól,
megúsztam a vándorörszönök pocsolyaárkát,
elhagyott kisfiam mosolyát –
naptárakon evickéltem át,
fennakadtam a vasárnapok dögunalom-zátonyain,
gyomrom háborgott az ünnepi ebédszagban,
önkiszolgáló éttermek evőbajnokának csaptam fel,
a görbe pléh kanalak zörgése
mennyei zene volt fülemben,
a csorba és víztől csöpögő műanyag tálcákon
látomásaimat toltam
egy végeérhetetlen alumínium csúszdán,
komoly arccal kibámultam
a kilátástalanság ablakán –
pedig én hinni akartam,
a használati utasításoknak,
a közérdekű feliratoknak,
mindent a legszabályosabban akartam csinálni,
ezért tévedtem be az első utamba eső tilalmasba,
s tárcámban hordtam mindig bemutatathatóan
az engem eláztató okmányokat, iratokat,
s azok bizalma után koslattam
kegyetlen körjáratban,
akik baráti szívességből jelentettek fel –
s egyszerre ismerősnek találtam
a rideg csőbúborokat
a fontos ajtóhoz vezető folyosón,
egyszerre barátságosnak tűnt
a várakozás delíriumos állapota,
mert megint itt vagyok

hívatlanul,
én, az örökös kereső,
de sohasem keresett –
a százértelmű grimaszokból
megfejtetem félresiklott életem
rébuszát,
részt vehetek a vigaszági nyereménysorsoláson,
s végül (munka)könyvjutalmat is kaphatok –
megint
elkezdődik valami iszonyúan reményteljes,
pedig már legszívesebben bedobtam volna a
törülközőt,
közönyösen fújtam az orrom a piszkos zsebkendőbe,
elhanyagolt vécék repedt tükreben
(le)vizsgáztattam magam,
egészen a bukásig...
most, íme:
a legvalószínűtlenebb ígéretetek
légyfogó ragacsában vergődve
fulladozom a gyönyörtől,
hinni szeretnék, ennyi az egész –
bár csak előbb fedeztem volna fel
ezt a bődületes képességemet,
de nem, ennek most kellett elkövetkeznie,
s megtalálom
a gyufásskatulyába dugott
olvashatatlan üzenetet
arról, mi helyes és mi helytelen,
mert kíméletlenül elnémítottam
bensőmben egy szüntelen szólongató hangot,
csábító hangot, szirénhangot –
most hallom, egyszerre több szólamban
fülcsengésig,
egyszerre fölnézek,
fölszegem a fejem,
bele is pusztulhattam volna –
megkötöm a legócskább kompromisszumot,
melyet halálomig bánok,
de ügyesen titkolom,

helyet szorítok magányomnak
egy lakhatatlan lakótelepen,
legeltetem vágyaimat
a benzin-gőzös garázs-soron,
az olajfoltos gyepen,
a folyton rossz telefonfülkéből
felhívom hajdani szeretőmet,
és előnt a pelenkaszárító gyereksírás –
valami eltűnt, megsemmisült
a lassított filmfelvétel-kavargásban,
a szüntelen igényesség
ellentétébe fordult,
unalmas lett,
mint egy hervadhatatlan művirágcsokor,
a lábtörlőkön való ügyetlen csoszogás
lekoptatta idegbolyhaimat is,
többé nem érdekel
a tejeslábashól kifutó világ,
jól van – mondom – de tényleg,
s fázósan magamra húzom
a vékony falakat,
betakarom azt a keveset,
ami belőlem ép maradt.

MINI-VIGYOR

mini vigyor

vannak ezek a gumi törpék
(mese-ország nélkülözhetetlen figurái)
szépen kifestve: piros sapka kék nadrág piros lajbi
nevük lehet
dr. morgó dr. hapci dr. szendi dr. szundi dr. kuka
ha összenyomják őket
sípolnak:
hep-hep
hip-hip
esetleg: háp-háp
néha fölkapják a gumicsákányt
és elrohannak gumipitypangot bányászni
a sok nyomkodástól lekopik a festék róluk
azért persze még használhatók
szeretnek tévét nézni
az értelmesebbje írni-olvasni is megtanul(t)
közülük követte el valaki
a „Hogyan lesz a törpe óriás?”
című neo-darwinista biológiai mese-regényt
(törp-fejlődésről és más efféle turpisságról)
időnként megkapják hófehér k.-át
(nászi vágy a zavaron)
a héját eldobják
„sok nyomkodástól lekopik a festék”
aztán már esti emesével is be(m)érik
a távolságot (mint üveg golyót megkapják)
sokan nyugdíjba szeretnének menni
de nem úgy van az kérem
a gumira szüksége van a népgazdaságnak
(helyeselnék:
hep-hep
hip-hip
háp-háp (esetleg))
nagy kohókban beolvasztják őket
s cipőtalpat készítenek belőlük

ha van gumi talpú cipőnk
gyakoroljuk időnként a törpe-járást (is)
mementóként valahogy így:

muzik(v)alítás

(hadersdorfi rögtönzés, '81)

ő kárpitos bár némi muzik(v)alítás
szorult belé s sejtí mint macska a kottát
(esőt) valódi hangzavarnok: időnként or
bitalizál máskor sztálinorgonálni szeret leginkább
a hal(l)hatóság végigkönnyezi duettjét/duellumát:
amint felharsan a lovassági kar(d)dal ki
csiny konyhai kötényben kivágja
a dallamá(szt)
huszonegy oktán szorult energ
iája
Baselig búzlik
a vén(h)ült zenegégsz /néhai onk(t)ológus
fülelmesen vibrágál
míg az akácos úton (ha végigmegyek rajta én)
előmlík a sztálinorgonaszó

kortársunkról jót vagy semmit!

a szörnyeteg – egész kedves fiú
jó modorú udvarias halk szavú
hosszasan ráz kezét
mélyen szemedbe néz
fölsegíti a kabátodat
kedélyesen válladra ver

meghív egy konyakra
érdeklődik „mi van veled?”
„mostanában olyan letört vagy...”
(a tüsszentést elsőnek kívánja egészségedre)
szívesen kölcsönad elsejéig
kezességet vállal érted az OTP-nél
olyan szimpatikus – szinte szeretni kell!
(erre maga is céloz finoman áttételesen
metaforákkal kibélelt puha mondatokban...)
nélkülözhetetlen társalgó
vasárnapi sétáinkon belénk karol
és bőbeszédűen magyaráz „az erőszak
történelmi szerepéről” Hegelről
„a negativitás dialektikájáról”
hogyan ő – személy szerint – mennyire
szükségszerűen van jelen körünkben
tehát „semmi utálkozás” barátságos
arcot kér megértést teljes diszkréciót
panaszskodik a megélhetésre
a helyi csapat védelmére
sértődötten fordul el ha legújabb „remek”
viccén nincs kedvünk nevetni
domesztikált példány
otthonosan jár-ke (házikabátunkban)
s egyre kevésbé világos: ki a szörnyeteg?
ő   vagy   mi

Rilke-érem

változtasd meg az életed!
– súgja az ósdi rilkei közhely.
visszasúgom: de hogyan?
különben is
mi ez a gyanús sugdolózás?
beszéljünk végre
han
gos
abb
an!

Úr és szolga

*...az úr azonban, aki a szolgát tolta a dolog és maga közé,
ezáltal csak a dolog önállótlanásával kapcsolódott ösz-
sze... az önállóság oldalát azonban átengedi a szolgának,
aki azt feldolgozza.*

(Hegel: A szellem fenomenológiája)

Nézd meg, én engedek!
Nem kell öklöd lódítani,
sem fegyvered emelni –
ha tudod is,
lenézem elvtelen elveid,
s szavaidtól, miket unásig hallok,
visszahallok,
kiütéseket kapok;
egyáltalán nevetségesnek tartalak,
mulatok rajtad éjjel-nappal
(persze, csak magamban),
míg követem utad...
Mit tehetsz velem?
Ha kedved tartja, üss!
Igyekezni fogok, hogy jólessen neked,

eltúlzom majd a fájdalmat:
érezhesd, mily szörnyű erős vagy!
Röhöghetnékem nő – nem ostoba vicceid
csattanóján, melyekkel szórakoztatsz,
mégis kékülök pukkadásig.
Bezsebelheted számos deklarációm
érdekazonosságunkról, más effélékről,
de a zsigereim is ellenedre működnek,
ürülékem bűze: tiltakozás,
mirigyeim taszító váladéka
kedélyeskedésedre – válaszom.
Ereimben a vér másképpen kering,
mint a Nagy Anatómiakönyv Aranyszabálya
írja, koponyatetőm alatt
szürke glóbusz:
neked örökre ismeretlen féltekék.

...
Gyerünk!
Indulsz, indulok.
Ám tudd: folyton szemem előtt!
Minden úgy lesz, ahogy mondod.
Minden úgy, ahogy én...

(1982)

Elpiszkolódott episztola

...drágám,
megint utazom (tudom, nem örülsz ennek...).
megváltom a buszjegyet I.-be
– 50%-kal drágább, mint régen –
s egyáltalán – emlékszel – azelőtt
sokat utaztunk, nem mint manapság,
hozzád is sokszor elvonatoztam
az ország túlsó feléről,
hogy bírjam becéztetésed,
míg egyszer...
(de ez egy másik történet).

megváltom a jegyet
(nem a világot) – profanizálódik minden,
drágám,
és a drágaság szinte kibírhatatlan,
persze, azért csak kibírjuk...
mondanom se kell (neked),
ismerős ez az l.-i út
(de mennyire!),
fölszerelve olvashatatlan újságokkal
(de mindegyiket utolsó betűig kiolvasom),
rázkódom a buszülésen,
s attól is összerázkódom kissé,
ami rám vár l.-ben.
ismerős ez a kisfiú,
pedig sohase láttam,
amint kiflijét majszolás közben
nadrágomra morzsázza;
mosolyog, kacsint,
a gyermeki romlatlanság derűjével
hinti meg a fáradt arcokat,
majd mintha ez volna a legtermészetesebb:
hirtelen elalszik;
szóval szeretnék valamit írni
ezekről az érzésekről,
melyek az l.-i úton mindig hatalmukba kerítenek
(kerítői a visszatérésnek!),
de én anti-anteusz vagyok
(fogadjunk, hogy nem hallottad e mitológiai hős

nevét,

kit Gaia szült, a földanya,
és Herkules a levegőben fojtott meg,
mert küzdelmük idején
valahányszor megérintette a földet,
új erőre kapott –),
engem a szülőföld érintése
szintén új erővel tölt el,
hogy színéről messzire fussak...
mert én nem akarok az lenni,
akinek itt hisznek,

és tagadom minden ízében
az áporodott meghittséget,
amelyben éldegélnek,
és tagadom önmagamat,
ha – olykor – visszaütök rájuk;
tagadásom, mint egy építmény,
oly remek szerkezetű:
ebben talán te is otthonra lelhetnél volna...
szeretem és gyűlölöm – Catullus (nyomán) szabadon –
(fogadjunk, hogy sohasem olvastál
egy sort sem tőle, Lesbiáról sem, szerelmükről és
Lesbia verebének
szívszorító haláláról;
a kis kötetre az I.-i
könyvesboltban akadtam rá
a „senkit sem érdeklő részlegen”,
a kertbarát-sorozat és a klasszikus regénytár
közé szorítva – ezt csak mellékesen...),
ahogy az ember változhatatlan
ilyen- vagy olyanságát
sem megtagadni, sem elfogadni nem tudja;
egyelőre zárom lezáratlan soraim
(minek befejezni azt, ami úgyis befejeződik),
nem csalva meg magam (remélem, téged sem),
hogy lezárt, véges írás/mű létezik...
(lásd: Umberto Eco; fogadni mernék... stb., stb.).
akkor is, ha e föladhatatlan levél
címezte te vagy,
akkor is, ha az I.-i útról
annyi mindent nem tudok (merek) elmondani neked,
mert az ócska élményklisé
portósan/porosan
érkezne címedre,
s fogadok, nem is hatna meg
különösen...
(akkor meg minek az érzelmi cécó?)
vale, valete, vagyis: üdv, üdv!

(régi latin köszöntés;
kissé avíttas fordításban: élj boldogul!
(nélkülem) ha tudsz –

VERESÉG-CSALOGATÓ

Szembesítés

Talán miénk, de nem az enyém,
hiába hordoz a tenyerén,
szavait hiába zúgja fülembe,
bőszít haragra, türelemre;
ha kell-jeit záporozza,
élesen szól, mint a borotva,
ha nagylelkű is velem –
öröme bennem félelem.

Lehet miénk, nem az enyém,
loboghat zászlódísz sörény,
megafon hangja harsonázhat,
ásításomban zászlóvásznak;
mert hallottam épp elégszer,
nem zavartam egy pissenéssel,
hadd teljék el csodálatával,
míg a jelenből messze szárnyal.

A csak miénk nem lesz enyém,
s nem közösség, hol kőkemény
érv úgy szól értem, hogy ellenem
fordítja saját szellemem;
a társas érdekből font sövényen
belül hasítom ki a részem,
s azt a talpalatnyi földet
nem engedem át senki szörnynek.

Hódításom és tulajdonom,
örökségem, mint annyi koron
át nyújt nekem nemzedékek
kérges tenyerén ez az élet;
aki jogomat csorbitja folyton,
nem tiszteli halandó voltom,
s úgy űz a pusztulás elébe,
hogy nem halok meg semmiért se...

Munkanélküli

Az idő alkalmazottja vagyok;
foglalkozásom, hogy elmúlok.

intelem

a rend szerint
a rendszer int
megint   megint

varia-verssorok

csepegő kifacsart sorsom
old boy bogozom folyton
ülők korhadó hordón
félig lilán félig bordón

torzra sikerült torzóm
rädlesek vadorzón
golyó(m) üt át kilyuggat
mégis mind hiúbb vagy

szenilis mániás lordom
hangja mint a gordon-
ka oly mélyen b(r)ugó
rekorder távolugró

készséges (torzon)borzom
várad elegáns gardrób
leveted drága bundád
mintha régóta unnád

negyedik vágányon gyorsom
le ne késd... (a korzón?)
téli (teli?)... lomtár
minőségi (I. oszt.) kontár

fölfedezés

hóviharok idején
mikor a vonatok félve tapogatnak
a betemetett váltókon-síneken
s a MÁV-évkönyvek felvésik
lapjaikra minden idők
rekorddöntő zűrzavarát –
egyszerre érdekes (értékes)
lesz a másnapi újság:
életre kelnek a lomposan fo(r)galmazott
tucat-hírek ál-történetek
a fűrészpör ízű vezércikk
visszanyeri mély(tányér) értelmét
a tudósítói tollászkodások
– távoli rém-eseményekről –
szárnyra kelnek (mint nyesett szárnyasok)
s a belpol rovat lélek-csoszogását
el (nem) fojtható izgalommal
követjük (indián-ösvényt)
újra átolvasva
minden sorban valami kedves lelemény
rejtőzik (szakadt álcázó-háló alatt)
s kiegészve oly (lenyelhetetlen) finomság
akad torkunkon melytől eláll lélegzetünk
az apróhirdetések briliáns stílus bravúrai:
mazsolák az ünnepi kalácsban (számban)
ínyenceknek is bátran ajánlhatók
s szinte megdöbbenő
milyen időtálló a másnapi újság
s felületességünk fantasztikus élményektől
foszt meg (ez most derül ki)

elmeszikkra (kovakövekből pattanóktól)
valóságos szellemi tűzijáték-
nak lehetünk tanúi (ugyanazon pénzért
többször élvezkedők)
ezért hát – gondolatmenetünket tekintve
logikus – kérjük a standon rögtön
a másnapi újságot

fal(védő)szöveg

„rohadtabb vagy mint gondoltam”
hangzott el (többek között)
a világ legártatlanabb kijelentéseként
együttelésünk évfordulós ivászatán
ez a filológiai pontosság akár az
útikalauz szerepét is játszhatta
a mindig utolsó(előtti) félreértéshez

kofák
viszik piacra
ékes vessző(vesztő)kosárban
ringat ringat ringat ringat ringat ringat
ringat ringat ringat ringat
pÓz
B A N
gyönyörű komplexusainkat
falvédőről ereszkedő (szolid)
galambok csípdesik
irdatlan betonteknő alatt

A platánok

Rég nem éreztem
titokzatos földi kapcsolatokra,
mikor egy télvégi estén

az aprószemű, szemerkélő esőben
a kórház kerítése mellett
sorakozó platánok törzsén
megcsúszott a villanyfény.
Mintha erek lüktettek volna
kérgük alatt:
ó, mennyire éltek a nedves-ködös világosságban
ezek a fák!
Szinte értettem gallyuk suhogását odafönt;
szél-szavuk volt ez a hiába-éjszakára.
Ahogy lebuktak az ázott talajba,
besiklottak a mélybe,
ahova még nem követhetem őket,
az olyan sokértelműen szólított meg,
hogy beleremegtem.
A felszín alatt
a növényi vegetáció rejtőző
külön világa:
gyökerek nyújtóznak, tekeregnek,
keresik a rég elporladt kezét,
mely magjaikat csírázásra kárhoztatta
irgalomtalan.

egyedi példány(ok)

(ha van kedvünk)
veszünk egy (da)lilas indigót
és másol
juk magunkat
(annyi példányban ahány másoló
papírunk és indigónk akad)
a műveletet lassan gondosan vég
ezzük: nehogy lemaradjon (lemaródjon)
valami fontos (olvas
hatatlanok leszünk itt-ott)
példányainkat lefűzve
dossziéba rakjuk

s mindig a megfelelőt
engedjük át
(hivatalos) használatra

Vereség-csalogató

Távol a mozgalmak morájától
külön háborút vívtam,
s egy reggel
a vereség öröm-ízével
a számban ébredtem.
Megvillant az évszak fecskeszárnya,
kivonult tavaszi menetgyakorlatra
a nagy hangyakaszárnya.
Lámpalázasan készülődtem,
ezentúl így kell élnem,
ezzel a nyárfalevél-remegéssel,
rosszcipős toporgással:
a mindent virágzó egyedüllét a társam.
Az óvóhelytől óvakodva
többé nem bújok, mint a féreg,
csaponghat, játszhat a lélek,
félelmeivel kergetőzhet,
szorongásaival fogócskázhat,
pettyes gumilabdáját
odahajíthatja a megtáncoltatott bolydulásnak.
Leválthatja a gondok gondnokát.
Ebben a vereségben
nincs megaláztatás, székelyen:
az elveszett kocka
perdül hatosra,
a kórterem öröme szalagozva...
Nem is kell kényes győzelem,
ha mindegyik farkasverem.
Barátkozom az öröm ízével,
leszek a jajduló kivétel,
az egyedül önként vesztes.

Bámuljon bár az üvegszemű vakság,
állítok én magamnak csapdát,
amiben holtig elvergődöm.
Babérkoszorú! Ne köröztess,
ne riadóztass senki fiát!
A radioaktív glóriák
csiklandozzák a bőröm...

jel-olvasat

megnyugtatóak a mosdókagylóba hullott női hajszálak
képesek felidézni azt a bonyolult viszonyrendszert
amit csak nehézkes körülírással vehetünk birtok(unk)ba
feltételezések tucatjait teszik hihetővé
ahogy hajlonganak a vízsugár áramában
tapadva és eloldódva egyszersmind
kényesen majdnem kacéran
kígyózó mozdulatsorokkal
lebbentik világgá
ezen az úr-mosta panel-szigeten
az élet(és halál)feltételek
egyelőre biztosítottak

nagymise

vasárnap nihilistái
négy emelet rádiójába zárt fegyencek
minden vécéöblítéssel tisztább lesz lelketek
vágyakozva nyúltok el az ágyon
fonnyadt fanszörötök közt babrálva
a kopott takaró alatt
az albérletesdi révületében
várjatok türelmesen
míg szeretőtök a kölcsön-matrac
nevetek becézi

délig haladékot kaptok
félretolva mindent ami mozdítható
ám a gyomorügyi minisztérium
kérelmelhetetlen
beleitek az éhségtől kiszellőztek
sárga talpatok szeretkezik a padlóval

...
fölkelés előtt
imádkozzatok hozzám
én vagyok a bomba
három milliárd tonna TNT
teremtés előtti csendben
lebegek a vizek fölött

Szociálpszichopatológiai jegyzetek

Az ő szexuális normáik mások.
A lakástulajdonosoké.
Férfiaké és nőké egyaránt.
(Csak vigyázz, nehogy teoretikus alapon fejtss ki,
te, lakástalan. Ez lehet ténymegállapítás,
helyzetfelismerés, statisztikai mutató, egyéb nem.
E jelenséget értelmezni nem vagy hivatott.)
Tehát: az én vágyam nem vágy.
Nem reális.
Az övék igen.
Valahol egész létemmel nem vagyok reális.
Az ő bujaságuk az én aszkézisem.
Éveken át.
Éveken, éveken át.
...

Ön jobbakat eszik, mint én.

Jobbakat iszik.

Ebből egyenesen következik,
hogy a gondolatai is értékesebbek.

(Kezét dörzsölve szokta mondani:

– Igen, kérem, a lét, a lét, az határozza meg a tudatot...)

Mit mondjak, még az ürüléke is finomabb eloszlású.

Mindent összevetve: Önnek, Uram, több joga van az
élethez,

mint nekem. (Szerénysége tiltja ezt így kimondani,
de legalább egyikünk legyen következetes.)

Lemondok az Ön javára mindenemről.

Vegye nyakába rossz esélyeim,
melyek egytől-egyig rámtaláltak.

Ne felejtse el – nagy felelősség ez:
az örökösöm!

...

Mióta felemelték a szappan árát,
csupa orgonaillat vagyok.

Tudja meg minden orr!

Ó, érzem, érzem a jövő illatát...

...

Mi lenne, ha az újságok betű-függönyét
egyszer félrehúznám?

Micsoda kilátás tárulna föl!

Micsoda szem-bűvölő látvány!

Pislogásba fúlna a megpillantás gyönyöre...

Mert ott...

Hol is?

...

Szívesen részt vennék a Kocogó Mozgalomban

– nagy esti futások, persze a Margitszigeten,
a bámeszkodók sorfala előtt, valamikori egyesületi
melegítőben, lihegésem a többiekével elkeveredve –
de felszerelés hiányában

inkább vacogok.

Olcsóbb ez. Mindennapibb.

Igénytelenebb.

Egyelőre még egyedül.

S nem nyilvánosan.

Bár tudom, akadnának társaim, akik...
(folytatni mint lehetne?)
Megtorpanok mozgalmam
szerény kezdeteinél.

...

Nem merem végiggondolni azt a szövevényt,
ami az életem.

Jobb a nem-tudás. A részletek fél-világossága.

De az egész maradjon csak homályban.

Így vagyok. Így gyűjtöm föl a villanyt,

vallok szerelmet, kötöm cipőfűzőmet.

Így bólintok fél-igazságokra,

fél-emberekre.

Szinte kedélyes ez az alaktalanság.

Nem kötelez semmire.

Csak ne akarja az ember összerakni,

csak ne próbálja darabjaiból megérteni üzenetét.

Részeimmel vonatkozom e rész-világra.

Ez minden: nem több, nem kevesebb.

(1975)

Télapó mindig eljön

I.

Télapó, pajkos szörnyeteg,
szemei elpattant bonbonok,
szakállá szikrázó üveggyapot,
karácsonyt szimatol csöpögő orral,
merev léclábain előkecmereg,
s megszállja a kirakatot.

Olajos halból emel barikádot,
körtekompóttal növeli a torlaszt,
májkrémmel vakolja oldalát.
Pezsgő-tarackjait jókedvünkre irányozza,
megpukkadunk, ha parancsolja.

Kirakat ketrecéből hamar kidagad,
pultostul a bolt elmerül puttonyába.

Pofánkba dűnnyög fél kevertet:

– Tirára, bumm, tirára!

Álla alatt jóindulat redőzik,
piros képiből disznószem visít,
bakancsokat vezényel az ablakokba,
természetesen kipucolva,
kelletlen sorakozót karácsonyig.

Bratyizik: – Eljön Télapó!

Vállveregetéstől roggyan be a lábunk.

Havat pancsol sötét szempilla-ágra,
ajándékaival hencegőn dobálózik,
s küszöbünkre dermed kékre fagyott árnya.

II.

Rémséges puttonya billen, mint a dömper.

A szemünkből préselt hálakönnyet

nagyság szerint leltározza,

légmentesen záruló dobozba.

Lófogatát teherautóra cseréli,

reflektoroz, szirénával csönget,

a motorizált szeretet osztagai

éjjelenként udvarunkba jönnek.

És tavasszal is eljön Télapó!

Március neszeit fehér csönddé tapossa,

mert adni akar a vén telhetetlen,

csömörünk ünnepi fuvarosa.

Mikor folyónkban pucér nyár vigad,

jégtutajon érkezik meg,

porcelán szájjal rágcsál jégcsapot,

hóharmatot dörzsöl hátunkra napolajként,

hogy csomagjai között kotorászhasson újra,

érezve, ő az utánozhatatlan szívjóság.

Betáblázott már minden évszakot,
ajándékát dupla manccsal hozza,
nem védhető ki szörnyű szeretete:
nyögünk alatta fulladozva.

(1975)

dilemma

*Az aljasságra vicsorgó gyűlölet
Is eltorzítja az arcvonásokat.*

Brecht

szerte a világon folynak
a felszabadító harcok;
mint a hírekből naponta kiviláglik:
eredményesen.
a szabadítók száma mértani haladvány szerint
növekszik,
s akikért a harc dúl,
egyre kevesebbek.
bolygónk kicsi a szédítő távlatoknak;
a kontinenseken összezsúfolódnak
az elhivatott fegyveresek.
ha már minden zugot felkutattak,
és minden fűszál elnyerte szabadságát –
végül csak ők maradnak elnyomva, leigázva:
a szabadítókat vajon ki szabadítja fel?

(1979)

ilyesfajta lények

vannak fura kis véglények
már születésük pillanatában
végük van
végtelenített utakon járnak

vég nélkül
végülnek (végeláthatatlan ünnepi áldást,) menetet,
nászindulót, bölcsőde-avatást, vermelési tanácskozást)
végállnak (például egy koszos zsúfolt bisztróban
poshadt sör mellett könyökölve)
vég
legelnek (tágas üre(ge)s őszi réteket
fázékonyak
télen vég(ig) bélelt kabátot hordanak
s amikor végükhöz érnek
mert néha ez is megесik
hosszasan jólesően vakarják
(elvégre testrészükről van szó)
boldogan élnek míg el nem éri őket
a végelmeszesedés

hiperkreatózis

igazán gazdaggá tesznek(tettek)
a félreértések
köszönni ennek-annak
(ismeretlennek)
de a kontúrok
pimaszul ismerősek
vagy megszólítani
(hátról)
a tarkó és a váll
bármész tulajdonosát:
zavarát eltenni
önbizalom-hiányos időkre
s a zagyva (össze)olvasások
rejtett (kis) villanásai:
megannyi ráncá dug
dosott gyűrődése a nyelvnek –
miket kisimítani tán nem is lehet (értelmes)
a gyors folyamatok
csábos elvei:

remek fogódzók hadonászó elménknek
(fogas kalapunknak)
látványnak is gyönyörű
s a kéjézés csak nő
ha ostoba vígjáték
szerzői megjegyzése szerint
kórusban (súgják?) zúgják
a rém
ült nézőtérre
a félre (nem) érthető: utasítást!

Időváltozás

Állatkertben ordít a számár,
esőt jelez – fő-fő meteorológus,
vízfejével bólint a hidroglóbusz:
helyeslése íratlan szabály.

Aki keres, fúrton-fúrt, talál,
erényes bünt, mely olcsóbb, mint a lóhús;
bűvészkedése: bírói hókusz-pókusz,
lebernyeg lódít, és túloz a talár.

Csalánkoszorú – melegházból télen –
nyakamba vágva, hogy inog a térdem,
gyúlnak a hólyagok (bőrömrre is).

Végállomáson öröm-remíz
vár kitöltött úrlapokkal...
Sajnos, a portás nagyot hall.

ANAKRONISZTIKUS
MÚZSA

Rontott (ál)Balassi-strófák

Bocsásd meg U. I. ifjúságom büntelenségét,
sok hitét, undok, tisztességét,
töröld el jóságát, minden hűségeskedését,
könnyebbítsd lelkem terhét!

Tudod mit? Inkább ne bocsáss meg!
Hempergess pokolsárban, mintha volna vétkem,
mintha nem volna annyi sterilizált évem,
s nem volna mások bűne, mit elkövetni félttem.

Érkezések

A. leszáll (újból, megint, folyton), végtelenre állítja tekintetét (blende nyílást), hagyja szeme előtt elmosódni a település (falu, község, nagyközség, város – fejlődési sor?) állomását. Átéli az érkezés mozzanatait; egymásba kopírozódnak léptei (változó, mégis ugyanaz a nyom/táv); (kilincs) vasúti kocsi, váróterem, otthoni kapu/nyitogatása, táska (sportszatyor, vulkánfiber bőrönd, diplomatatáska) lengetése, az üdvözlések fordulatai: (vélt) közelség-távolság, napszakok szerint. Halad: saját (egykori?) nyomaiba illesztett lépésekkel; lassan ráereszkedik az ismertség hálójá, könnyedén siklik a bogok/szemek között: a közeg *olyanná* teszi, s már *így*, visszanyerve (visszavesztve?) eltűnt, elváltozott mivoltát, követi a lehulló alkonyiszemcséket *ezen* a mélytengeri mederfenéken. Áramlások, lebegések érintik meg: ismerős mind, akár az elvilálanó kerítésritmusok. Viszi, sodorja (akaratlan is) a tudatmélyi emlék-folyam – egyre közelebb valamilyen origóhoz, melytől képtelen elvonatkoztatni/elvonatoztatni (énjét). Távozásainak értelmét igyekszik felfedezni visszatéréseiben (*innen* létét és *onnan* valóságát): összekötné a helyeket, mint egy tér-képész, ha hinne (be)méréseinek jelentőségében. Meghatározottságaival bíbelődik: kell valaminek lenni, ami csak *ebből* a zugból származhatott, a savanyú talajból, savanyú emberekből, ölelezésekből; mégis, ha ezekre akad, megborzong, lázad, tiltakozik, *mással* tüntet: (anya)jegyeit brutálisan kiégetné bőréből... (Előre kéjeleg a fájdalmas operációban, de azt hiszi, végre *tiszta lappal* indulhat a le/osz-

tásban.) S megy: meg kell érkeznie abba az öntőformába, melynek prése, kényszere alatt (mélynyomású tengerfenéken) alak(talan)ult. A forma elomlott, romos – mégis kénytelen elismerni: rokon vonások kacsingatnak a törmelékből... Széttaposhatná végleg, de tudja – magába tiporna; így kelletlenül készül a fanyar ünnepélyre, mely azonosságának mulandó kacatjaival ajándékozza meg. Fogadóbizottság: pókok, bogarak futnak elébe...

Anakronisztikus Múzsza

Gyűjts be, kedves, a gázsütőbe,
melegedjünk!
S szidjuk összehajolva
a hideg fűtőtestet,
a Távhő rugalmatlanságát,
amiért szeptember váratlan lehűlését
megint kihagyta a számításból.
Persze, az energiaválság közepette
nem illik a témát feszegetni,
mégis kettesben, ebben az ál-komfortos
intimitásban így teszünk,
rója fel bárki is vétkül.
Bólogva felidézzük a múlt koraősz
fagycsípte idejét,
mikor az ötlet megszületett
a gázsütővel...
Ó, meleg áram járja át
gémberedő tagjainkat,
bár fogy levegőnk...
Ennyi kockázatot bőven megér,
hogy nem fog táppénzre írni
a körzeti orvos.
Érzem, a vér újra vidámabban
kanyarog ereidben,
arcodat is kipirulva találja
simogatásom.
Jöjj, a ma esti szerelemre

elég ez a hőfok!
Bújjunk a paplan alá,
gyorsítsuk fel részecskéinket
oly fúziós sebességre,
melytől a dubnai magfizikai
kutató központ műszerei is
irigykedve kilengnek.

esély-ragozás

van eset hogy így
van eset hogy úgy
van eset hogy ugyanúgy
van eset hogy van eset
jobb esetben
esetleg

egy várakozás (élve)boncolása

otthon voltam, vártam. (szokvány érzések stb., stb.)
csengetnek. ajtót nyitok. nem ő az.
újból csengetnek. megint nem ő az.
ismerős jelzés. (ti-ti-tááá) megint nem ő az.
jelentkezik a házmester, fizessük be a közös költséget,
gázdíjat, szemétdíjat, stb. már mindenki... stb., stb. (megint nem ő az.)
hosszan, hivatalosan nyomkodják a csengőt, a postás hoz
táviratot, pénzesutalványt, ajánlott levelet, miegymást.
(megint nem ő az.)
szerény, szorongó kopogás. zavart emberke. kérem szépen,
tessék mondani, nem itt lakik...? nem én vagyok. (nem ő az.)
üvöltve dörömbölnék, rugdossák az ajtót. engedj be, rohadék
mocskos állatja, majd megmutatom, kinek a házát, mezejét, feleségét
fogod te.....ni!!! kidobom, kilökdösöm, laposra verem.
(nem ő az.)

valaki piszkálja a zárat, kulcsot erőltet bele...

(tolvajkulcs, vagy mi...)

megint

(nem)

ő

(az)

Anti-Ptolemaioszi világkép

Fájdalom esti tágassága¹,
míről nem ír az Almageszt²,
az égboltot cirkumpolálja
gömbölyűséggel vegyest.

Cepheidikus³ szembogara
a szótlan⁴ látóhatárnak
gúnyosan fellebbenti a
gyöngyöző atmoszféra-fátylat.

Szürkületi szegmentumban⁵
merengő asztrolábium⁶
szemez az interluniummal⁷,
s az visszapillant rá hiún.

Zavaró elongáció
elnyúlva a kospont⁸ körül,
íme, az újabb stáció:
periódusa tömörül.

Virgón anyai tünetek,
s egy táguló repedés...
Hibáját nem javítja meg
parallaktikus kezelés⁹.

Vécéablakra irányítva
beméri a fali kvadráns¹⁰:
letolva Vénusz bugyogója,
illata kissé penetráns.

A terminátor¹¹ kulminál,
bár még nem függőleges –
az egész rozoga kóceráj
feléd hömpölyög, antapex!¹²

1. Az égitest nyugvápontjának és a horizont estpontjának távolsága.
2. Ptolemaiosz, görög csillagász tankönyve, amely az ókori csillagászat ismereteinek összefoglalása.
3. Cepheidák: a csillagoknak az a fajtája, amelyek pulzáció folytán fényességüket rövid periódussal változtatják.
4. helyesen: sötét
5. visszfényben
6. Régi arab műszer, az égitestek magasságának mérésére használták.
7. újhold (ideje)
8. tavaszpont
9. Helyesen: szerelés; olyan felállítás (távcsőé), amely megfelel a csillagos égbolt napi mozgásának.
10. Valamely megfigyelőhely meridiánsíkjában fekvő, fokbeosztással ellátott negyedkör, a csillagok helyzetének mérésére szolgál. (Van asztali is.)
11. A fény és árnyék határa a bolygókon vagy a Holdon.
12. az apex ellenpontja

lavór-doku, 69

– reggel mikor mosakodtam anyaszomorító lavórunkban egy kis izé vált el oldaláról egy kis fehér tötty köpet-maradvány (tapadvány) tán az előző pancs (nejemé) hullámai vetették partra esetleg emigrált ondócsapat az esti közösülés kéjhajótöröttei (most ők „élvezik” a helyzetet...)

– na mondom ezt megnézzük alaposan mi ez a flottatüntetés és hajkurászni kezdtem az illető trutyit de valami oltári ügyesen úszkált siklott hogy csak lestem közelebb hajoltam úgy vizsgálódtam szinte beledugtam orromat (a vízbe)

– ehen szóval ez vóna dűnnyögtem magamban/nak bár természete még mindig rejtély volt előttem de nem akartam leégni a kis bizbasz előtt hogyne majd hagyom a dögöt pont a

mi (családi) körünkben fogja leélni az életét itt nől
eszmélkedik(szaporodik?) ebben a rohadék albérlésben
kölcsonlavórban

– hát ebből nem lesz semmi (nem eszik)

– újból támadást indítottam (ujjal)

– a kis pacni vidáman/frissen kiszökött az ujjaim közül hiába
meregettem a vizet (szemem) szürekedtem lötyköltem
kanalizáltam miafenéztem nyálkásan könnyedén ide-oda
cikázott bujócskázott velem szinte a pofámba röhögött
csináltam a műsort piszkáltam gyufaszállal halásztam
papírzsebkendővel

– csak benn lubickolt a kis fehér vacak

– még a szemüvegem is föltettem a nagy mizélkedésben
(pucéran) hogy elkapjam a mocsoládét a házi lokneszi szörnyet

– aztán „elvi síkra” tereltem a problémát tisztázandó szerves
vagy szervetlen (élő – nem élő) a fiókban van egy nagyító

– továbbá úgy látszik ez a lény? a lavór tartozéka remetéje
védett állata kölcsonbe kaptuk a lavórral együtt vigyázni kéne
rá óvni gyámolítani én meg kínozom nyüstölöm végveszélybe
sodrom

– ez nem szép sőt igen csúnya

– jobb ezt nem bolygatni

– különben is a vizet sajnáltam kiönteni elég messze a kút hogy
még egyszer elslattyogjak oda (azt) nem éri meg

– na le vagy szarva kedves barátom halál óvatosan a lavórba
nyúltam az első húzás sikerült a második is a harmadik nem
suttu máris a pofámra ken(y)tem a kis fehér pöketet

Töredék a hazai dizájnereknek

Mona Lisa, ne mosolyogj rám,
mint egy reneszánsz arcfesték-reklám;
bámészkodások sűrű Óh-ja
nimbuszodat hiába óvja –
trónolhatsz avított képkeretben,
látványodtól szemem se rebben...
Nem kell a berámázott szépség,

nem görnyedek előtte hétrét,
míg a rút tobzódik körülöttem,
a mosolyodnál nekem több kell!
Legyen szép maga az élet,
ez a „boldogság-kísérlet”,
a munka, ami naponta görnyeszt,
az olajtócsás műhely-szörnyek,
ahol „finomul a kín”...

Áradjon fényár ott; forma, szín
versengjenek, hogy a gép
(félelmes, ormótlan szerkezet)
annak, ki rajta dolgozik,
nyújtson (mű)élvezetet!

Az utca, a ház, a megkopott,
bóvlival zsúfolt otthonok,
kifakult, romló környezet
arra vár, hogy tervezzetek:
a gondot gondolatra váltva
harmóniát e földűlt mára.

...egy jó szék – egy jó szó:
érti a testünk...

...

Jönnek a dilettáns leonardók,
mázolják a táblakép-tarlót –
piszkos ecsettel hadonásznak,
meggyalázva a szűzfehér vásznat...

Ó, itt

– a képárusok vadonában –
bontsátok ki a „tárgyak lelkét”,
a szépség funkcióit...

Ebben a deformált világban
jelen csak cicomás hiány van,
s persze a vágy, valami más után:
nem kellene divatok, elvek,
a gyatra változás, mit erőszak vált ki –
minden elvetélt tervrajzotokra
maga az anyag kíváncsi!

...

Kevesen vagytok,
törvényeitek megtűrve, elutasítva:
készülnek a mappákba temetett
„ipari torzók”,
múzeumokban látható az álmaidokra zárt
márvány kalitka...

...
Építitek Utópiát,
gyakoroljátok a türelmet,
de a korlátlan képzeletben,
ha mozdulatainkkal kérdezünk,
csillogó, krómacél eszközök felelnek...
Jövők (ha lesz) előbb-utóbb faggatni kezd
– folytatásra kiválaszt –
ez lesz, mit méltányolni tud,
egyetlen érvényes válasz.

DICSDÖNGETÉS

Szörny-falatozás

Mindig csak húst ennél – így a feleségem,
és ingerülten csontozza-bontozza a döglött parizert,
majd kibelevi, bőrét lenyúzza, és eldobja, mert mérgező...
Ezentúl vegetáriánus leszek – jelentem ki
ünnepélyesen, mire rémülten rebbenek föl
a párnásra hízott húslegyek, párás szemük
csupa könyörgés, csupa vád;
lábacskáikat dörzsölgetve kérdik,
hogyan akkor velük mi lesz?
All right, yes – és amit akartok,
nem bánom, legyetek ti vegetáriánusok,
és a feleségem is fújja a magáét,
a legyek is,
én szintúgy;
nem vesszük észre, amint a parizer
összeszedi elszórt csontjait, felölti bőrét,
beleit gyorsan helyére tömködi,
egyszerűen megeléged –
előbb nejemet nyeli el,
utána engem,
a legyekkel nehezebben boldogul...

Pimaszolvány

Kitöltöttem az ólomnehéz olbomériát, Vénusz-rubrikát
(farbőség, mellbőség, fesztávolság stb.), mégis kitöltetlen
vagyok. Okkal-ok nélkül, oly mindegy. (A)szexuális adatbank.
Pornografált magány. Kapuzárás előtti/utáni lázadás. Keljfel
Jancsiszög, amibe nem lép bele senki.

Hónapos szobát(retket) (v)eszek a töltőállomáson. Diétás
koszttal, nővérrel kúrálom magam. Még mindig kitöltetlen

vagyok. Őrege^sen varrot paplaⁿos ágy, laticell^és mag árny.
Huncut^ábr^ákon tartott lovas nemzet. LeSzajnált aláírásom
tárva-nyitva: akárki magára (k)öltheti puszedlis szívhuszárját.

Szállok az Űrhöz/be: szállodai szoba-konyhát (hon)foglalok
ajánlott mellényben, zsákhordó zsakettben, zörgő cylinderrel.
Allandóan ki/bejelentkezem alkalmassági vizsgálatra, s még
kitöltetlenebb minden. Nyomasztó nyomtatványom szanált
tulajdonosa klinikáknak, ambulanciáknak. Oda se neki: valóság
és égi mása(Másenykája) – háromszor fordul, fuvarja
köbméterenként: egy hazai (im)potenciál.

controverzia poetica

már megrendelték az új (öröm)ódát
(az illetékes szervek)
schillerek a földélzetre! (kocsmapultra?)
már összevegy(ür)ült az óda előkészítő
operatív bizottság megvitatni
a megírandó mű elméleti téziseit...
(fejezze ki korunk eszmeiségét stb...)
a bömböldék szorgalmasan gyakorolják a tá
togást az ünnepien (lég)üres téren
kiutálták a (jelentős) díjat honoráriumot
a művészeti költségvetésből(aratásból)
senki/semmi sem állhat utamba
bár törjék is ki a lábam
hogy óda ne rohanjak
az ódai rajthoz

Szervilis szemetes

Ladik Katalinnak

A kukáslegény a kiegyensúlyozott elviség híve.
Ciceróval példálózik. Az amerikai kongresszus tagja.
Parapszichózist sós fürdőben áztatja.
Feleségül kéri megözvegyült konténerét.

Lesz násznép, násztánc, nászéjszakai szeminárium.
Kiegyensúlyozott parapszichózis. Sós kongresszus-
áztatás. Konténerben tárolt Ciceró.
Ha eldobja egykor az özvegyi fátyolt.

A kukáslegény nyugdíjas békeharcos, a kiegyensúlyozottság hőse.
Szemantikai forradalmár. Kozmetikai világfájdalom.
Konténerét sós fürdőben áztatja. Feleségül kéri
özv. Cicerónét, pedig az amerikai kongresszus tagja.

Szabadszombaton dolgozik, kontinentális repülőjeggyel zsebében.
Állandóan tökéletesíti klasszikus latinságát.
Özvegyi nyugdíjáról lemond. Békeharcos elviségét sós fürdőben
áztatja.
Kukásautójával benevez az Osztrák Grand Prix-re.

Orrfacsaró műveltségével kozmetikai forradalmár.
Hetedhét országon robog. Klasszikus tanulmányokat ír.
Gellérthegyi boszorkánymester. Harcos szabadkőműves.
Nyugdíjas világfájdalmát agyonkozmetikázott konténerben tárolja.

Internacionális eset

Franz, a lakatos elvette feleség Piroska, im Pusztamagyaród.
Piroska schön, nagyon.

Lakik négy év Deutschland, Mühlgraben. Franz dolgozik hatalmas gyár. Piroska otthon bérelt lakás ringat gyerek. Ott ez csoda. Gyerek. Három utca jár kukucs.

Nyáron persze látogat anyós.

Franz mesél, mesél. Megvan minden. Bútoros szobák. Kocsi. Minden. De én szeret itt. Tanul magyar. Nehéz, nehéz. Települ át. Lesz gazdaparaszt. Van jó levegő, finom trágyaszag. Nem mint gyár. Istálló, tehén, disznó, isteni. Csak szép lakást hoz ide, mert itt nincs. Utánfutóra föl, gurul. Utál gép, zaj. Fülnek árt. Inkább hallgat cigányzene. Malaccsámcsogás. Anyóst is szeret. Hoz neki sok szárazkenyér piros Volvo utánfutó. Nem neki, malacnak.

Ez volt bajos.

A vámon át. A szárazkenyér. Szörnyű! Mi ez? Kenyér? Mind, mind? Tényleg? Hiszi a piszi. Majd nézzük. Vizsgálás. Turkálás. Forgatás. Kóstolás! Csóválja fej. A vám. Ejnye, ejnye! Tilos! Nem tud? Biztos szárazkenyér? Nincs benne dollár, arany? Kábító? Én magyaráz: Szeret anyós, anyósnak van malac. Legyint vám. Bolond!

Hiába mond: német kenyér – magyar disznó, mindegy.
Magyar kenyér – német disznó, mindegy. Az vagy, kiabál vám.
Német disznó! Tűnj már!

Nem érti durvát. Minden disznó esz minden kenyér. Ez egy internacionális dolog.

dicsdöngetés

fönn az űrben egy mütyür
szaporázza lépteit
antennáit kétfelől
angyalsárik bizgetik

forrasztva a kokszolat
megérdemelt nyugára dől
tubus mélyéből mász elő
kíséleti szalonnabőr

mérics pompán sikerült
gyűlevésznek adatok
kalóriás pampuska
dagasztja a tasakot

hintálóznak mű szerek
keringőjük nem Strauss
programozott fabula
súlytalanul nőtt bajusz

kamerá(d)ja kitekint
tanyaduna kicsi ól
„hátte kedves galambom
véletlen nem itt lakol?”

papa mama gyerekek
aki hiszi aki nem
pántlikás Pick szalámit
kuncsorog a végtelen

A jövő ősrégészeinek

Nem tudom szóra bírni fiatal éveimet,
hiába faggatom őket:

nincs mit mondaniuk.
Pedig rájuk irányítottam a vallató lámpát,
feltettem a szükséges keresztkérdéseket,
félreमारatott meneteim
valamennyi kételyét előcsikorogtam;
szemcséire bontottam
a zsúfolt mozdulatlanságot,
a ritkás áleseményeket,
átcsurgattam ujjaim között
újra meg újra
a homokpiramist:
és nincs aranylánc,
beszédes lelet,
nincs felemelő tanulság,
egyáltalán –
nincs ok semmire.
Csak a szünetjelek úsztak elő,
mint első világháborús Zeppelinek,
csak az újságrejtvények cipelték
rosszul kitöltött rubrikáikat,
és az atomórák ketyegtek
minden valamire való államférfi éjjeliszekrényén.
Szavakat mormolok,
varázsigéket:
Kelet-Európa tavasza, nyara, ősze, tele –
oly nevezetes néma dátumok,
hogy a fülem belecsöndül.
Hiába kotrom elő diplomatatáskámból
a hatvanas évek hordozható és összecsuksható
optimizmusát,
hiába teszem fel és játszom elrongyolódásig
a legszebb lehetőségek dokumentum-burleszkjét,
hiába vizsgálom
nagyító alatt
az egykori képtelenségek fotóalbumát:
nincs út visszafelé,
tömbbe forrt múltam
sötétlik,
mint óriás monolit ásványminta.

A közöny jégrétegei alól
nem olvad ki
dermedt sikolya az időnek,
meg kell várni a legközelebbi
éghajlatváltozást!
Az a kérdés, kinek nyílik meg a Szézám tárulj!
Generációs legyintésem
önkiütés:
és ne buzdítsátok semmire az elzuhantakat...
Mert a monton kristályrecsegésben
eltűnik minden szó és szólam,
a visszatekintőnek pillantása is
krsitálljá dermed.
És érdemes-e kicsákányozni
azt a néhány vacak hiedelmet,
melyet most szívesen tankönyveinkbe vésnénk?
Érdemes-e röntgenezni a mögénk folyt
gleccseráradatot?
Se óvadék, se biztosíték.
Jöjjenek a jövő ősrégészei,
a flegmatikus utódok,
a tőlünk magasra származottak,
és csodálják a mamut-indulatokat,
állítsák ki, vigyék múzeumba!
Pendítsék meg a jéghegyeket
– ha tudják –,
mi fogunk kiüvölni belőlük,
a jégkontinensek alatt
mi masírozunk
egyhelyben állva.

Metamorfózis

Előbb gyűlöltem
az idős főrekesztőt,
a sehol sem harcolt, kitüntetett
aggastyán veteránt,

ahogy fontosságának,
jól megalapozott helyzetének
tudatában ontotta ostobaságait:
egy érdemdús élet jussaként.

Utóbb utáltam
az idős főrekesztőt,
nyugdíj előtti cidrizését,
iszonyú hányatott gyerekkorát,
csendőrpofontól duzzadt arcát
(mért kapta, pontosan nem tisztázható),
s a múltból kabátom hajtókéjára
záporozó könnyörtelen könnyeit,
melyek nem részvétre,
nevetésre ingereltek.

Később megértettem
az idős főrekesztőt,
műtéttel eltávolított
tyúkszemének sajgását,
halinacsizmás csoszogását,
a körülötte soha le nem bontott
gyanakvás-koncentrációs tábort,
ahonnan ma is összehúzott szemmel
méri föl a távolságot,
(köztünk)
bevásárlásait az ezer-öröm aprócikk boltban,
nyaralója építésének bonyodalmaait,
sziklakert-receptjét,
öreges szenilitását,
melyen nem csillant át
az ifjúkori szellem:
csak egy rettentőn buta ember
becsületes konoksága
meredt rám.

Még később
gyűlölni kezdtem magamat.

lemondóka

most kéne dalra dagadni: teli sajt árral úszva
salét/romos falra fakadni: Übü apót is überelve
rémmesékből kimenteni hamuba sült hamu_r^pipőkét
ünnep éjes lemondással előh_u^ozakodni
mellény_{far}zsebből fizetve minden ért

de kinek?.....de minek?

álmodjam öl(eb)ébe a hulladék^os

horizontot

– mely csak az enyém –

„naccságos asszony/om”: önről/höz dalolnak az izompacsirták

torkuk

szakadtából

menyei kan dal(ló)

hevít(t)i

ATOMporom

épp ideje

épp ideje

előrángatni (hajuknál fogva) tényeket s érvköteket

komótos komódot táncra kérti ünnep leben

ez az utolsó számonkérés (lekérés nincs)

kérész életű gyógyómód (de kinek? de minek?)

hallok a habszivacs hallban kő táblás szózatot:

„erkölcsi kötelességed lelkére/farkára kötni

(de kinek?) (t)enyészeted setét lobog ólját!

ez.....a.....meg.....adás.....jele.....

$t_a^{\text{éveszmékkel}} \text{ fölvértézve: nem élné túl (senki) e cselszövést}$

(s)írva temetkezne papíramisába a bugacpesti aszfaltrónaságon

végvári vitéz/kötés:

fotó kopjátat hova (t)űzi a balga: szú rágt a múzeumban

terem őr a vészkiár

$f_a^e(s)$ szólásra emelvénnyedt

$$\text{szó}_r^n \text{oko}_n^m! \quad \text{aton} \quad \text{át}$$

hallgasd meg lemondókámat

menti mirháját

mely téged i_g^déz:

le Monde-ok a halk alomról cinikushadt fejtügetésről

perverz locsolkotlászról vita tóban szomorú fizess!

duma parti csónakházról „hol nagy a jókedv minden nap”
rouloutouk csapatszellentésről kor paszományos
kar szóla mába/ból nem ó hajtók (ki)fingani
ma te matikus (b)irodalom (sz)erény csősze lenni
tört(ető) orrú nippnek a gy.őztes vitrinjében lemond
ok erről az él/vizeletről mennyei malőrben érzem
az erő bot lányos szagát

a R É S Z letteken múlik minden

a R É S Z egerész az E G É S Z egerész

(k)omlós partomat fogja (érzem) de meddig?

diop triász vizsgálja engedélyem

lyu.....kas

épp ideje előadni (a vámon) mondókámat:

„zsákomban a mákom

mákomban a rákom

kirágta a zsákom

elveszett a mákom”

csempés/zett a(l)ko(ho)l már vánnyadt palotá(l)ja szobatisz
ta cicákat igényel: lemondok (szoba)tiszta lelkiismerettel nem
kel(l) használ(l)ati utasítás idomított készből nem
fel/es királyság alattvalója hiába cím kéz el zsebeid nyal
ugatva későre jár

hazudnék ha azt mondanám: (nem) ismerem fel(színig ön)telt
fradi

ológiát Á-tul C-ettig tej e(l)lő mesedélutánon mikor habcs
ók^ák szálltak az égen üstkarimák (f)őző kolbászok nélkül

világos a kettő közt szürke (gémként) sötét (a tét)
lemondóka(mely csak az enyém)

lényemben ami lé/nyeges: ebben tető(fedő)zik e hazai sz^ük^ös

ég alatt félcédulám(at)t szinte lobog tatja félárboc/on
fúj bíró fújja mélytengeri ventilátor

fúj bíró fújja szél fuss bíró fuss a (szót)

rava talmi dicsőség: megállapítani hányadik nekifutás
(ablakon) kivágott szög(let)es képmezőn cipőben

ruhás kosár hül/t_{h^el^y}emen

(pa)raj tojt_{s^er^eg(v)}édenéről lemondok a jöv.und. okainak

/remélem: ezt jav.amra írnák jav.ára ingyen-bingyom (u)tál

könyök lö könyvelők ide—mál—^od^a_a(ma)

nincs nedvem vers(z)enge(d)ni elvi sellőkkel vit ázni
a csatornába.....csatornácon

hittyudor-ház tudálé kosa fölökkel

lemondok erről hörg öröm ódám (g)atyátlan űstökös

csil(s)lagos pályán

^röp—————kőd

(nem leszek ellensze^le nem)

két kézzel k^apaszkodom az álmennyezet gipsz-hopsz stukkóiba

csill árokba lemondok a mutatványról

(m)uszályos félelem igazgat

nem nyalókás merény

lemondok lemondásomról: tisztelt közönség/esség!

a vártvártvártvártvártvárt

pro-dikció

elmar

ad

ELCSERÉLT HELYEK

Előszó egy rezignációhoz

Én, koszvájó fia apámnak,
nem voltam az idomítás csodája;
mindig fortyogott bennem elég düh,
hogy feldöntsem a vitathatatlan vályúkat.
Így aztán nem kímélt senki sem,
mondván: minden ütés nyoma az enyém...
Mégis kutattam emberségünk határait,
mint egy eszelős,
de csak politúrozott közönyű íróasztalokra,
lila pecsét-sebhelyekre,
márvány-könyökvédős hivatalnokokra bukkantam,
szavaik: egy mögöttes értelem kódjai,
önmagukat végképp nem jelentik.
Megutáltam a térképészetet,
mely a megosztottságot méricskéli
bohózáti alapossággal,
a türelem cikkcakkjait,
a ráncokat elhivatottságán
tűnődő homlokon;
oly egyenességre vágytam,
mint egy farbarúgás,
csak ellenkező előjellel.
Micsoda tanulság!
Nem téphetek el egyetlen cérnaszálat sem,
melyet kötélként feszítettek eléem,
nem zúzhatom be a homályos üvegajtókat,
pedig mögöttük sorsom patikamérlegre kerül,
nincs egy szívdobbanásnyi hely,
ahova lehajthatnám a fejem...
Marionett figuraként
magasba vágódik a kezem!
Áldásom adom a fogaskerekekre!

Metafizikai „parány”

Lebontani a téli kerítéseket,
aztán jöhetnek a levegő vámszedői.
Lépés-kényszer a mellékes éjben –
(kijátssza utolsó tétjét az „örök” vesztes).

Pedig a teremtés magkezdeménye
ma is osztódni, barázdálódni kezd,
ma is testté válik az „igen”:
nemé(j)ben él a nemzett...

Süvít a szél a huzatos terekről,
a nyitott ablak becsapódva dörren...
Az egyhangúság konok táncát járja
átléphetetlen varázskörben.

Születésnap i torta (helyett)

Borikának

Úgy kívántunk, hogy nem kívántunk:
fürge halacs kaként mégis
felcsobbantál a fényre.
Botrány a léted,
sejtjeink összeesküvése.
Minden érv, józan fontolgtatás
ellenére élsz, mozogsz, mosolyogsz.

Ha „bűn” vagy, ketten követtünk el
(amikor fogantál, rossz csillagok
járták fölöttünk baljós táncukat),
s lehet, hogy eltávolodtunk,
mint a kétfelé járó mutatók
egy romló számlapon,

de összezárva egy lányalakban
tovább veszekszünk, perlekedünk
életed fogytiglan.

Ne haragudj: „örökséged”
ez a kopott értelmiségi egzisztencia,
ez a szétszórt családtalanság,
ez az egymásra mutogató részvét,
ezt fogadhatod (vagy utasíthatod) el,
s ettől nem szabadulhatsz végképp.

De ne is törődj velünk –
tűzz egy piros virágot a hajadba,
s dúdolj egy általunk sohasem ismert
szeszélyes dallamot,
úgy vágj neki az ezredfordulónak,
hogy vissza se tekints (ránk),
s ne tudd meg soha, mért loptunk ki
a semmiből, akár a kisztílú tolvajok.

Pá, pályázat!

A. J.-nek

Mindig megküldöd a pályázati felhívást, s én mindig lelkes vagyok, lelkesen ígérek. Lelki szemünk előtt már ott „lebeg” az „ígéretes” mű, megannyi pénzügyi előnnyel kecsegtetve romló anyagi helyzetünket. Sok-sok el/heverő témám átvonul képzeletemen (elvetélt kísérletek vagy kísértetek), talán majd most, ennyi baráti biztatás (évi, visszatérő ösztönzés, ösztökélés, „kitűzött” jutalom...) hatására kilendülök az évi rendes, rendszeres depresszióból, és nekilátok újabb remek művek (tár-cák, jegyzetek, kisprózák) írásának – mert a vers ugyan kit érdekel? Mennyivel jobban fizet a próza! Az esztétikai „rév”... akartam gépelni: érv (sajátos sajt. hiba...)vényesség már rég nem izgat, a titkon remélt halhatatlanság, a kar- és kortársak felületes, felületi védőbevonatot képező patinája személyemen... Talán egy dolog foglalkoztat még: miként lehet száraz lábbal (lélekkel?) átkelni a meg nem nyíló „nyáltengere-

ken"? (Valószínű, sehogy!) De, visszatérve a pályázatra – jó ez a „pá” – újból nem írtam nektek semmit: pedig az utolsó napokban is, a határidő lejárta előtt megfordult bennem, mi lenne, ha... Próbáltam valamiféle próbatételnek fölfogni, pszichoterápiának, a meg/változás „nyitányának”, a Nagy Kezdetnek, amikortól új időszámítást mutat az óralap, élő cáfolatául mindannak a közhiedelemnek – ami velem kapcsolatban „rámkövesedve” megfogalmazódott (mert: annyi vagyok, amennyi másokban így „összehalmozódott”), de lassan?... mind világosabb lett előtttem, ezen az őszön sem pályázok, nem készítek hercig pályamunkát (nem leszek felkért „pályamunkás” – hogy áldozzunk V. P. emlékének is, habár ily fura mód, (s nem érdemlem ki a jelentős summa pályabért). Pedig karácsonyra milyen jól jönne! (Nem fogok bele kétes, „kétkeltű” vállalkozásokba, hisz – mint már említettem – lassan élvezni kezdem, mennyire konzekvens vagyok (magamhoz), jellemhibámból erényt kovácsolva – csak úgy, mint annyian –; jó beletörődni abba, ilyenek vagyunk, s nem másmilyenek, ha már belénk rögzült a „hibás kód”, hát ragaszkodjunk hozzá, mint különös jegyhez, megkülönböztető sajátosságához – no, nem körömszakadtáig... csak a békés kimúlásig, kinyúlásig... Nem küldöm el, amit nem írtam meg (most sem), amit aligha fogok valaha is papírra vetni. Megzápult tojás valamennyi ötlet, amit régóta hordok, dédelgetek magamban, „kikölteni” sehogy sem sikerül. Vagy: húzódik, elmarad, hányódik „félbe-szerbe”, a kezdeti pár sornál nem jutva tovább. Ez a meg nem valósultság – nemzedékünk oly „nemes” vonása – mindennél szorosabban összefűz bennünket; ha föl is sejlik olykor mennyit – mit! – szalasztottunk el, hány alkalmat, lehetőséget – föl sem ismerve: alkalom nyílt és lehetőség – ebben a félig kész világban, örökösen félig kész-en létben – torzó toborzóban – haladva vagy halódva már ne akarjon senki semmit számonkérni tőlünk... Nincs jelentősége a visszapörgetett dátumoknak sem, keserves, elhatárolódásnak: nem tudjuk magunkat a „képből” kivakarni, mert jó és rossz szétszálazhatatlanul a „miénk”, a mi „történetünk”. (Mondhatni: volt.) A számvetést nem követi semmilyen „aratás”. Nem baj, sebj. Valamiképp mi is a „helyünkre” kerülünk, elhelytelenültek. S helyes kis dolgozatok születnek félig (sem)kész műveinkről, néhány doktori címet juttatva készítöiknek. De legyünk nagylelkűek – nem tehetünk mást –, hagyjuk meg a minket lenéző utódoknak a „koncot”, dobjuk oda, vessük oda, s ne vessük meg érte őket, hogy ők „lerágják”. Hagyjuk örökül (örzőknek a strázsán): mi legalább saját erőnkéből akartunk fölegyenenedni a „görbült térben”. (Időben.) Így tűnünk tova... Így tűnt el ismét a pálya és pályázat (nye)re-

ménye: s maradunk ilyenek vagy olyanok – változatlanul – nem fogunk
(nem fűlik hozzá a fogunk) elpályázni innen – sem szebb, sem csúnyább
vidékre.

Osztás-szorzás

Az ocsmányul osztott lap kifordul
a kézből, a játszma elveszett;
csak tudnám, kinek az elve szebb,
mikor két égtáj rámcsikordul –

ha céloznak, hátulról, orvul,
s lefegyverez a döbbenet:
golyhó a golyó – nem üt sebet,
tátogó szánkba porcukor hull...

Itt még a vereség is édes,
bár élni életveszélyes –
a drapéria jó honi posztó,

amivel végül letakarnak
holtat, asztalt, magánhatalmat,
s rég cimbora az új kegyosztó.

Egy feljelentés utóélete

Néha álmodom vele (rossz álom,
heves szívdobogás közt ébredek):
ő jelentett fel hatvannyolc augusztusában
izgatásért...

(Pont engem, a kezdő tanárt!)
Társaságban valami olyasmit
kottyantottam el a bevonulás
hallatán: A fürdővízzel a gyereket
is kiöntötték...

Ettől az egy mondattól féltették
(akkor!) a „lenti” szocializmust.
Persze, tudjuk: vannak korszakok,
amikor egyetlen mondat is
túl sokat jelent.
Emlékszem mentségkereső dadogásomra
ott, a rendőrhivatalban...
(De mentség nem találtatott!)

Aztán utazások, munka nélküli
hónapok, s mindenüvé kísérő (bizalmas!)
papírok.
Így jutottam lent(i)ről még lejjebb.
Az ő csillaga viszont akkor kezdett
emelkedni; előbb díszúttörőnek állt
a kiugrott kereskedősegéd, később
a mozgalomban tört, törtetett tovább...
(Tipikus hatvanas évekbeli karrier.)
Az általános iskolában ugyan kissé
nehézfejűnek bizonyult, azért húsz
év alatt kiizzadta a kötelező
stúdiumokat. Ma már egy megye élén
kultúrával kereskedik. (Mint hallani:
vacakul megy a bolt, de boltvezetőnek
lenni azért jó.) Végül is papírokkal
igazolhatja: diplomás ember. (Legfeljebb:
nem értelmiségi.)

Mostanában sokat gondolok rá.
Biztosan gyakran hívják előadónak:
világítsa meg a „nyíltság”, az „át-
alakítás”, az új politika lényegét.
Mostanában az jutott eszembe:
fel kéne jelentenem –
önmaga előtt.

(1987)

„nagyságrend”

én is nagyszerű
te is nagyszerű
külön és együtt – nagyszerű
egyenként egyénenként
egyedem-begyedemként
egy emberként
nagyszerűek vagyunk
ez egyszerűen nagyszerű
tulajdonképpen ha onnan nézzük (miért ne!) ő is
nagyszerű
ez csak célzóvíz nézőke nézőpont kérdése
a kérdésre viszont (előre) súgjuk-búgjuk daloljuk
írásba adjuk a választ
összességében is nagyszerű
ha nagyszerűségek összeadódnak nagyszerű
ha kivonódnak nagyszerű
minden (had)művelet ugyancsak nagyszerű
a miénk a mi nagyszerűségünk
bárhova tekintünk (bár.. hova tekintünk, tekintgetünk?!)
nagyszerűségek még nagyobbszerűségek
nem ismerhetünk (nem is merhetünk) más ragozást
nagyszerű nagyszerűbb legnagyobb nagyszerűbb
elvünk nem lehet más – nagyszerűvé válni
egy megszabású programban
a nagyszerűség elvi követelmény
sőt eleve elvi követelmény
ugyanakkor – mutatunk rá ujjal – régivel:
elvi-gyakorlati követelmény
cél és eszköz módszer vezérfonal
nagyszerű felemelő érzés
nagyszerűek közt nagyszerűvé válni
nevelni nevelődni
már pici gyerekkortól
egyesülni egybe hullámszani
nagyszerű közösséget alkotni
nagyszerűen ki van ez tanálva

aki kitalálta – nagyszerű
aki végrehajtja – nagyszerű
nem dicsekvésként hat ha azt mondjuk:
nálunk a kisszerű is nagyszerű
a középszerű
a törpe-szerű
a kiskanál is nagykanál
a kiskanális is nagy kanális
a nagyszerűség állapota – természetes
a nem-nagyszerűség természetellenes
fajtalan nemtelen
nem is tűrjük
ezt írjuk a falakra plakátokra
hímezzük az alsóneműre
előjelzésként közhírré tesszük
nem tagadható
állítható
(pontosan beállítja az állít-hatóság)
beméri szavatolja hitelesíti
állhatatosságunk – nagyszerű
(csak, csak – nocsak!)
ha fölépítjük – nagyszerű
ha lebontjuk – nagyszerű
persze meg kell mondani őszintén
akadnak még nem-nagyszerű dolgok is
nem nagy számban de mégis
szépséghibák múltó szeplők
foltok foltocskák
eltüntetjük őket folttisztítóval
tisztítótűzben vészben-viharban
a szeplőket sminkkel
(s mink el)
pöttyök pöttytavak tó-rendszerek
de ha bevalljuk – nagyszerű
végül is: a nem-nagyszerű is nagyszerű
alakulásában fejlődésében
nem titok ezen nincs mit rejtegetni
sumákolni
jellemünk szellemünk kellemünk

nagyszerű
gyakran vállonveregetjük magunkat
a tükör előtt – nagyszerű
nagyszerű vagy, öregem!
egymást is gyakran vállonveregetjük
öregem, te is nagyszerű vagy!
ha tetszik ha nem
a képébe üvöltjük a hitetlenkedőknek
a gyanús fintorgónak kétely- és mételykereskedőknek
rontó-bontó jankóknak szemellenzékieknek
kart-karba öltve (járványok ellen beoltva)
föl s alá döngve a kockaköveken
csakazértis
„mi mind nagyszerűek vagyunk”

KÉNYSZER & KÉPZETEK

(csirizes) tál-kép

törpék vándliznak csirizes tálban
a szomszédban (mozgalmi) utcabál van
harmonika szól balalajka
ott ropja mind ki magafajta

fölhabzanak a söröskriglik
ízlik a virsli ízlik ízlik
ingyen osztják ma hét rőffel mérik
ürül a kondér izzasztó délig

igyekezzetek kicsi törpék
nélkületek nem teljes a körkép
nem haladunk tüsszenti Hapci
mindig a törpékkel kell kibacni

Morgónak nincs morogni kedve
csirizben cammog mint a medve
ötlete fogy okos Tudornak
épp egy ragacsos dalt dúdolgat

Kuka vállán billeg a csákány
kemény a csiriz susztermárvány
Szundi szívesen szenderegne
elveri álmát durva Szende

ő is letört az örök Vidor
melle asztmásan sipikol
bólong a zene ütemére
s messze még a tálka széle

Kényszer & képzetek

Die Muttersprache, die Muttersprache,
milyen kényelmes börtön vagy te...

Lapultam benned negyven évet.
Az ember legyen konzekvens,
ha már másra nincs lehetősége.

Jaj, de könnyű így élni!
Jaj, de nehéz így élni!
Hazai kozmopolitát
játszani még nehezebb.

Nyelvek zsivajgó Bábelében
szól az elveszített Éden...
Nem hallok, hogyha hívnak,
akárhogy szölongatnak –
pedig a bőrömről volna szó.

Itt vagyok „őshonos lakó”:
fönt a régi padláson
szúrágta láda mélyén
por őrzi – ha kell, ha nem kell –
„nemzetes” identitásom.

Hívogat, szól(ít) az Éden,
elveszített énem...
Egyszer talán kiderül:
ki (de)formált (hogyha formált),
s szabta rám a „normát”
ezen az ember(tér)képen.

változatok

annyiszor elbúcsúzott már
de egyik formával sem volt elégedett
(az ismétlés a tudás anyja:
vigasztalta magát)
aztán (gyorsan)
kitervelt még három variációt
(gondolt a „biztonsági tartalékra” is)

buszra/vonatra szállt
hogy visszatérve
tetten érje (in flagranti)
valamelyik alkalomhoz illő
búcsú formulát

Késleltetett explozió

este kilenc. (közép-kelet-európai időzóna.)
a hőközpont ezüst hengerei (magyar ezüst)
derengenek az emeletek árnyékában;
a betonlapokból kirakott lakótelepi ösvény
réséből patkány surran elő.
„jó lenne elosonni szintúgy ebből
a gubancból, ami most körém/rám
hurkolódik” gondolja há.
ballonja zsebében egy üveg bikavér:
téhez igyekszik, mint már annyiszor,
s nem tudja, hogy pár óra múlva
milyen kisszerű, lépcsőházi melodráma
főszereplője lesz (hőstenorja vagy hősterrorja; üvölt is, üt is),
mikor nejjének acélfogát egy jól/rosszul
irányzott ökölcsapással üti ki
féltékenységből;
vidáman néz a patkány után (kilenc óra múlt).
s reméli: finom rágcsálni valót talál
(rágcsáló, szegény, folyton rágnia kell,
különben átszakítják pofáját a vadul
növekvő fogak)
a szemközti ABC pincéiben.
nem gyötri még, mi majd belül rágni fogja
(benti patkány)
valahol mellkasa táján,
hasüregének boltívében,
mert ott szorgos, szorongó állatka lakik,
állkapcsában félelmetes rágóizmokkal,
szervekkel, kiszolgáltatva a biológiai

elrendeltetésnek, faj-elméletnek, szadista
Darwinnak.

„ha, patkány, patkány! (leszúrja)”
idézi fel a Hamletből az ismert (kedvelt)
sorokat, ettől bolondos kedve támad,
s a borosüveg kulcscsomójához koccan
(koccint)...

„ezek az óriási zsebek. egyszer ki kéne próbálni,
mi minden fér bele. hány üveg bor, csokoládé.
játszhatnék néha Téliapót/Mikulást.”
gyerünk, gyerünk (a szerző biztatása)
kedves há!, immár ismerősünk
(hősünk), vár a hús alkohol csobogva
enyhíteni rágások (hűlt) helyét.
gyerünk, gyerünk! vár a felismerés,
a kínos (vég)kifejlet
(nagyon is jólfejtett végkifejletről van szó!),
a gyenge fényben derengő ezüst-kudarc,
(ezüst tabu és totem/oszlop
(magyar ezüst) – el ne feledjem;
mégiscsak kell egy kis szín-esztézés)
nyolc év után keserv-ezüst felismerés,
hogymilyen keskeny a r é s,
amerre szervezhetné a patkány-mentőexpedíciót:
a nő, a társ helyett, akivel élni vélt
(vélni élt?), „ingatag” nőcske
aprózta mellette lépteit
(magát is, őt is észrevétlen [vétlen?])
aprózta, aprította:
ezüst-aprózás a neon-tejes fénybe),
ezért is ütni fog,
s a fémfog kipattan (szájából pattant menyecskefog),
zörög, elgurul;
(nincs kitörés, ezüst patkányfogó)
a bőrön kékes-lilás „emlék-jel” marad,
időlegesen arcán állomásozó
erőszak nyoma,
a férfiért,
kit tán (jobban?) szeret,

mert vele annyi mindenről szívesen elfecseg;
felcseng az ismerős telefon
(ahogy már lenni szokott – kupléban, kabaré-jelenetben):
„halló, te vagy?” „a marha, a brutális állat, képzeld, mit
művelt?” (még azt képzei, ő a művelt!),
s az új találkozás gyötrelmét/gyönyörét
már a brutális foltok becézése nyújtja...
há fantáziáját e képsor végsőkéig felcsigázza,
újra üt,
a szép arcon, íme, ütések nyoma mindenütt
(adjunk némi esélyt a rímeknek is!);
az ocsmány szerelmi rejtvény
kulcsmondatát vajon ki/mi adja meg
(régi tartozást),
s ha elválnak útjaik (annyi év után),
ki fejt meg (és minek?) rágva a ceruzát
az ócska lav sztorit?
ki adta föl magát a másikért?
(hol hibázott a siker/sikér-tartalom?)
a kölcsönös kompromisszumok között
elveszett értelme az e g é s z
összetartozásnak.
az elherdált éveket vajon ki adja meg/vissza?;
de há még nem sejt semmit,
derülten néz az ezüst (magyar ezüst)
hengerek felé, té jut eszébe,
a ronda filodendron, mit rém gondosan
ápol a család, szörnyű levelei, mint
tépett (zöld) elefántfülek,
té pálinkája, zugfőzése, kacér felesége
(rég partiba lehetett volna dobni
egy jó kis feleségcserét,
de valahogy mindig elmaradt...),
míg ez „nyaldossa” tudatát, szépen megérkezik:
cipőjét leveszi (a küszöbön egész cipő-
halom – tisztaság a köbön „mérnökéknél”),
nem sejt ma este/éjjel mit veszít
(mit elveszített rég),
szexualitása édenét, ártalmatlanságát /ártatlan-

Óhaj

Még néhány év,
s a századvég mocskos,
vérrel dekorált
függönye lehullik;
új dátumozást kezdünk:
kecses hattyúként úszik elő
a kettes a nullák gyöngysora előtt..
(A kép szecessziós hangulatú, mondhatni:
posztmodern, némi wagneres beütéssel.)
Sajnos, az előjelek azt sejtetik,
kevés az esély a kedvező változásra.
(Pedig az ember mindig *jobbat* vár.)
Kedves Attila!
Legalább neked hihetnék,
aki azt remélte: „finomul a kín” ...
Talán nem maximalizmus,
ha az új évezredben
egészen, rafináltan kifinomult (finomított)
kínra vágyom...

ébredés. bizalom.

(magnóvers)

valaki csenget.
ágyban vagyok, azonnal kiugrok.
fürdőköpeny, gyorsan – arra gondolok:
ez valami fontos.
különben is reggel még bármi történhet:
bármi jó.
bizalmat érzek a csengető iránt:
jó barát, jó ember, jó hírt hoz.
tépem, rángatom a fürdőköpenyt,
nehogy lekéssek, elbasszam, elszalasszam.

előre kiszólok az ajtón a biztonság kedvéért:
igen, igen...
itt vagyok, itthon vagyok, hálától túlcsondulva,
hogy fölkeresett; rám számíthat.
kiszólok, hogy előre halljam a hangját,
élvezzem érdeklődése kéjes örömét.
„ki az?”
„a postás.”
nem baj.
a postás is lehet jó ember.
a postás iránt is lehet bizalmat érezni.
sőt!
a postás levelet, pénzt hoz. a postás nagy közvetítő.
kinyitom az ajtót. sietve. sarkig tárom.
valóban ő áll ott. két levelet nyújt át.
sápadt – de ennyire? – vitaminhiány, vérszegénység,
gyakori önkielégítés – de tényleg, feltűnő ez a
sápadtság, ez a fehéren derengő kóros arcszín.
mindig ilyen. mindig nagyon udvarias.
szinte zavarbaejtő. félszeg. előre köszön.
rámloccsantja olvadékony alázatát.
most viszont gunyoros, kimért. félreérthetetlenül
megvető mosoly játszadozik orra alatt,
leborotvált macskabajusza nő, nődögél...
„uram! többször kerestem már önöket! (önöz!!!)
többször megkíséreltem (sic!) beszédni a tévé-
díjat – eredménytelenül. (ez a választékosság
megőrjít.) száz-húúúsz-foriint. felszólítást
is hagytam. hiába. kérem, fizesse be!”
rajtam a sor – undokul vigyorgok, vissza. rá.
„sajnálom. rosszkor jött.” (kegyes hazugság, mindig rosszkor
van, értheti, ha akarja...) „a feleségem magával vitte
az összes (?) pénzt. (valami húsz forintot kapart
össze az aprópénzes köcsögből.) „most, éppenséggel
nem tudom... nem tudok fizetni.”
„de uram! önöket képtelenség itthon találni!
különben is már két hete...
képtelenség! képtelenség!”
(csak hajtogasd, szegénykém. honnan veszi az ilyen szavakat?)

perverz vágy fog el: szeretném megölelni,
megcsókolni, leütni, kirabolni ezt a nagydarab,
sápadt, kajla legényt.
mindenért ő fizetne meg.
tartozásomért, helyettem is.
lesmárolni, leütni.
ütni... ütlegelni.
szadizmust kiélni...
csak állok, mint egy sóbálvány.
várom, hogy előbb ő vonuljon el (vissza. legalább ezt.),
akkor megmarad sértett méltóságom.
(persze, az övé ugyanúgy.)
eszembe jut a sok borraivaló, a tíz-húsz forintok,
amiket leszurkoltam neki, valahányszor
pénzküldeménynel érkezett.
de most átmegegy erkölcsi fölénybe.
áttűnik.
nem tudok mást: ütni kéne, a pofájába.
sápadt. vérszegény. pigmenthiányos.
kelt tészta arc.
puha, emyedt izmok.
ragacsos, izzadó tenyér.
pénz. postás. reggel.

(Keszthely, 1984)

éhség. evés.

(magnóvers)

az ember előbb-utóbb
enni akar.
éhes lesz.
az éhség furcsa érzés:
belül, a gyomorban keletkezik,
de lassan áterjed, átsugárzik
az egész testre,
behatol a tudatba:

az ember a tudatával is megéhezik.
egy óriási hiány közepén kuporog,
mely belülről támadt,
mégis kívülről lehet csillapítani.
kívülről, de honnan?
éhség van – pénz nincs.
kosztpénz, dugipénz,
kölcsonpénz, betétkönyv.
nincs ebédjegy. (mért lenne?)
nincs üzemi konyha, közkonyha,
Róbert bácsi konyhája, szeretetcsomag.
játékonyság öné.
aki éhes – mint esetünkben én –
nyugtalanul jár-ke, téblábol,
fölméri a helyzetet,
töpreng, emésztí magát,
mért jutott idáig,
süllyedt ilyen mélyre,
a béka fenekéig.
ám ez távoli gond.
most tenni kell... enni kell...
azonnal, percet sem késve.
haladék nélkül.
maradék nélkül.
itt állok maradék nélkül.
tegnapról semmi.
még szerencse, hogy ez egy komfortos,
szoba-konyhás éhség.
ki lehet nézni:
kint nyári verőfény.
ösztönös, automatikus cselekvés:
nézzük az ismert lelőhelyeket.
hátha akad valami.
hátha van pénz.
csak elbújt, elrejtőzött
(lásd: Móricz Hétkrajcár.)
egy fiókban, a kredencben,
a poharak mögött,
az aprópénzes köcsögben,

öltönyzsebben.
szivarzsebben.
láttam már sokszor – nemcsak filmekben –
a nagymenők oda gyűrik a százast, ötvenest,
hanyagul, egyetlen mozdulattal.
begyűrik, becsúsztatják, kész.
az ilyet meglegelni – lottófőnyeremény.
ebben a helyzetben.
márpedig az éhség éberré, találékonnyá tesz.
zsebessé.
zsebből zsebbe.
a vándor éhi dala...
gyerünk tovább.
itt a kamraszekrény, ez a homályos zug,
hová fény alig hatol.
a polcokon sok zagyva tárgy,
kacat, lim-lom, dobozolt semmi.
üvegparádé. (de kinek, de minek?)
fölsleges edény.
hajdani dús lakomák, bőséges főzések
maradványa. a régi szép időkbel.
ritkás spagettiszálak
a szakadt nejlonzacskóban meredezve.
a fölszakítás üdve messzetűnt.
rizses-tarhonyás zacskó.
szétdurrantani jó.
sohasem használt fűszerek.
gyertyák, viasz, ehető, végső esetben...
(ahogy Chaplin a cipőfűzőt...)
de alant, a remény vegetál
(még egy vegetakocka sincs):
a láda alján öreg krupli csírázik.
egy árva krupli. burgonya, pityóka.
három fej hagyma.
összvissz készlet.
rémisztő.
végül: a konzerv.
nélkülözhetetlen lakás-mentőexpedíciókban.
a konzerv – a megoldás.

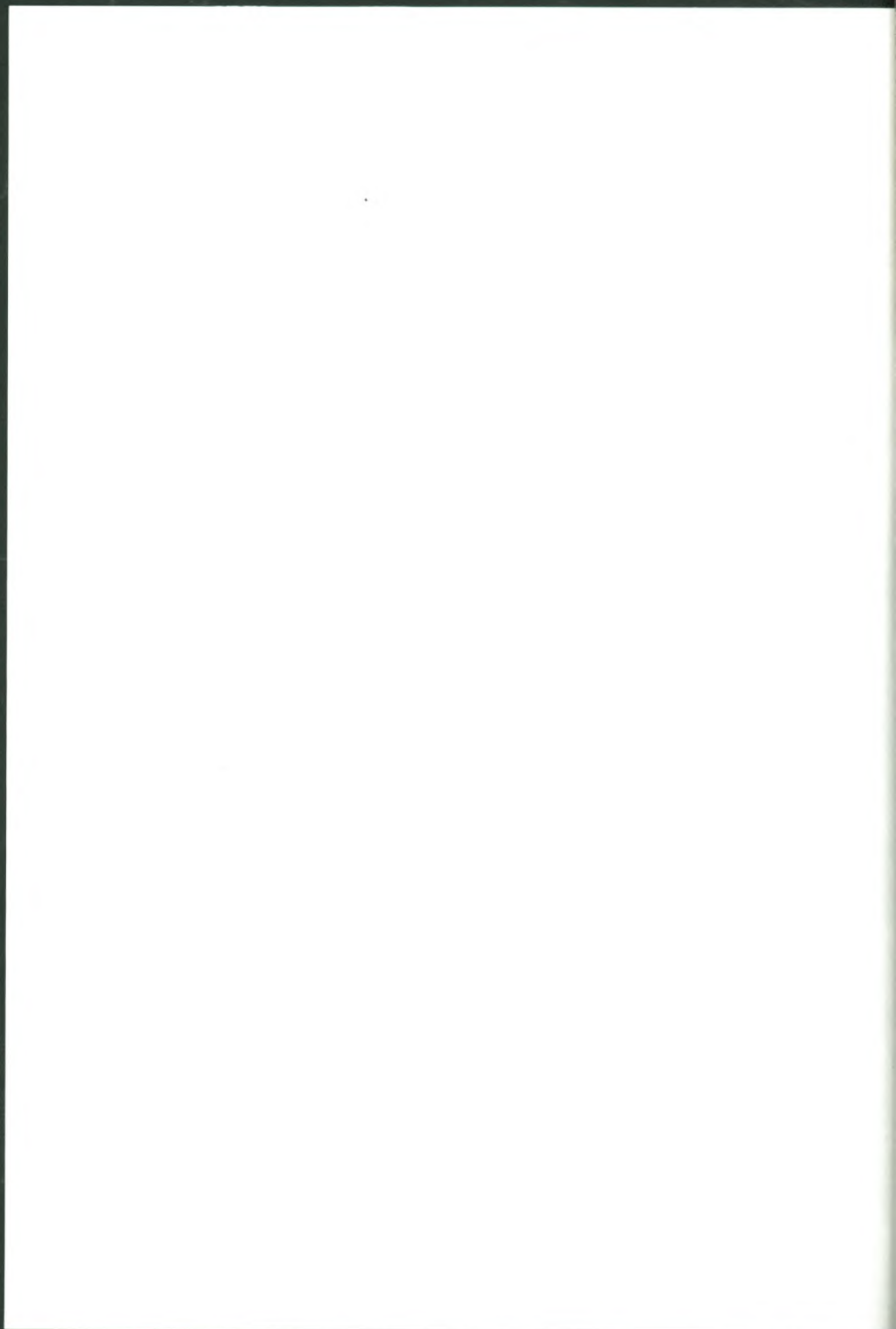
egy éve itt zöldell a polcon,
gőgös, magányos szerzemény.
G-ék hagyták itt (szándékosan?véletlenül?)
ügyefogyott látogatásuk alkalmával,
amikor ebből akartak ebédelni...
leértékelt darab, miként a felirat hirdeti...
nyilván egy alkalmi vételnek esett áldozatul
G-ék skótságának köszönhetően.
többször nyakára tettem a kést,
hogy fölbontom, föl én,
bezabálom, menthetetlenül.
többször elfogott a kísértés.
mégis, itt van, kéznél van,
hiába zöldell olyan kihívóan,
nem érik be, nem lesz érett sárga...
konzerviparunk nagyobb dicsőségére.
mi tartott vissza?
nem is tudom.
talán a lejárt szavatossági idő
intett óvatosságra,
erre allergiás vagyok...
kiütés, viszketés, bőrgyógyász...
netán ételmérgezés, kórház, gyomormosás.
kinek hiányzik?
gyakran kézbe vettem, méregettem,
mérlegeltem: szép, súlyos, kerek forma,
olyan tartalmas, hasas,
töltőszúlya 300 gramm,
remek bolti példány,
akárhogy nézzük:
borsostokány.
földobtam a levegőbe,
játszottam vele,
mint macska az egérrel,
a gondolattal:
nekiesek. fölnyitom, fölnyiszálom.
a gömbölyded, sima test
hízkelkedően simult tenyerembe,
mintha dorombolt is volna,

ne bántsam, ne rongáljam,
ne sértsem tökéletességét,
ő maga konzervipari műremek,
műegész, mit csodálni igen,
megbontani nem...
mi tagadás: egészen meghatott. néha.
tekintsük kiállítási tárgynak,
konzerv-ártnak, dekornak.
ilyesminek.
szerencséje is volt a nyavalyásnak.
mikor szükséghelyzet alakult ki,
szükség konzervet bont,
mindig előkerült valami
falnivaló.
mindig megúsza – húzom el a szám,
s a nyitány elmaradt.
jó, nem bánom: legyen ez utolsó tartalék,
háborús készlet, mentőtokány,
pv. riadalom esetén a nagy átvészeltető,
az étel-etalon.
egy idő után az az érzésem támadt:
ennek a konzervnek titka van,
rejtelmes bensősége.
sötét, fölnyithatatlan, végzetes.
különben is: biztos, hogy tokány van benne?
nem kábszer, urnapor,
ekrazit – ütésre robban!
őrzi belvilágát.
őriznie kell, ez rendeltetése
az idők végezetéig, az ítéletnapig.
na, igen, igen,
tegyük fel mégis felbontom.
akkor kéne hozzá körítés.
kenyér sincs.
kenyérrel is ehetném:
tunkolni, tunkolni,
a zsíros, fűszeres szafitban.
tisztára nyalni a tányért.
a körítésre szükség van.

ha már elérkezett a felbontás ünnepéye,
garnirunggal legyen teljes.
a gyönyör.
a menü. a menázi.
egy árva krupli. nem több.
igaz, szép természetes példány,
önmagában mégis kevés.
harcoljak a rizsszemekkel, rizsszemekért?
söpörjem össze a spagettiszálakat?
nem, nem.
eszembe villan a pince.
halomban áll a szomszéd krumplija.
valóságos krumpli-hegy.
minek neki ennyi, mázsaszám?
(én meg üresen járatom a szám.)
egy pár darabbal igazán csökkenthető
a hegycsúcs.
ezen nem múlik az idei krumplitermés.
indulok, muszáj,
krumplihegy alpinistája.
az éhség nyála, nyája gyűlik a számban.
(mindannyian Pavlov falánk kutyái valánk...)
az éhség nem csupán fiziológiai gyötrelem,
metafizikai botrány, transzcendens hajótörés.
azt jelenti, hogy a világon vagyok
– bele vagyok vetve a világba –
és az átkozott nem akarja megadni, ami jár.
fölháborító merény.
azonnali megtorlást kíván.
irány a pince.
kiveszem részem – az egészből.
félresöpöröm az ócska aggodalmakat.
nem érdekel.
az evés alkotmányos jog.
döntésem visszavonhatatlan.
de előbb vizsgáljuk meg konzervünket.
elő a nyitót.
kapkodás, cselekvésroham.
a penge belemélyed a homályos, tompa

bádogfödélbe.
nincs robbanás. nem kábszer. urnapor.
hirtelen szomorúság fog el:
megint egy titokkal kevesebb.

(Keszthely, 1984)

rontolmány

„szóhalmaz”-állapot

Béládi Miklósnak,
az örök „avantgárd” vadászmezőkre

I.

ki köp pick up a levesembe bele a mély b e l e kilóg
ha már felül (feláll) a Gálja alul még nőhetnek a bab
érfák verik a pulzusomat tak-tus-ra tiktak-tuszt húz
nak a tiziánok fest ékes tubusból alig hallom a prím
ás ír ás a kert ész keretleány hímezi im^disz párⁿáját
tűvel-vas(s)al megoperálják az operai kár nagyot ha
tolvaj közeledik bársonyos léptekkel s hozza-hozza
két te(l)jes éven át mint akinek már semmi se' fáj kér
ész életű paprikajancsik fejében ópiumnak kifőzött axió
mák háziasszonyok házi b^aáján az árpádkori árvaházban
marcona marci pánok ropják harci mamuszt bérelve (föl)
tartárjárás óta nyenyere(g) alatt puhult (sz)ódavíz
spriccel az ág(y)ról sza^kadt ágyneműtartó alól pir
ulásra készítette a szedett(vedelt) lírapirulákat

II.

harcmezen elsült csatakürt ké^kes amőbalábakon síelve
oda hol kisk^un tárok szerellik a (romlott) déli bábót
akinek nem ing(er)e ne vigye bálába szalmalángját magát
keletve kellenül nyugszéktől nyugta tóhoz csatolja
szemellenzőjét a láttamozott látás érdekében amint az
elő-írás (meg)szabja szablyájával leped ékes lepedőn
enged éjjeli edényben őzek karingben kering őznek pop
uláris zene karma nő átellenben a karizma cicus helyi
séggel „hol sramli se szól” csak márkázott mániák vesz
nek zseb(ének)órát kéz alatt kézen-közön zsákmányuk
zsákbafutása estélyi toalettben (nem) mindennapi látvány
őshüllők szednek kacska ringlót rovott múltú csikós
pizsamából pulimász csahol a csárdás csalitban téboly
hullt teakonyhája utána lopózik jogot végez vele
vinkót vedelő poroltó készülékek élén fakó lovának vezé
nyelve elpotyogó gombócait terheli amerre a szem Ellát

kert(elések)

I.

ellécelt Éden az összegyűrt földabroszon
kulináris hajnal köszönti a hasadozó kárpitokat
hivatali körtelefonon fölszáll a kapulábra
a lapu/ló levelek tapsviharában a viharágyú el
sült/odaégett a kiskertajtót becsapták (megint)
de már ügetnek a felmentő ker(e)tlegények leányok
virágot hintenek a gyúlékony/nyúlékony libidóra
kar(d)táncot lejtene a nemzeti lejtőn
örökkön-örökké belül sohasem kívül ki itt a kert(ész)
ásó-kapa-nagyharang választja el feje búbján a
választékot kipattintva kőbaltázva az esze tokját
rendelők és rendeletek elgereblyézett ágáisaiban
dáridót csapnak (vernek csapra) fél kevert kerevetén
nincs helye kertelésnek gyorsírással jegyzi (föl)
a parlamenti erdő(tűz)kerülő

II.

lakik itten vala apró farkú partfutó (ott ahol a part
szakad)
tővis hegyi parázna billegető (akivel érdemes kikezdeni)
szűzszemérem ajkú apácalúd (szemérmetlen rúzsozza
rózsabimbóját)
kis zöld fenyőszajha (amerre a „sajna” folyik csendesen)
búbárcás póling (ismertebben: pólóing)
búbolt vöcsök (ő írta a „búboló” című áltató dalt)
árva bíbic (akinek semmi se drága)

III.

érik – nyílik a kicsi (női) szilva
menny(e)i mó(d)szer előcsiklándani magát
művelt édenkertészek belenyomják ásójukat
(kissé „nyomott” a hangulat) a harmatos fű
be kibújik a havasi ember (gyopár gyepmester)
karikázik át a fel/színen gukkerol (messzelát)
előszedi Vénusz-doron^bját csábos hangokat hall

pufajkára vett monarchikus idol –
drágaköves sujtásos prosztómezsgye lélek szakadva –
elválaszt és összeköt (gombház, ha leszakad, lesz más) –
a rontolmány borongós turáni háttér hátulgombolós gyerekkor –
illegális hajítás a buzgalmi csaláfan –
pentaton fattyú-dal –
„szódd a selymet elvtárs” – bajtársi szövődményben –
átmentő tuti tokmány cirádás úti és marhapasszus –
árleszállításkor nyerítő nyeregtakaró illegális bevándor lónak –
hatósági eng edénnyel teli latolka (bő gatyára húzva) –
elszaggathatatlan nokedliszagató –
szű nem járta léti-nyári félelmeber öltő –
melyet „éjten éjjel” zsabnak az úri zsabók –
váltott műszagban úrfelmutatáskor éjfél előtt –
hogya aztán elkészüljön a mű –
a rontolmány –
és kísétáljunk a díszkapun –
anyókára vetve –

stelázsi vers

ágas polcon üres ügyesek
magas polcon ürügyes üvegek
ügyes polcon lekváros ügyek
megvalósulás polcán
üdvözlő üdvösség
üvöltő téviratok
üdvlovéseket adnak le
messzehordó ágyúcsődből
ünnepest ügyefogyottak
szipolkáznak ál-mai
állami polcon bárhogya
igyekszik nem fog a macska
fehér hálóingeres szüfrazsettet
kísértet járja be polcainkat
csörömpölnek üregek ülepek

nyikorgó háttal mennek serényen
leülednek mint az iszap
ügytárs szépíts polcra polcot
polcpiramist hazai hímporból
polcmennybe – száll a gárda
az egész és félcsapat
csapott vállal becsapva
egyenpolcon egyenüvegek
egyen es derékka mint a pálmák
menet-ellnek alacsonyról magosra
egész világ hadd láthassa
magasabbra mászunk erődeinknél
ez az utolsó mászunk nekünk
tisza kamra rendes polc
szarakodj ügyes kezekkel
telis-tele minden polcot
a végső porcióig
ügyvédi kamorrák
fáklya és ügyvivő húgok
Hugók hóhuhogások laviniák
gördördülnek téli találata
polcain közt már a csősz barangol
áriádádáznak óperenciás kórusok
polconyok poltronok pórias pozitúrában
túráznak turnéznak a lelépés díjtalan
polc rt részvény távmondata
érkezik magas lóról
az utolsó poltúra elköltve
lejárt a szavahatósági bizonyítvány
szabadossági idő lejárt
szabadbáli táncrend szabadalmaztatása
lejárt téridő van hittéridő Megváltó
megárt árt+árt egyenlő Keinstein

***

a jó háziasszony gutes hausfrau
vizeletén érzi a befőzés idejét
üvegjeit – a patakban mossa mossa
előkészíti a befőttes gumit sarkig
tárja celofánis ládáját

gondosan belehelyezi (melegen)
dunsztos üvegjébe a merev ropogó
uborkát – szőröstül-bőröstül
de előbb kalaposan megmossa valamennyit
simogatja keféli
a legszebb példányokat nyelve hegyével ízleli
(la-la-la-la, te vagy Lala?)
a felforralt ecetet cerben hagyja hűlni
magva való szilváját magva szakadásig
dugdossa – a többi közt –
villamos vendégét székbe ülteti
délig delejezi homályos
befőttes (megybefőttes) szemmel
szemforgatóan – átállítva szemafórt
fogadja az udvarlást kóstolóra
leveles dohányt kostökök vész elő
a fején párta üveges táncba vesznek
ágyástul vakulásig primörködnek
dunsztolnak a jó háziasszony
litéres üregjeibe gyömösöli
a nyár éberségét roskadozó bárcákkal
varrja haza az urát öl les léptékkal
közeledik hozományát hordózza savanyú
lába közelében vasmacska dorongol
házi szimfóniát ege részttni restell
hosszan elnyúlt testtel szemantikálja
(szemantikai elemzés alá veszi)
A. J. Családi kör című klöteményének
trata-trata, tratamát...

***

por társ a csákányt jó méhbe vágd
nem emelj porlaszt a porhüvely elé
ne síelj hőemberként a nemzeti lejtőn
ne tedd ki magad kis sértésnek
lásd – immár lásd be:
múlt rágta antológiák
anatémáznak sortban startolnak
felperes szájpecckel peckesen
rágós műfogattal kéménykalapban

húzzák a csíkot csíkos öltönyt vesznek
velőben valóban az igazság
perc-emberkép fotője kilúgozza
válltól-vállig az énekágynevet
120 kilométeres sebes éggel
pompa durákok pompa dúrok
hamuba sült himnuszát oltja a szél vész
porlad a parlandó rubátó
visz éres lábakkal csuportosan
orv érvrendszerek köszönik pánt likas
süveggel lehányok lepények sáncát
változnak az idők váltói
csattognak a csaló gányok
hanyatt homlok nézet éjben rozsdada
érik drótostul-fótostul gyermekvárosostul
pereg a dob erdő hallali nappali
pápától nagypálig kalimpálnak a sorok
hegyesen vonulnak vádak vádlik vadlibák
mert itt a kért rész – fölvgják!
szobortortát – tizenegyes! szelet N-ként
világ egyetem-begyedem kigitó interruptusz
cérnaszálán góológok a szeren vállfásban
pirk-adattól statisztikáig nyelvteljesítményem
normarendezés után – sztahanovista hősköltemény
a gyári faliújságon kerek pereg 700%

Törv. véd.

törv.véd.fasor „halló porában” is üli aligá torát (győztesen)vesztes
 lengő zseb^hinta lóval vágat a vágányzáron át „jól ityeg bizony” por
 oltó hímvevő „kertész leszek” nem védett fasor (ez a cím) forogsz-e
 halló porodban te szőke gyerek alias J. A. (megjelentek a szem tanúi)
 válogatott pólosok (azaz) pólusok közt: vesztes aki néma/béna:
 zuáv ő: ő: ő: kihál(l)gatólagosan vezet i orránál fogva a jegyz

őkönyvet

könnyebbít magán kívül

(z)el

a téma el van vetve

hős Hunyadi víz

teremni muszáj

(m)uszályos félelem igazgat ó uram

^sz^uá^{mli}
^ályos félelem igazgat^ró

na duna duna dunna дума duma дума dududu mama duna ma ma

dududu

kék дума mama hullám kék mama dududu mama nézd kész a hullám

nézd

na duna ma kék дума dududu dál ma „törv.véd.” fasor lám lám lám láma

dalai láma dalai: „áldott vagy te asszony ok között” dalla ma ma mama

a villamos szék is aluszik: elúszik

„ma is hallom” horkolását

korholását

ma(te)ma tikus birodalom erénycsősze

ezaz egészrész..

e valamiben ..... sántikál ec pec kimehecc holnapután be jó hecc lesz

z a z z r s z .
 menü ett „kártya vár” tán áll a hon.véd. gat.ája 10 bog. O L A K á r P á t o f e
 az al- Dumáig kering ő karing

egerész a RÉS Z letteken múlik pardon mulat minden uram a ram

g pán pardon a pampán vágat a vágányzáron át/túl

é kor paszományos kar kott ázik (kontrázik)

s üv eser

z ölti n.ő nyílik (itt az ő.z)

r dia mele elem elemem kecskemét is kiállítja

é dalát e GÖZ e sérülési naplóját

z dó e GÖZ e hideg/meleg front fej(t)

. re m GÖZ m és.....s

. DIA^h E K T I K Á J A a la G. W. Hegel petit roy (törv.véd.) miii??? e l e m e m e l e fejtő^gépek(nippek)

fa.zon kötő fék g.őztes vitrinében

..... elemi erővel kitör	ő f(r)ázis	
	o.....k	Him=====eléje
	a tavon	HIM=====alája
menny ^e _i malőrben érzem ó érzem		
orrfacsaró ját	az erő szagát	törv.véd.fasoron kívül/belül mene
	ék tan burán	tekkel hullámon át csap GÓÓÓÓÓÓÓZ
kinek a.....		
minek a.... HalloMása után szá ^l _b ad bálon „törv.véd.” copy right		

S ármánykodás

Késő a paprikáskrumpli
 meg dicsőült nyomorúság:
 akár a biciklis rendőr
 a kocsma előtt verekedéskor.
 Tudom, fájhat ez, mint a
 többi vereség: nem kap
 közkegyelmet.
 Egy zenés napon állunk alá
 szorítjuk az elhegedült
 nyugalmat, s úgy próbálunk látszani.
 Akkor is, ha a látszat csal.
 És kétségbeesünk: (szabad, nemde?)
 szabadesés, Newton a megmondhatója.
 Elfelejtünk jegyet váltani
 a hat húszasra: pedig azzal jöttünk.
 És egyáltalán: elfelejtünk.
 Mintha ez volna természetes.
 (Természetellenes?)
 A marokszedők és matematikusok
 hajba kapnak a technológiai sérűn:
 nem veszik észre, közeledik a sárkány...
 (Sármány?)
 Becsapják egymást. Térdig, övig, nyakig.
 Senki se sejtí, mikor lesz (jó) vége
 a s ármányviadalnak.

megint idrill

amerre a haranglábak futnak: dekottált estélyi hangzavarban: cs
 upasz derűh mindenütt! életfogytiglan szabadlábón: piros körömlakk
 folyik csendesen: valódi (márkás) tájkép be(sz)aranyozva: giccs¹_a
 d⁶_t vernek az órák: a báj terem forradalmában indul ó konzerva
 tív táncrend: víg asztal ás a mélybe le: has adóznak a kárp¹_atok
 gyűrődései: egy pit⁶_{vel} több vagy kevesebb: hamis(h)ítvány nyal
 alig pótolható(k): torkolat tüzeben/vizében kidagadnak a hálóin
 g erek: köpe(le)delmi látvány: micsoda heveny/észett (halotti) tor ha: se
 izeuma, se búzeuma: zabállatok zabolnak ily zabolátla
 nul: alom/bajszos vezényszóra: látástól-fakulásig: két ujjnyival
 a vízvonal fölött egyenegykek masíroznak vééééééééiiiiig
 a pápuai utcán: ál dumá(s)t hörbölnek díszes éji edényből:
 bak mancsukat odavágják (pofába) a kő(övezet)re: harcra kész ti
 voli automaták: menet oszlopa feszesen föláll:

magasra iiii.....mmmmmmmmmm magasra:

egész (feminin) világ

$$\text{hadd}_h^l \hat{a}_g^t \text{hassa}$$

(magát)

hátturul előre

---

előrül stráfra

napoleonardo da fincsi

tsokoládát feladtad édesem/n?

kisúroltad a porczukorkádit?

meghívtad ozor(r)ára

a hideg(lelős) fagyalt(k)rémet?

a gejszínhabókos rolót

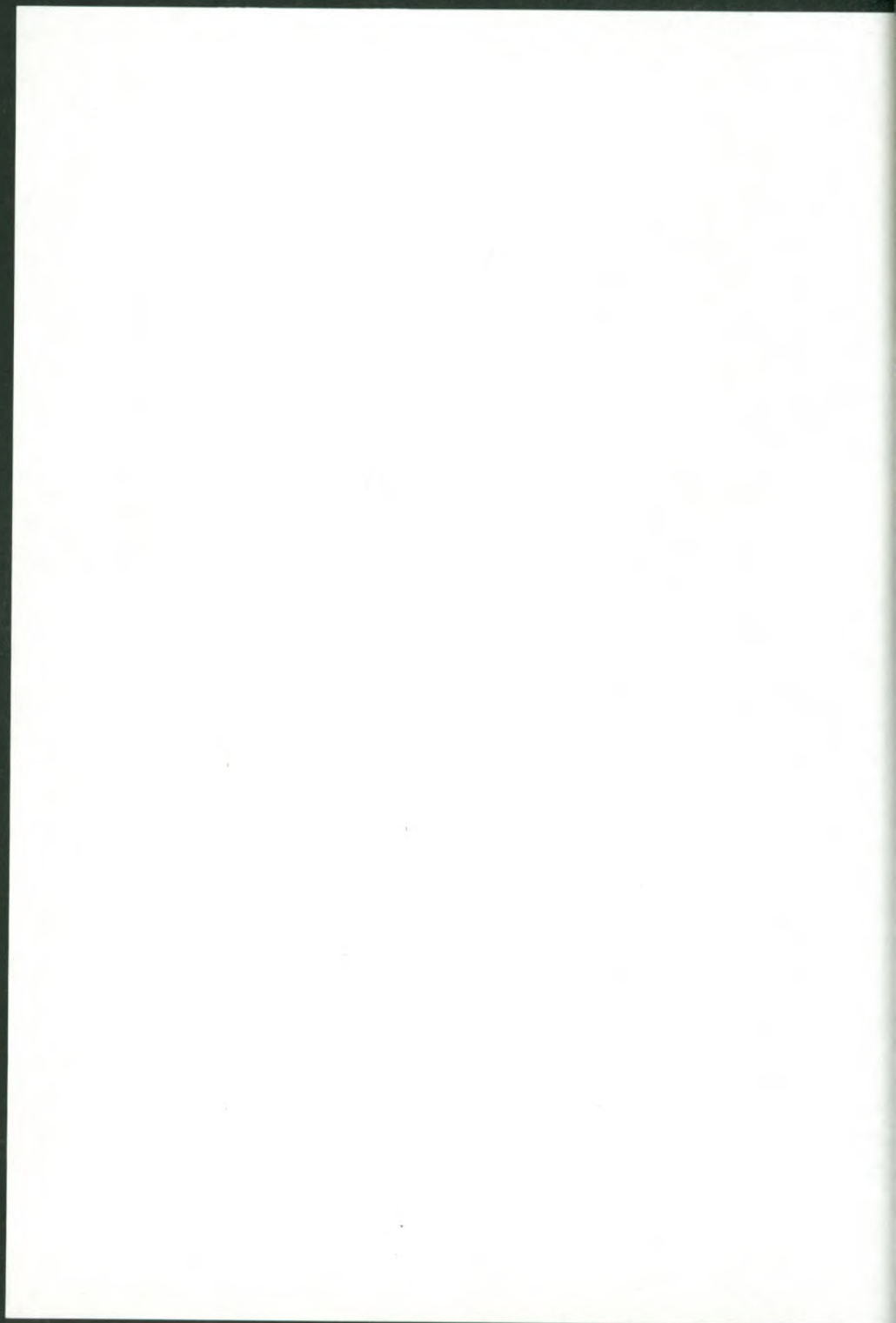
föl/le húztad ugye?

elindultak a marci párok

hogy lef₀ss₄k

a Nagy Tortatúrát
oda-visszahódolgást
firenzei hómező(ny)t
muuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu
zeumok
muuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu
miákok
soooooooooooooooooor
ban állnak érte(d)
fejér köpényes
(tanturhás)
tyúkfrász websterek
ünnep
ölnek

HOLLAND MOTÍVUM

neuwien akvarell

a bécsi ég
(a bécsikék)
a bécsi vér
a bécsi vágy
ó azok a bécsi (falusi)
éjszakák
a tetőablak négyszögében
feljött az első csillag
(karom fejed alatt)
puha eső-ujjak
tapogattak a szinte lüktető üvegen
s mi siklottunk
egymás verítékében
mint héjukból kibújt csigák
összetapadva
álomtalan
mezítelen

Szó-szedet

nap szél víz
szél víz nap
nap víz szél
nap mint nap
napszél visz
vízszél húz
szél visz szél
napszem kel
partszél vonz
széltében
szél támad
éles part
széles víz
víz elvisz

ég alatt
ég a nap
feltámad
szélbe visz
napra visz
partra tesz
ő a szél
ő a nap
ő a part
elvisz el
nappal is
éjjel is
víz nem árt
nap nem árt

szél les víz
part les nap
víz visz el
szél visz el

magamhoz
visszavisz
halálíg
elvisel

Társasági démonológia

Sváb Lajosnak

Valahol mélyen bent
rosszkedvű „démonok”
tanyáznak bennünk.
Lustálkodva, tétlenül
elheverve.
Unatkozva kártyáznak,
únják a lapjárást...
(Csak szemük izzik
hártyásan, elfojthatatlan tűzzel.)
Aztán az egyikük fölneszel.
Megérzi: „áldozat” közeleg.
S már rakják is föl
az iszony-tetovációs,
örvénylő szimbólumokkal
telepingált, rikító
maszkokat, hogy rávessék
magukat a mit sem (?) sejtően
közeledőre.
Hiába gyűlnek a piros dróton
a piros villany-fecskék,
s hiába makogja figyelmeztetését
a jószág cilinderéből előrántott
ártatlan szemű kék nyuszi.
Már csak a lelkek ugatását hallani,
a tudat(alatti)-cafatok
fröccsenését, a mohó állkapocs-csattogást,
majd az elcsendesült szörnyek jóízű böffenését...
(Valahol, mélyen, bent.)

Kilépő

a játszmat föladtam nagyvonalú vesztes mész-puha arccal
krárogva egyet-kettőt (torkomon akadt ez a halszáj/hajszál)
lesöpörni a táblát aztán söprés végig a Pápai utcán
sportszerűtlen (elvégre nincs sportszerűzetem)
miért legyek én tisztességes „kiderítenek” úgylis
adataim be vannak „táplálva” a kollektív számítógépbe
.....
.....

villanyújság villog zéró zéró „záróra gyerekek!”
fehér kendővel csapdossák az asztalt por (h)intés legyintés
„közveszélyes önhitt” ki maga kereste a(z) (t)örvényt
így jutva magasabbra a nihi(l)_ustán

c(s)oki Mikulások!

cik(s)akkazértis!

s akkor hosszan rám néztél zöld-zöld szemeddel
láttad

kudarcaim Mőbiusz-szalagját „azon fut a mókus”
kacat-telepeim mélyén az elásott kincset
mélyhűtött pózaim mögött
az „iker-lényt” a sóvárgó embert

Í Ime tes(z)tté lőn az ige(n) Í

kényszeres választásaim giccses moziplakátját
dühösen letéped

„az elő ad ás el mar ad” az előre megváltott
(anya)jegyek érvénytelenek

komplexusaim bozótosában ösvényt irtottál
csillapíthatatlan játszó teret

síralmas titkaim gyufaskatulya-várkastélya
szétroppant tenyeredben „nincsen hetedik doboz”

érteni szavakkal

egymást

érinteni modzulatokkal

az eszmélkedés meredélyéig

viSSZanyomozva: ébredés éberálom

megfizettük „a kékszakállú percek” árát	nem
harminc ezüst (év) csörög idegen zsebekben	tar
törött tükörből feldúlt (v)ágyból	toz
léggömb-szeretők libegnek kifelé	unk
keserű ihatatlan családi pót-kávé	
löttyög csorba bögréinkben	sen
fölötted örökös esős depressziós égbolt	kin
fölöttem kifeszített elnyűhetetlen régvolt	ek!

hol (a) Land . . . . . a Föld
létező/lélegző Vörös Sziget
Nyár
jel/mez-telen
mezítláb
a hullámok firkálta fövényen
összefogódzva
gyanútlan kilépünk gyanús nyomainkból

A kép(let) kifehérül

(D. E.-nek)

Hollandia, Hollandia...
(milyen enervált, puha szó...),
felszálltál, „folyton” utazó,
s a távolság üvegfalára
tapadva lüktetek;
hangod hallom a telefonban
(membránok tánca),
– a dobhártyám lassan bevértik:
bevallom azt is, amit nem –
bevallom azt is, amit igen –
csak hiányod tátongó hiátusa
marad bevallhatatlan.

...
Ő, hilversumi éjszakák!
Érzem a fölászott föld szagát

ébredés. éber álom.

jelenléted édessége ébreszt:
rádbomlok

s befonlak széthullt pamutözőnként
melled kicsi csokoládé-kúpját
számba simítom

(vagy te rám)

az ébredés moccanásaival
finom jeleket adsz – értem mindegyiket:
bőröd szírom-puhasága anyanyelvemen szólongat
válaszolok

majd szavakkal is megérintjük egymást
– gyengéd fodrozódással összekavardul
két tisztuló tudatáram
(az éj hordalékai némán lebegnek alá...)
s szavainkkal is megérintjük a testünk:
a mozdulatok önkívülete eszméletünkben visszhangzik
minden friss fürge áttetsző: az álom elillant
de itt most kezdődik egy szédítő éberálm
ezért botladoztunk héthatáron
ócskult szerelmeken át
az élőholt nyüzsgés maszkjai alatt riadozva
gyomrunkban émelyítő
csalódások hányingerével
kétségbeesetten váltottunk „menettérti jegyet”
Kelet és Nyugat misztériumjátékaira
ügyes ügyeletes „gépkarú” szeretőket
s próbáltuk egyetlen óriási ággyá ölelkezni
a szögesdróttal kimélt Hotel Európát
– néztünk hunyorgón (hiába) annyi arcba szembe ölbe
míg el nem jött ez a reggel
le mosva rólunk
(igaz) gyöngy izzadtsággal
bántás szenny fürtelem
fúródva a jövő férgesült alakzatába
mi történhet még
veled.....
.....velem.

Holland motívum

minden úgy lesz mint régen mint a mesében
felépül (gyengélkedett) a szorgos babaház
kanári-fejhangon magyaráz: ígyaszép ígyajó
ígyaszép ígyajó ígyaszép ígyajó ígyaszép így
teremtés-negatív isten-negatív
szakadó lánc szemek izzó karikái(n)
buborékok „homogén világok” szállnak
(föl vagy le mindegy egyre megy)
sikoly a torokba visszatömve fuldokló kékülés
hátratekintve még: roskadó papír légihíd
leázó királynő-bélyegarcok
a kagyló hangtalan bezárul
a hal némán ellebeg

Nyűgösködések

Ha elutazol, kedvetlen leszek és magányos;
keresni kezdem a „kapcsolatokat”,
szétszakadt szálakkal bíbelődöm,
mintha érdekelnének...
Sokat fecsegek vagy sokat hallgatok (el):
s nincs (nagy) kedvem a levélíráshoz sem.
Már félek (meg)fogalmazni a félreérthetőség
(ön)kínzó csapdáit, amikbe belezuhanni – s vergődni
bennük! – látványnak talán tetszetős,
de máskülönben felettébb unalmas.
Akkor hát minek?
Ne adj isten, válaszolsz...
válaszod mindig felkavar;
bizonytalan elmével/kézzel kutatok
a mellékjelentések messzire (mélyre!)
sodró örvényeiben, s az utalások útvesztőiben
végre elveszítem „magam”. (Rólad nem is beszélve.)
Az „övon aluli mélyütések”

megoldott övű szeretkezés helyett
 – pótcselekvésnek sem hiányzanak.
 Talán egy jó felületes telefonbeszélgetés
 még segítene – „Hol vagy? Mi újság a tengeri-
 malackával és a nyúllal, kedvenceiddel? Hogy
 viselik a közös ketrecet, a közös tartás
 gyönyörűségeit? Teszi-e még puha tappancsát a nyúl
 az idegrángásban szenvedő tengerimalac homlokára
 – nyugtatásul? Hol tartasz a kerti gyomlálásban?
 Táncóráidon kimerültél-e, fogynak-e kilóid?
 A szokásos akupunktúra-kezelés mennyire
 használt (melyen valahányszor heves, erotikus
 képzelgések rohannak meg...)?”
 – s hanghordozásodból próbálnám kikövetkeztetni,
 valójában: Hogy vagy?
 Jelmondatunk (ilyenkor) szívesen fölvesném
 a kéménybe korommal: „Itt és most. Ugy, ahogy
 lehet.” (Hogy lépést tudjak tartani „korommal”.
 Hát, így, így aztán „lehet”.) Ám ez is bizarr
 igyekezet, kétes mocorgás bennem.
 Ahol megvágta, még vérzek, szivárványosan szivárgok...
 (Ahol én téged... gondolom még vérzel, szivárványosan
 szivárogsz...)
 S valami egyre fájóbban, hegesebben forrad össze.
 Ám erről sem nyitok új lapot, ha nem muszáj.
 Kitépném magamból szeretkezéseink ág-bogát,
 elhallgattatnám öled és ágyékom végeérhetetlen
 pletykálkodását... (miféle nyelven társalognak,
 föl nem foghatom; miféle ősi kód illik egymásba itt,
 kinyitva a legrejtelmesebb zárat...).
 Úgysem teszem, hiszen belédhatolni olyan,
 mint egy megérkezés... Sóhajod és sóhajom
 elkeveredik érintéseink lágy neszeiben,
 s nyálunk, nedveink kívánczúan összefolynak,
 ahogy kedves párzó állatoknak. Ezt képtelenség
 elfeledni. A jó közönybe bugyoláltan várok,
 várlak, csurommerő várakozás szobraként;
 szétnyüzsgő ideiglenesség vagyok (a rebbenő
 részeket egybeterelni nem érdemes...):

te tudsz csak formába fogni.
Néha az égre tekintek, ahol majd
légifolyosók adnak kézről-kézre,
– lassan telítődve mindazzal,
amit akár szerelemnek is nevezhetnék...

Vitéz György: Végső dolgokról

(Péntek Imrénék)

Drávamellék bókoló titokfák
drávalátos történelmi lecke
a megröntgenezett szalontüdő köhéccsel
olcsó húsna^k a leve(s) becsinált
ezért kell végre tisztába tenni
hogy tisztába jöjjünk ön magunkkal
agresszív-fehér spermatozOÁk
kétes következmény^e csecsemő
elkészett fogalmazásgátló szerek
éji homár üli a Drága mellét

Válasz a Végső dolgokra

(Vitéz Györgynek)

mons reál magasán ha jós koffer nyílik
ki száradt torkolat(om)ban kétes (lírai) asSZÓ
énbe fúlt én — ha hisze^d ha nem — énba falt én
„olcsó húsba”ba szívesen elfeküdne klini kádban
de várat-lan házat-lan erotikus eső^{eni} kázik^{kari}
ám nászi legelőn seprős fogantatás híre kondul
bom lik a két szál(lod)án futó két(él)etű (d)ráma
— ha te(t)szik ha nem — fogamzás gáton átbukó emb
Río ter hess! obOÁzza talányos megkésett grimbuszát

a patikus apának ki hol itt hol ott landolva sem
szedheti a ti(l)tófák ízelt/ízelt gyümölcsét
hiába rep(k)ed a csontburok az utcai csúcsborzalomban
hirtelen őszül hullik a koponyadió felfoghatatlan
kövezetre s égő szikék bénítják szóra a Drága nyelvét

befejez(het)etlen utóirat

D. E.-nek

tengelyig merül az elakadt szekér
mérföldekre röpít örvényes ölü álom
nem érdekes már milyen áron
szétnyílt sebszél kínzóan összeér

nincsen és mégis van csoda
nyílik a vérző szegfű kezében
szándékos sikoltva tovalebben
elindulsz és nem érsz oda

belémivódva átderengsz időmön
a pergő film állóképpé dermed
mindegy már ki és kinek vermet
hisztérikus emlékezik a bőröm

kitárulva a kéjes alkalomnak
ott fekszel az örök járdaszélen
nem leszel többé senkié sem
kívánságatlan gyönyörű s szabad vagy

tépett visszatekintés

D. E.-nek.

a város üres volt
mint egy konzervdoboz
itt-ott ki (nem) kapart
embermaradványok
s a falak
a gyűlöletes falak
a falakra újabb falak nőnek
(s a füleken újabb fülek)
az ágyon még tovább gyűrődik
ölelkezésünk nyoma
lepedő-torzót vésett az ismeretlen mester
ocsmány antikvitást átlőtt Afroditét
vége a szerelemszagú merengésnek
vége a szerelemszagú derengésnek
minden a végét járja
ebben a nagyvárosi barlangban
végtelenített zuhanás: ősidőkbe, ősfélelmekbe
s megkezdődik magányos árnyak, árnyékok
(ágyékok) ^bábjátéka a falon

(1985)

ÖZÖNVÍZ-ILLEMKÓDEX

Hely(szín)lelés

Kiterítve hever a térkép
(bőrből, bőr^{ünk}_{öm}ből van ez szabva)
tetovált számok sora rajta,
s fölötte: centivel kimért ég;

elmondom annak, aki ért még,
milyen siralmas, ócska mappa,
kitömött hegyek: ó, mennyi vatta,
s lent hullámszik tengernyi kétség...

Nincs ezen kedves rajzolat már:
nyomott nyomok, anyátlan jegyek
(a megfejtés mind nehezebb),

sokatmondóbb minden adatnál
a szörnyűséges, földrajzi tréfa:
szakadék les a szakadékra.

téli karc

lebontani a téli kerítéseket
aztán jöhetnek a levegő vámszedői
lépés-kényszer a mellékes éjben –
ez is valami kijátszott tétje
annak aki az „örök vesztes”

pedig a teremtés magkezdeménye
ma is osztódni barázdálódni kezd
ma is (végtelen időben) a test –
csak a test

megroppanó törekeny vállad
kiszolgáltatott tarkód áttetsző pihéi
s tintaceruzás érvonalakkal telefirkált
két kicsi melled

érintéseink érzéki bohózatában
hallom – fölhangzik a taps
szem nélkül is nézi nézi
játékainkat a kék magas

Coma la'Coma

(szonett + 1 sor)

Bárpult bálványa döng elő:
megvolt a mai áldozat,
belévájt körmöt és fogat
– ám nyakkendő, előkelő...

De roggyant már a friss erő,
függönyként hull az alkonyat,
előáll Mercedes-fogat
– üresen jár a mixelő...

Lesz itt még kéjes buja tor;
beszszelt mozi-hercegek
fogózva kánkánt lejtene,

panyókára vett atillás úr
csúrdöngölőbe belesántul:
tobzódik heje-huja kor..
(Ha nem itt, másutt, valahol.)

neodad költemény, '86 I.

(N. J.-nek, szeretettel)

notórius motorszivattyú
kiondolója kicsi kontyát
„üzemelnek” a vízikonyhák
előúszik a dilihattyú

csónakon jó statisztikus
prolongálja hogy „maga ronda”
virágzik lom^bos grafikonja
(a látvány kissé misztikus)

tapsol egy hurráoptimista
milyen az „két tenyér ha csattan”
forrongó frázis „néma katlan”
postára adják címke: „vissza!”

az ügyeletes zseni épp
retorzióért esedez
nem mindennapi eset ez
kéjlakát baltával veri szét

gurulnak az aranytojások
szana-széjjel toronyíránt
sok a Tiborc kevés a Bánk
ez már lassan meráni átok

család zavaró repülése
rajban húznak föl mint a fecskék
gyesen lévő kismenyecskék
telepszenek a rendelet szélre

pártában áll a derék Spárt(j)a
rá se hederít Taigetoszra
elkelne most egy jó mítoszka
akár fejünk alatt a párna

amint az ukáz érkezik
megyünk törpének liliputba
meséink hősi pereputtya
tábla nélkül játszik remis-t

a lepényevés elmarad
bár elborít nyakig a lekvár
s lepényből készült emelet vár
aki fogatlan – nem harap

kilométer kövek mögött
latolgat egy-egy zszurnaliszta
emelkedik a „probléma nyista”
noteszójbe a légy „köpött”

messzire halló baklövések
ez a legszebb (úri) vadászat
és a zümmögő gép^darázshad
magától is „erdőbe” téved

recsegve rágnak a molyok
szétmállik itt a tiszta (k)elme
szövedék szála szív(ós)-szerelme
fazonja hiába jól szabott

neodad költemény '86 II.

pirulnak a prioritások
lakkozza őket lak-hatóság
jóléti közbotrány (f)okozásáért
kicsavarják a zuhanyrózsát

fölcuclizott jövőüveg
háttérben a háttériparral
a kéjes harci feladat
nyereség-borítékkal nyargal

az elosztás f(r)ázisai
benyomulnak a köztudatba
energia-hányad/ék
hatványozottan megug(r)atva

kötöznek a titok-körök
csirizelnek vagy csiripelnek
a légszomjas belső fogyasztás
üres fazék fedőt emelget

mint(h)a lakosok otthona
mintázva márkás marcipánból
kényes lován a tervt(y)udor
hivatalából kificáncol

édesem édességed olvad
mindig mondtam: „nagy itt a hőség”
nézzük hát tágra nyitott szemmel
amint a cukrosbódé dől szét

A naagy broongdresszus

Korhadt tuskókon üldögél és
tanácskozik a primpik népe;
kezük meg lábuk összeté(p)ve
(hajfodrászuk az ismert szépész) –

gondolatnál itt több a részvét!
(Szabványuk ellen, nincs ki vétne.)
Szájukban ízes közlepeny pépe,
ki-ki rágja a maga részét.

Amit meg kell most hányni-vetni
az összeforrt gyülekezetben:
az a régóta vágyott döntés...

Hogy mi legyen „primpi-feletti”,
s – persze – „alatti” – könyvekbe szedten,
tollas „kívül” vagy disznósörtés...

magunk ünnepére

van egy ösvény a parkon keresztül
ki volt aki először a gyepre lépett
siettékben közelítve és továbbment
ösvény vezet a parányi parkon át
most már őrzi lábunk nyomát
(ez az ösvény tied a te ösvényed:
te hívtál járni rajta...)
van egy ösvény a parkon át
jézustalan karácsony vacakol
csomagjait cipelő ádent
ki volt az aki itt keresztülvágott
füvet taposva szégyentelenül átment
(követői vagyunk mi is „szégyentelenek”:
jövünk – megyünk a parkon át...)
most már miénk is ez az ösvény
innen út nem vezet tovább

A törvény is néma

Szívverésem árnyékában fekszel;
nem lehet senki védettebb nálad,
ha már e zugot magadnak föltaláltad
„ezer esten át, ezer esten”...

Egymáshoz nőttünk elveszetten
összefonódva, mint az ágak;
törékeny-fehér gallyacska-vállad
halálig óvom, nem eresztem...

Néha kínosan faggatózunk:
miért csak most, miért ily késve...
s hova tűntek a tétova évek?

Mért feledkezett meg isten is rólunk,
míg a törvény betűit kivéste?
(Konok kőtablák hallgatnak, nem beszélnek.)

Hiányleltár

A megváltásra két visszaváltott jeggyel,
esetleg váltás fehérneművel –
így felszerelve már nem érhet csalódás,
meglepetés. (Megtörténhet az is, ami nem.)

Bekopoghat a kétes(kékes) idegen,
s beleborzongva a kopogtatásba
félelem nélkül összeszedni az esedékes
ügyiratokat, aktákat.

Szólnál, de érzed: – feketés piszok
a köröm alatt – eltömődnek, koszolódnak
a szavak, s kipiszkálni őket a „résből”
érdemes-e?

Aztán a vizsgálat. Számoszlopok az éig.
Amit a revízió feltár...
Vonulnak a dobozok, a ládák...
Nem hiányos, hiányzik a leltár...

röp-irat a nyolcadikról

rögtön egy óra, egy. nemsokára itt a galamb, nekivágódik az ablaknak,
aztán surrog, dobog a párkányon, vergődik, kínlódik,
szárnyverdesésének puha puffanásai dobhártyámon halnak el. mintha
át akarná fújni magát az üvegen. fölborzolt tollgolyó. méghogy szelíd.
begerjedt fúria.

már egy hete figyelem, mióta táppénzre írt az orvos. itthon, egyedül. pontban egykor érkezik – égi menetrend szerint. néhány kört ír le, aztán – gyerünk! vadultan küszködik: szinte már idegeimben remegnek a bársonyos ütközések.

néha szünetet tart. félrefordított fejéből rám ejti piroskarikás szembogarát. végiggurulnak rajtam a kíváncsi galambszemek. „engedjem be!” „nem engedem!” szürke. mint egy hamulebbenés. mint egy sírkődísz. mint egy hajnali látomás. nyakán körbefutó fekete gallér.

félek, egyre jobban félek. látom, lágyul az üveg, benyomódik. ez a rohadék madár akar valamit tőlem. tudom is, de nem mondom el senkinek. halott, öngyilkos nagymama lelke ő. szállni hív, utazni, elröppenni. csak be kéne eresztetni. csak ki kéne nyitni az ablakot. toronyház, nyolcadik emelet. belekapaszkodom a fotel karfájába, a kék térközre meredek. mindjárt egy óra. egy.

Önhámozás

Áramok és iramok mély tűzében
ócska függönyként leng az alkonyat;
(beléfújnam zápult taknyomat,
aztán használt zsebkendőmmel is beérem...),

gurul a Hold, kiszolgált érdemérem,
vitézi limlom, penészes, holt kacat,
helyi érdekű égen bizarr vicikvacak –
lassan eltűnik a balfenéken.

Hámozhatod magad, mint a hagymát,
réteg réteg után, a mag sehol
(a kiskertekben kiskutya csahol),

rádöbbsz, mielőtt abbahagynád,
erőlködésed milyen sivár, sekély –
még jó, ha beföd a héj alatti éj.

Strázsák

(töredék)

...kilépték már az időt és teret
a következő (férges ígéretektől hemzsegő)
korszakra is.
Ó, hogy járnak föl s alá:
hátukon megcsillan
az ismerős fegyver,
mellyel azokra céloztak,
akiket szerettünk...
Figyelnek összehúzott szemmel
(árnyuk messzire nyúlik
a magasra húzott falak mentén,
tövükben vér csillan, üvegcserep),
csupaszemek, csudára kitágult pupillák,
nagyítóüvegük elől nem lehet elrejtőzni.
Jóbácsik ők, jóörök,
jóságosak a végtelenségig,
és természetesen: jót akarnak.
(Nem maguknak, hangsúlyozottan: nekünk!)
Jószándékukhoz nem férhet kétség,
mosolyognak és vállonveregetnek,
amitől megroggyan a vállunk,
felépnek – ha kell! – rózsaszín operettben,
menetdalversenyen,
hogy örömet szerezzenek
a hallgatók hallgatóságnak.
Diktafonba diktálják
az örömszabvány méreteit.
...
Tulajdonképpen unják az egészet
– erről susmognak néha egymás közt –
nem értik, miért késik a váltás,
a váltáska egyre jobban töri az oldalukat,
egyoldalúan egy irányba
falaznak,

kényesen vigyázva
a látványos egyöntetűségre,
egyesült erővel védelmeznek,
védegyületet alkotnak,
véderőművet építenek,
a házunk előtt
véletlenül.

Biztos, ami biztos:
biztonság-biztost neveznek ki.
Lépnek, lépegetnek,
lépésváltás nélkül,
(a fehérműről nem beszélve),
visszeres lábbal,
reumatológiai rendelésen
cserélve a félrecsúszott lúdtalpbetétet,
militáns kapcát,
szívesen ledobnák az elhivatottság
átizzadt mezét –
kissé fenyegetően hangzik:
milyen óriás áldozatot hoznak... Értünk.
És ezt értékelni kell!
És vánszorognak, vénülnek,
ostoba vénemberekként
a múltból fecsegnek;
látásuk romlik,
csak fegyverük hibátlan,
s ahhoz még mindig elég ravaszak,
hogy meghúzzák a ravaszt.

...

Álmatlanul bóbiskolnak.

...

Pókhálóval szövik be a szánk,
mielőtt fölkiáltanánk.

Átalakulatok

Mily üde színfoltjai
a honi tájnak a nyírfák!
Fehér egyenruhát viselnek,
s álcázó, pasztellpuha lombot.
Nyíresek,
nyír ligetek,
alájuk béke terítve,
virágmintás kartonkötény.
Míntha örökké zöld harmonikákat
huzigálna a szél.
Egyszer, amint kinéztem az ablakon,
épp hajigálták el levél-koszorúik,
a fehér ágak alatt
fekete alakok sorakoztak.
Majdnem felüvöltöttem:
Segítség!
Jönnek a nyírfák!

1969

Lepusztult mondatok

Ez most egy ilyen idő.
Lecsatolt vagy fölcsatolt órák.
Kiürült vagy kipukkasztott szózsák.
Finomra őrölt, alig fogyasztható fogalmak.
És hihetetlenül megnőtt étvágy.
Menetoszlopok, mozgalmi tréfák.
Viszketési, röhögési ingerek.
(És nem vakarózik, nem röhög senki.)
Rozsdaszirommal telehintett
kolosszális, működőképtelen szerkezetek.
Gépészek, népészek, szépészek. (Szép eszek?)
(„gyanakvón, együtt”)
Tanácsadók, tanácsvevők,
tanácstalanok.

Visszakérik, visszaveszik,
visszaszármaztatják.
Hihetetlen.
(Nem is hiszik el.)
S holnap kinyílik egy újabb
(titkos)fiók, dosszié, páncélszekrény.
A Matryoska bábuban
van egy kisebb Matryoska bábu.
Abban egy még kisebb.
És így tovább.
Vicces.
És közben nő a viccet nem értők,
a poéngyilkosok elnémult tábor.
Igen, ez egy ilyen idő.
Aláírják, áthúzzák, átjavítják.
Aztán mégiscsak összetépik, elhajítják.

Özönvíz-illemkódex

Nem kell figyelni az időjósok prófeciáira,
elég kitekinteni: itt hömpölyög az új özönvíz.
Felszaggatja a közel és távolmúlt gyökereit,
egyre könnyedebben lebegünk, emelkedünk.
Valami kéjes, csiklandós érzés, ahogy előnt bennünket.
Nincs más teendő: berendezkedni az áradásban.
Megrendelhetőek a víz alatti ágyak, ágyúk,
ágytálak, ágyékkötők. Mindenki csatolja föl uszonyát,
légzőkészülékét! Győzze le iszonyát! De semmi
vész: készülnek a vízhatlan bárók, bárcák, barak-
kok. Vidám pezsgésben többen pezsgőt bontanak.
Noé kinyitja a bárszekrényt, Ararát konyakot ve-
del. S nincs se barka, se bárka. Csak a buborékok
szállnak, csak a halak és halaskofák tátognak
békés egyetértésben.

P. S.-nek, a „csillagcsináló” embernek

romlékony metafora arcod
a sarló és kalapács keretében
végtelen lánykatest-szpartakiád –
bűbajos erőszak vezényel

ez volt az idillek idillje
(ez volt az idrillek idrillje)
mászott rajtunk a derű
egyenfejen egyöntetű
egyentetű

a szénacsillag boglyába gyűjtve
a kockakő-csillag beletaposva a kövezetbe
arcodról (romlékony metafora)
rózsaszín rozsda pereg le

holt verseny

emlékkép (állókép állóvízben)
valamilyen futás – zsákba futás
élboly vagy életboly
tarkójára lihegnek sarkára taposnak
undorítóan izzad a mez – őny
ez egy örült fontos verseny
mindenki indult aki számít
számol helyre tétre befutóra
és nem hiányzik a biztatás sem
„a helyzet biztató
a lelkünk tiszta tó”
– miként P. L. írta sehol sem
publikált bökversében
(egyszer majd rendezünk
bökvers-versenyt is)
még egy erőbedobás

és ott a célszalag
de nem kiáll leáll lefitymál
– pont ez a cél és pont ilyen? –
na nem nem erről volt szó
nem ezt ígérték „nem lesz
földműves az ígéret földjén”
kiszáll a versenyből
(szállókép szállóvízben)
és fülébe dugja a vigaszdugót:
„nyerhettem is volna
ilyen esélytelenül
kis különbséggel”

...

pedig annak idején
remekül kezdődött
neki is eljött télen a nyári Mikulás
kis Jézus Télapó Karácsony apó
a zöld parolis fenyvesből
ki nyerte az ajándékversenyt
kinek a játékvonata gurult legtovább
kinek a csigája pörgött legtovább
és kit vettek fel elsőnek az úttörőbe
Rákosi pajtásnak jelenteni –
már nem is lényeges
nyakkendők nyaklevesek rántott levesek
nyerésben volt a nyeretlen osztály
az osztályharcot mindenestre megnyerte
csak aztán –
lázasan épültek – mindenki épülésére –
a nye[ő]művek a kétkedést elsodorták
a tapsorkánok s bárki eladta apját-anyját
egy tapsif[ő]lesért
nyerésre állt az ország
a kis ország kis embere
munkaversenyzőnek álcázta magát
csak a hajmeresztő hajrában maradt le
vesztésről szó sincs
szólt a magyarázat
a szónok az emelvényről

az előadó a brosúrából
az ügyész a pulpitusról
és a verseny „fokozódott”
nőtt a termés kő fal
(a szilárd rés)
mely mögött békeharcosok őrizték
a mesebeli gulyást
csakhat minden éjjel
hiába virrasztottak
minden éjjel elloptak egy-két adagot
(mikor mennyit)
amíg ki nem derült –
a jószágos ételosztó – maga a tolvaj
meg lehet érteni: ő is versenyben van
lopott csalt kellett a kacsalábon
forgó vilittyó – Babits Mihály szava –
versenyben tűzték ki a győzelmi zászlót
a marxengelsleninsztálin fokra
ott lengett (versengve a széllal)
míg ronggyá nem szakadt

...
na itt találod ki magad
(találod föl)ebben a versenystállóban
bírd ki a birodalmat
bírd ki azt hogy te már „civil” vagy a pályán
drukker vagy ellendrukker
szurkolsz – feketítesz
egészen be-sötétedésig
mert egyszer csak úgy döntöttél
nem veszel részt ebben a holt versenyben

...
így aztán magadra maradsz
felidézed az önveszélyes mágiákat
elmerülsz a démonológiában
belső maszkokat faragsz
kipingálsz szelleműző színekkel
és ajtód félfájára írod
a rontásbontó varázsigét
s nézed – esővert ablaküvegen át –
baljobbok masíroznak az utcán

a pápai utcán a Hősök terén
lecsapnak a pókhálós hőm-pörölyök
kovácsolják – vérrel – vassal –
az acélos szószószószót
az egy a jelszót –
amiből kettő is lehet
válogatott államlegények
államleányok párt-tá-val
hajukban szeméremszőrzetükben
menetdalverseny-osztagok
szociálista nótafák
álomfejtő brigádok
frontális népfrontkaszkadőrök
körtánc – körhinta – körkérdés
ünnepélyen kiváltják
– himi-humival –
a zálogba tett történelmet

...

a beállványozott kupolában
már készül a szekká,freskó,fiaskó
sírnak a győztesek
(mint tudjuk: nekik szabad!)
örömkönnyeiket mutogatják
vitrinbe zárják
már osztják az örömfejadagot
fonják a szögesderót
minél szebb mintázatú legyen
és olykor leteszik pihenni a
lesipuskát amivel lepuffantják
a nem szelídülő vadat
(elkészítik vadasan)
párolog a gőz-elem
gőzölög a gőzhenger
megy a gőzeke (hom(l)okon)
szaporodik a garázda
s amikor hideg (keleti?) szél támad
össze lehet bújni a Keletiben
a gőz-elem melegében
minden osztály jó osztályzatot kap
dicséreteszt terítenek a rétegek

– rétest is nyújtanak – (ezt tudják nyújtani)
a gőz-elmi lakomára gyűjtünk
(nem akármire) kipirulnak az arcok
(tenyeres-talpastól) pukkannak a pezsgők
virágba borulnak a csoportok
készül a tánc verseny
szünet nincs lekérés nincs
a nagyközösség pártjával ropja
bokázva (kukázva) – míg belerokkan
de vége nincs (nem lehet)
csakazértis – rokkantkocsi verseny
műkézenállás múltbvizit
mert ha a versenyszellem kiszabadult
– kiszabadították felszabadították –
a palackból – oda-vissza nem tér
a megállóban üdvrivalgás
és egyre többen bámulják
üveges szemmel ezt a holt versenyt
ko-holt verseny – ellátástól vakulásig
(jegyrendszerig)
és az úr szózata hallik
a hasüregben

...
holt versenyben a szó a mondat
míg kioltja önmagát
a „költő ajkán” csöröm-pöröl
ám a költők is körömpörköltet zabálnak
pacalt tele szájjal
a nagy szólamok partján
eldugulásig
holt verset írnak (holt nyelven)
nem papírra (esetleg) vízre levegőre
dohány- és mennyboltra
salakpályára dűnékre sivatagra
az olvasóⁿépnek
olvashatatlanul

HAGYATÉK

W. T. A. C. 112

mókás vers

muris az élet nagyon muris
szétrepeszt a kacagás
folyik a vér ömlik a gáz
torkodon akad a burizs

felhők nyája az egen
réten birka legelész
olyan furcsa az egész
lent lázadás fent fegyelem

rekedt a hang kopár a hant
tollak bokréták lengenek
benyomul a dicső sereg
és sietve bezár a bank

ez a világ már túlvilág
csak gyenge mécsek fénye ég
csekély tudásra épp elég
annak ki innen oldalát

mókás férfi a sírköves
három műszakban fúr-farag
míg elkészül a remek darab
ha nem tetszik magadra vess

Bizonyosság-tétel

Derengő falcsík, hosszú álom –
lidérces fény pereg...
Jajongva vájják karmaik
a földbe üvegcserepek.

Nem hangzik szó, csak lépések:
monton dobban, föl-le, föl-le...
Kavicsozott síkság fölött
tágra nyílik a holdtölte.

Fordul kivásott oldalára
kimarjult mitológia,
és a gyomos fal tövében
nem gyullad ki a csipkefa.

Fogyatkozó

Barátaimnak, a „kilenceknek”

Elindultak, űk, kilencen,
nem tért vissza, csak nyolc ember.

Mentek tovább nyolcasával,
hét nyomára hull ködfátyol.

Távozóban most már a hét,
egyet elnyel a messzeség.

Hatot hívnak, szólongatnak,
öt hang az, ki válaszolhat.

Öten törnek át az erdőn,
négyre néz a hold, ha feljön.

Négyet visznek a vásárra,
a háromnak egy az ára.

Három alszik széna ágyon,
eggyel mélybe száll az álom.

Kettőre szór fényt a lámpa,
mégis egy ül egymagába,

egymagába, hegymagába,
önmagának fellegárnya...

Felező idő

Mennyi bűnt elkövettem én –
szinte vágytam a büntetésre,
most, hogy a lépteim beérte,
mégsem mosolygok könnyedén;

csillagok a fájdalom egén,
rút dolgok gyászos összeesküvése
gyötör meg, hogy tudatomba vesse:
ítélet ez már, kőkemény.

Vajon mit kell még elviselnem,
mikor mondja Isten: már elég,
s elveszi kínjaim – felét...

Vagy nem tekintve, mennyi van hátra,
új terhet rak a görnyedt hátra,
s én hadarok, vallok magam ellen...

Szigetek

(Lendvai barátainak)

Állunk a félelem falánál
a határ innenső s túlfelén,
romló ideggel szót latolva
fürkésszük, van-e még remény?

Egymáshoz közel, mégis távol,
egy töről nőve, csonkig metszve,
hatalmak, a kétes élű ollók,
belevágnak az elevenbe.

Fáj a szigetnek az a másik,
fáj az az elúszó sziget,
roncsokból is épülhet bármi,
amit a tenger partra vet.

S mormol a nagy víz, lassan kihordja
talpunk alól az anyaföldet,
állunk a félelem falánál,
és a sorompók legördülnek.

Görögös látkép

Egy kis kalandos utazás,
mint akit kivisz a huzat,
egy kis ellehetetlenülés,
amin mindenki jól mulat –

máris a bűzös révbé érsz,
elrothad partra vont hajód,
Scyllák és Charybdisek közt
lengenek kalóz lobogók...

Szélzsákok – és kakasok
forognak (ész nélkül?) körbe-körbe,
havasi ember (hű maláj)
a bizánci kapunál tör be.

Narancsból hullik a parancs:
éghajlat legyen, mediterrán!
Pató Pál és Pató Pista
pipáznak a hűs verandán.

Varrósdobozból kigurul a
puha selyem gombolyag,
párnára hímzett kiscicák
négykezes(lábas)t játszanak.

Elkésett sorok N. I.-nek

Huszonöt éve
fekete betűkkel
zizegte (sziszegte)
világgá halálhírét
az újság:
de hol a sírja,
de hol a sír?

Elvtársai adták
hóhér kezére
(híven kiszolgálva az Esmét
eszméletlenségig),
s merev hullája, mint felkiáltó JEL
(a morál függőőnya, meg/méretkezni
ma is): a függetlenség
újbolí felfüggesztése
árán elnyerhető/elnyelhető
az ideiglenesen
házánkban állomásozó
(viszonylagos) örök béke.
Az elvek és a társak
egyelőre maradtak:
nekik nyerő futam volt,
neki halálos attack.
Hol a bitófa
– ártatlanságával meggyalázva –
a kötél, mely nyakára hurkolódott
(mennyi kéz készült csomóját kioldani...),
töltőtolla, sietősen rótt jegyzetei
egy m á s i k Magyarországról –
(ereklyék egy leendő múzeumban),

s hol sötétült rá
a végezetes éj zárkafala?
S mit mondhatott
az utolsó szó jogán,
mikor nyilvánvalóvá vált,
hogy nemcsak élete –
minden elveszett!
Kinek az arcába vágta:
Nem fellebbezek!

S ott is,
ahol ki-ki magára dőbben
a pusztulás jegyével homlokán –
(f)éltette a demokratikus szocializmust,
a népet és mozgalmat,
melynek élére kényszerült
a nagyhatalmi árulások útvesztőiben
(vesztő helyéről már senki sem mozdította el).
De hol a sírja,
de hol a sír?

Mert nincsen annak kegyelem, kímélet,
aki kibírta magában hordani,
ki merte végre mondani,
hogy többé nem a Dogma foglya,
s a dadogó igazság vezérli,
nem a Vezér által vezényelt,
kórusban szolmizált szólamok
(a megrendelt tapsvihar sohasem
késett – ugye, összevert tenyerek,
s tenyérrel (is) összeverték?),
s bukdácsolva bár, de eljutott
a végső konzekvenciáig,
nagyobb hűség nevében, mint amit pártja
sulykolt belé,
melengetni kezdte ezt a cella-hűvös földet...

Elkéült, hullafoltos testét
hova dugdosták, rejtegették,

miért oly félelmetesek a sírkőre véshető
dátumok, melyek közé élete beszorult
(mint nyaka a hurokba),
miért lapulnak (még mindig)
a szólíthatatlan tanúk
(tudásuk mocska nyelvükre tapad,
hangszálaik hazugsága pendül,
mint hamis balalajka),
némaságuk kísérete (kísértete)
behízgelő, szlávos dajkaének:
borzongató duettjüket
ebben az internacionalista operettben
lelkes népecskék
élve(halva)zik.

Ebben az országban minden meszesgödör
gyanús,
hátha abban foszlott le róla
a hús,
s a calcium – a csontjaiból előviláglott –
gyász-fehéren virít
egy ismeretlen házfalon:
ez a sírja,
ha éppen akarom.
Merre szórhatták szét
vakító hamvait
(egy atomja se legyen azonosítható),
kegyetlen kézzel,
hányfelé?
Ó, ti hazai temetők, temetőárkok,
kietlen parlagok:
rengjétek, dohogjátok ki:
hol ez a drága halott?
Merre burjánzik fölötte
elárvult gaz, szélgyötörte gyom –
ha egyszer fecsegni kezd a föld,
rettegheti a hatalom.

S állítanánk majd márványobeliszket
erre a bujkáló, sirathatatlan sírra,
versengenénk, hogy belenézhessünk
ódivatú szemüvegébe (jövőnket pillantani meg),
s tanúskodókban sem lesz hiány
a mártíromságról (mint már annyiszor),
de szörnyen elkésünk megint, mire oldódik a
szájzár
(még akkor is, ha megbocsátasz...),
Öreg(barátunk),
tisztelt miniszterelvtársúr!

(1981–84)

Félrearc!

nem kötelező a győzelem;
a harcból félre lehet állni,
falból fal mögé, történjen bármi
azon a kiszemelt helyen,

izzad a népgyűlésterem,
szónoka testes, vidéki bácsi,
receptje: jófajta vegyes házi...
(Becsukott szemmel lenyelem.)

Ez a harc (biztos) nem a végső,
inkább tolongás (felfelé) a lépcső-
házban, mely úgylis leszakad...

Addig is mondd ki (teli szájjal),
amit a sarki fűszeres fájlal:
a „pult alatti” szavakat.

Tájkép, vértelen csata után

A nagy kísérlet immár véget ért;
s ujjonganak a ketrecek lakói,
szabadságuk nem tettetett, valódi,
s letörlik szájuk sarkából a vért...

Az egyik így üvölt: szemet szemért,
a másik legyint, mit se tud most szólni,
az élete és néhány ócska holmi
mi megmaradt, s kicsit hálás ezért...

Aztán mindenki menten dolgára széled,
távolról hangzik csak elfúló hangú ének –
nem szárnyaló himnusz, inkább csak panaszdal;

feltépett ajtók, bűz, szemét vegyüléke;
senki se érti: mi történt, mi végre?
S hullakamrákból terülhet víg asztal...

Átvonulás

A változás lecsengett, véget ért,
milyen remek, hogy csendes, vértelen –
izzadt a fényes pofájú értelem,
s lessük, jó fiúk, ki kapja most a bért,

jutalmat, állást, szent babért,
s ki marad megint talpig meztelen,
fetrengve porba, mélybe, lenn,
pedig egyet-mást ő is megtett azért...

A massa lágy, de szilárdul már a kéreg,
helyet talál magának a féreg és a véreb,
az esték lágy szava régi harangkondulás...

Mintha jártunk volna már e tájon,
ez istenverte, szikes, szűk lapályon,
hol engedélyezett a koldulás.

A Mérleg jegyében

Hogy gondoltam végül, nem is tudom már,
csak azt tudom, hogy tudatom egyre tompult,
az éjjelibe leszakadt pizsama gomb hullt,
s napról-napra áradt, dagadt a lomtár;

mester lapult és dicsőült a kontár,
ördögi kéz húzott ki minden kontúrt,
s lelkünkért lélekharang se kondult,
ha elkaparták a szellemi szemétdombnál...

Láttam (de minek?): az élet valószerűtlen,
s támolygunk oszlohatatlan ködben,
hazug pófák, valamennyi ál-arc...

Most, hogy kinyílt a gyéres, bokros tisztás,
eldöntheted: csodát vagy mégis mit vársz?!

Csak meg ne fordulj, sóbálvánnyá válhatsz.

Duellum

(a lovagiatlanság szabályai szerint)

*Néhai cenzoroknak,
ma „független” szerkesztőknek*

(Volt) cenzorom, remélem, megbocsátja,
hogy búcsú nélkül nem hagyom magát,
s meglepetten szól: Nahát, nahát...
Vagyok önnek leghűségesebb társa,

előre nézzünk, karöltve, ne hátra.
(A jó cenzor, az mindig megbocsát.)
Különben is, hiába áll tovább,
személyemnek messze nyúl az árnya...

Hallgatva ezt az őrült párbeszédet,
melyről nem tud az újkor krónikája
(vagy nem akar) e nagy szemforgató –

zümög „esti dal”, halálos altató,
kitörne már, s megdermed a láva.
(S önmagamtól szinte-szinte félek.)

Hagyaték

Hát túl vagyunk (hogyan min, az nem világos),
de túl vagyunk, kétségtelen;
múlton, haragon, érveken
(hagyatékodon, Kádár János)...

S remélni merjük: ez most már tényleg mást hoz,
ez a táguló, pompás, nagy terem,
hol a táncrendet ismerem,
de a párocskák arca még homályos...

Csak hát valami nem akar véget érni,
a tépett gyökér bennünk nő tovább –
s rossz álmú éjszakánk kísérti

a szólni gyáva lelkiismeret.
S a reádtékintő, rémes, torz pofát,
ugye, Testvérem, közletről ismered...

Betűrendes mutató

- //A Böhöny// • 184
 A büfében • 68
 A futamodó balladája • 87
 A jövő ősrégészeinek • 143
 a kert • 66
 A kép(let) kifehéül • 200
 A melós • 77
 A Mérleg jegyében • 240
 A naagy broongdresszus • 215
 A nagy hadművelet
   előkészületei • 61
 A platánok • 116
 A törvény is néma • 216
 Anakronisztikus Múzsza • 130
 Anti-Ptolemaioszi világgép • 132
 army-hopp • 91
 Az esélytelen • 57
 Az ősz árnyékai • 13
 Az utca réme • 67
 Állapot • 28
 Átalakulatok • 221
 Átvonulás • 239
 Balatoni képeslap • 95
 Baleseti jegyzőkönyv egy
   gondnoknő haláláról • 49
 beferez(het)etlen utóirat • 206
 Bizonyosság-tétel • 231
 Borzong a vén tyúk • 7
 Bosszús induló • 9
 Coma la'Coma • 212
 controversia poetica • 140
 Csapda • 18
 (csirizes) tál-kép • 165
 dicsdöngetés • 143
 dilemma • 124
 Duellum • 240
 Egy feljelentés utóélete • 157
 egy várakozás
   (élve)boncolása • 131
 egyedi példány(ok) • 117
 Elégia • 98
 Elkésett sorok N. I.-nek • 235
 Előszó egy rezignációhoz • 153
 Elpiszkolódott episztola • 107
 Emlékmű • 67
 esély-ragozás • 131
 ébredés. bizalom. • 171
 ébredés. éber álom. • 202
 Édesség anti-reklám • 94
 éhség. evés. • 173
 Éjféli pályaudvar • 14
 Érkezések • 129
 Értelmiségi epilógus • 77
 Érthetetlen távozás • 35
 Évfordulók • 32
 fal(védő)szöveg • 116
 Falinaptár • 7
 Fekete sügér • 53
 Felező idő • 233
 Félrearc! • 238
 Fiatal költők, 1969 • 56
 fogócska • 93
 Fogyatkozó • 232
 Folyosózug • 82
 fölfedezés • 115
 Görögös látkép • 234
 Hagyaték • 241
 Hajszüret • 82
 Hazaérni • 76
 Hálaküldemény Vietnámnak • 31
 Hátország • 47
 Hely(szín)lelés • 211
 Hétköznapi dal • 93
 Hiányleltár • 217
 hidegszik • 92
 hiperkreatózis • 125
 Hirdetés • 95
 Hivatal • 45
 Holland motívum • 203
 holt verseny • 223
 Hozzászólásom
   – a Kollektív Biztonság
   kérdéséhez • 80
 Hősök • 47

- Idétlen idők • 96
 Idill • 45
 Időváltozás • 126
 Ifjúságom emlékműve • 48
 Igen, mindenre: igen • 40
 ilyesfajta lények • 124
 intelem • 114
 Internacionális eset • 142
 Jasin, örök kapus • 24
 jel-olvasat • 119
 kert(elések) • 185
 Kettős némaság • 81
 Kettős tragédia • 18
 Kényszer & képzetek • 165
 Késleltetett explozió • 167
 Kilépő • 199
 Kis dal • 15
 Kitépelt naptárlap • 12
 Konyhaparfőm • 79
 kortársunkról jól vagy
 semmit! • 104
 Következmények • 34
 Kutya, macskák barátja • 11
 Külvárosi érme • 79
 lavór-doku, 69 • 133
 lemondóka • 147
 Lepusztult mondatok • 221
 Lények • 62
 Logikai kutatások • 17
 magunk ünnepére • 216
 Maréknyi szó • 75
 MÁV-idill • 75
 (Meg)oldás • 97
 Megbolondulásig • 52
 megint idrill • 193
 Megtérés • 41
 Metafizikai „parány” • 154
 Metamorfózis • 145
 mini vigyor • 103
 mint a csavargók • 39
 Mozi • 37
 mókás vers • 231
 Munkanélküli • 114
 muzik(v)alitás • 104
 Nagy feladat • 10
 nagymise • 119
 Nagypapa-képem • 16
 „nagyságrend” • 159
 Nagyvárosi menekült • 62
 Napló • 87
 napoleonardo da fincsi • 193
 neodad költemény '86 II. • 214
 neodad költemény, '86 I. • 213
 neuwien akvarell • 197
 (nézőpont kérdése...) • 170
 November 7-diki plakátok • 24
 Nyűgösködések • 203
 Osztás-szorzás • 157
 Otthon • 9
 Otthonról zavaros körülmények
 közt távozott férj levele a
 városból • 63
 Ó, csak lennék olyan • 46
 Óda a proszektúrához • 83
 Óhaj • 171
 Őnézet • 52
 Őnhámozás • 218
 Örök asszonyiség • 55
 Özönvíz-illemkódex • 222
 Őszi parádé • 38
 P. S.-nek, a „csillagcsináló”
 embernek • 223
 Pá, pályázat! • 155
 Pánik • 16
 Pimaszolvány • 139
 Premier előtt • 78
 régi fényképre • 68
 Rilke-érem • 106
 rontolmány • 186
 Rontott (ál)Balassi-strófák • 129
 röp-irat a nyolcadikról • 217
 S ármánykodás • 192
 Sejtelem • 84
 stelázi vers • 187
 Strázsák • 219
 Szembesítés • 113
 Szervilis szemetes • 141
 Szezonvég • 96
 Szélben • 56
 Szigetek • 233

- Szociálpszichopatológiai
     jegyzetek • 120
 Szó-szedet • 197
 „szóhalmaz”-állapot • 183
 Szörny-falatozás • 139
 Születésnap tortája (helyett) • 154
 Tájkép, vértelen csata után • 239
 Társasági démonológia • 198
 Télapó mindig eljön • 122
 téli karc • 211
 tépett visszatekintés • 207
 Töredék a hazai
     dizájnereknek • 134
 Törv. véd. • 191
- Tükrök • 23
 Úr és szolga • 106
 Üzenet • 10
 varia-verssorok • 114
 Variáció egy sémára • 89
 Vád-dal • 54
 Válasz a Végső dolgokra • 205
 változatok • 166
 Váróterem • 80
 Vereség-csalogató • 118
 Vitéz György:
     Végső dolgokról • 205
 X. (pacifista) zsoltár • 36
 Zenon emlékére • 55

Tartalom

OTTHON

Borzong a vén tyúk	7
Falinaptár	7
Bosszús induló	9
Otthon	9
Nagy feladat	10
Üzenet	10
Kutyák, macskák barátja	11
Kitépett naptárlap	12
Az őszi árnyékai	13
Éjféli pályaudvar	14
Kis dal	15
Nagypapa-képem	16
Pánik	16
Logikai kutatások	17
Csapda	18
Kettős tragédia	18

ÉRTHETETLEN TÁVOZÁS

Tükrök	23
November 7-diki plakátok	24
Jasin, örök kapus	24
Állapot	28
Hálaküldemény Vietnámnak	31
Évfordulók	32
Következmények	34
Érthetetlen távozás	35
X. (pacifista) zsoltár	36
Mozi	37
Őszi parádé	38
mint a csavargók	39
Igen, mindenre: igen	40
Megtérés	41

IFJÚSÁGOM EMLÉKMŰVE

Hivatal	45
Idill	45

Ó, csak lennék olyan	46
Hősök	47
Hátország	47
Ifjúságom emlékműve	48
Baleseti jegyzőkönyv egy gondnoknő haláláról	49
Önérzet	52
Megbolondulásig	52
Fekete sügér	53
Vád-dal	54
Zenon emlékére	55
Örök asszonyiság	55
Fiatal költők, 1969	56
Szélben	56
Az esélytelen	57
LASSÚ IMA	
A nagy hadművelet előkészületei	61
Nagyvárosi menekült	62
Lények	62
Otthonról zavaros körülmények közt távozott férj levele a városból	63
a kert	66
Emlékmű	67
Az utca réme	67
régi fényképre	68
A büfében	68
ÉDENKERESŐ	
MÁV-idill	75
Maréknyi szó	75
Hazaérni	76
Értelmiségi epilógus	77
A melós	77
Premier előtt	78
Külvárosi érme	79
Konyhaparfőm	79
Hozzászólásom	
– a Kollektív Biztonság kérdéséhez	80
Vároterem	80
Kettős némaság	81
Hajszüret	82

Folyosózug	82
Óda a proszektúrához	83
Sejtelem	84
HIDEGSZIK	
Napló	87
A futamodó balladája	87
Variáció egy sémára	89
army-hopp	91
hidegszik	92
Hétköznapi dal	93
fogócska	93
Édesség anti-reklám	94
Hirdetés	95
Balatoni képeslap	95
Szezonvég	96
Idétlen idők	96
(Meg)oldás	97
Elégia	98
MINI-VIGYOR	
mini vigyor	103
muzik(v)alítás	104
(hödersdorfi rögtönzés 81)	
kortársunkról jót vagy semmit!	104
Rilke-érem	106
Úr és szolgál	106
Elpiszkolódott episztola	107
VERESÉG-CSALOGATÓ	
Szembesítés	113
Munkánélküli	114
intelem	114
varia-verssorok	114
fölfedezés	115
fal(védő)szöveg	116
A platánok	116
egyedi példány(ok)	117
Vereség-csalogató	118
jel-olvasat	119

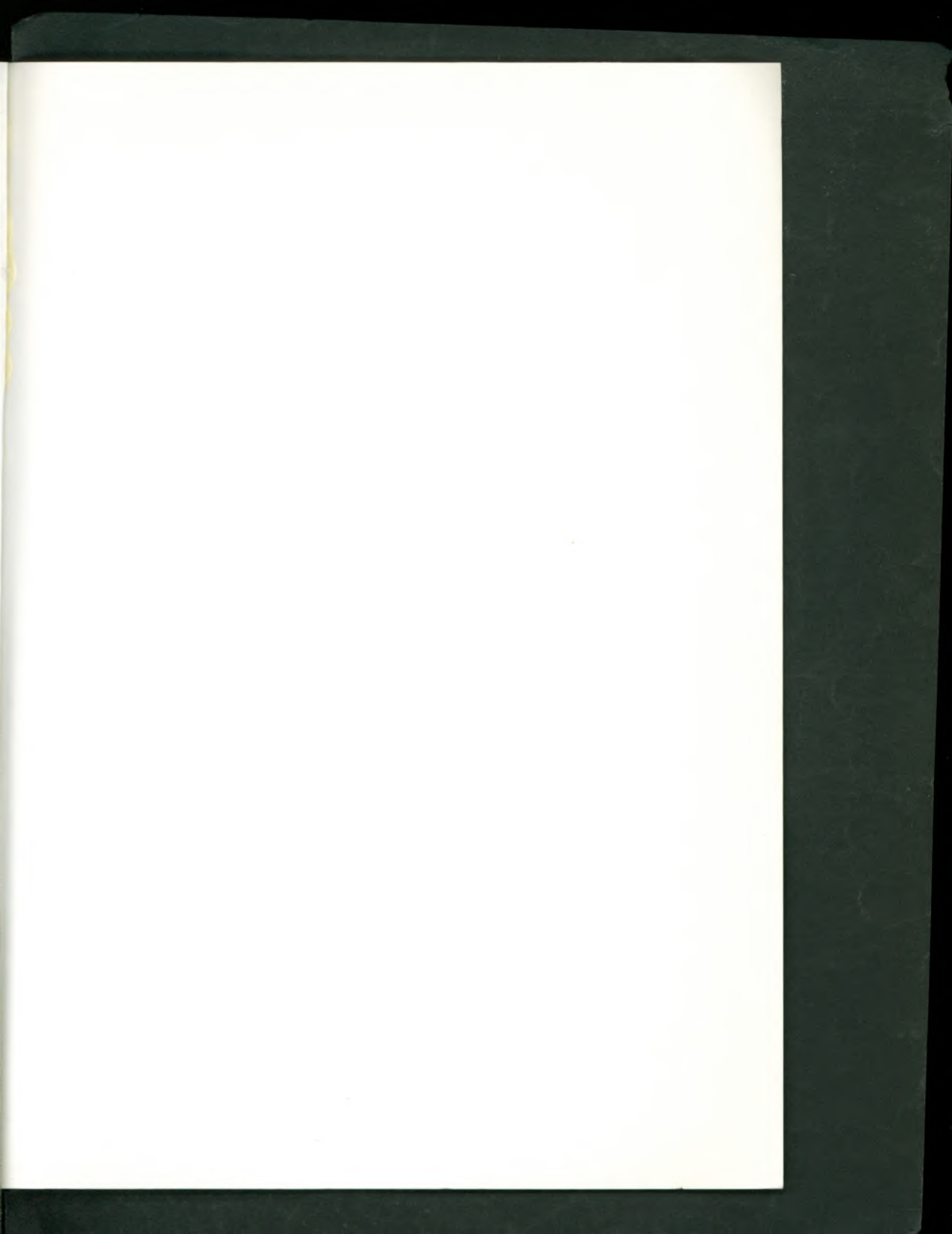
nagymise	119
Szociálpszichopatológiai jegyzetek	120
Télapó mindig eljön	122
dilemma	124
ilyesfajta lények	124
hiperkreatózis	125
Időváltozás	126
ANAKRONISZTIKUS MÚZSA	
Rontott (ál)Balassi-strófák	129
Érkezések	129
Anakronisztikus Múzsza	130
esély-ragozás	131
egy várakozás (élve)boncolása	131
Anti-Ptolemaioszi világkép	132
lavór-doku, 69	133
Töredék a hazai dizájnereknek	134
DICSDÖNGETÉS	
Szörny-falatozás	139
Pimaszolvány	139
controverzia poetica	140
Szervilis szemetes	141
Internacionális eset	142
dicsdöngetés	143
A jövő ősrégészeinek	143
Metamorfózis	145
lemondóka	147
ELCSERÉLT HELYEK	
Előszó egy rezignációhoz	153
Metafizikai „parány”	154
Születésnap tortá (helyett)	154
Pá, pályázat!	155
Osztás-szorzás	157
Egy feljelentés utóélete	157
„nagyságrend”	159
KÉNYSZER & KÉPZETEK	
(csirizes) tál-kép	165
Kényszer & képzetek	165

változatok	166
Késleltetett explozió	167
(nézőpont kérdése...)	170
Óhaj	171
ébredés. bizalom.	171
(magnóvers)	
éhség. evés.	173
(magnóvers)	
RONTOLMÁNY	
„szóhalmaz”-állapot	183
// A Böhöny //	184
kert(elések)	185
rontolmány	186
stelázi vers	187
Törv. véd.	191
S ármánykodás	192
megint idrill	193
napoleonardo da finsci	193
HOLLAND MOTÍVUM	
neuwien akvarell	197
Szó-szedet	197
Társasági démonológia	198
Kilépő	199
A kép(let) kifehérül	200
ébredés. éber álm.	202
Holland motívum	203
Nyűgösködések	203
Vitéz György: Végső dolgokról	205
Válasz a Végső dolgokra	205
befejez(het)etlen utóirat	206
tépett visszatekintés	207
ÖZÖNVÍZ-ILLEMKÓDEX	
Hely(szín)lelés	211
téli karc	211
Coma la' Coma	212
neodad költemény, '86 I.	213
neodad költemény '86 II.	214
A nagy broongdresszus	215

95/4763

magunk ünnepére	216
A törvény is néma	216
Hiányleltár	217
röp-irat a nyolcadikról	217
Önhámozás	218
Strázsák	219
(töredék	
Átalakulatok	221
Lepusztult mondatok	221
Özönvíz-illemkódex	222
P. S.-nek, a „csillagcsináló” embernek	223
holt verseny	223
HAGYATÉK	
mókás vers	231
Bizonyosság-tétel	231
Fogyatkozó	232
Felező idő	233
Szigetek	233
Görögös látkép	234
Elkésett sorok N. I.-nek	235
Félrearc!	238
Tájkép, vértelen csata után	239
Átvonulás	239
A Mérleg jegyében	240
Duellum	240
Hagyaték	241
Betűrendes mutató	243

1967-ben, amikor első verseim megjelentek az Új Írásban, aligha gondoltam, hogy harminc év múlva gyűjteményes kötetem összeállításának (kellemes? kellemetlen?) gondjaival nyüglődöm majd, nehezen békülve meg „pályám” verstermékeivel. Gyorsan, hihetetlenül gyorsan eltelt az idő, melyben eszmélkedtem, s érvényes megszólalási pozíciókat (beszédmódot) próbáltam találni. Sikerült-e vagy sem –

döntse el más! Én valóban úgy érzem: a külső (és belső) kényszerek hatására elkeseredetten (kényszeredetten) kutattam a szabadulás egérútjait. Most, utólag alaposan megvizsgálva a dolgot, csalódottan kellett tapasztalnom: az egérutak összeérnek. S maradnak vigaszul (már akinek) a kétes lírai/atlan tév- és távképzetek.

Péntek (Molnár) Imre 1942-ben született Lentiben. Tanulmányai közben a hatvanas évek közepén az ELTE Bölcsészkarán csatlakozott a Kilencek költői csoportjához. Szerepelt (még Molnár néven) az Elérhetetlen föld című antológiában, mely karakteres lírai megszólalása miatt nehezen vergődött nyilvánosságra. Péntek Imre versvilágára jellemző a filozofikus-groteszk hangvétel, a hagyományos költői szerep elutasítása. A kötött formákhoz éppúgy vonzódik, mint az avantgárd irodalmi kalandokhoz. Kötetei: *Éjjeli pályaudvar*; 1974, *Édesség anti-reklám*; 1979, *Lemondóka*; 1984, *Holt verseny*; 1992. 1975-ben Radnóti-, 1994-ben József Attila-díjat kapott. 1990 óta a székesfehérvári Árgus című folyóirat alapító főszerkesztője.

Péntek Imre & Kézsetek